

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „ЗАСАВИЦА“

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Просторни план подручја посебне намене Специјални резерват природе „Засавица“ (у даљем тексту: ПППН) је дугорочни плански документ који се доноси за период до 2021. године, са елементима за имплементацију Просторног плана за период до 2015. године. Концепција развоја подручја Просторног плана базира се на принципима интегралног приступа простору (економска, социјална и еколошка компонента), односно на принципима одрживог развоја.

ПППН је урађен у складу са Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Засавица“ („Службени гласник РС“, број 45/09), и прописима који посредно или непосредно регулишу ову област, а то су:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11) - у даљем тексту Закон;
- Закон о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/10);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 30/10);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05 и 30/10);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/10);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05 и 123/07);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 18/05);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95 и 20/09);
- Закон о заштити државне границе („Службени гласник РС“, број 97/08);
- Закон о геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 44/95 и 101/05-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/04);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94);
- Закон о рударству („Службени гласник РС“, бр. 44/95, 34/06, 104/09 и 85/05, 101/05-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, број 30/10);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 111/09);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 104/09 - др. закон);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11);

- Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Засавица“ („Службени гласник РС“, број 19/97);
 - друга законска и подзаконска акта која на директан или индиректан начин регулишу проблематику припреме овог ППППН.
- У ППППН уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе и међународних конвенција:
- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, број 57/08);
 - Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, број 21/07);
 - Стратегија развоја поштанских услуга у Србији („Службени гласник РС“, бр. 23/08 и 21/10);
 - Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС“, број 4/08);
 - Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гласник РС“, број 91/06);
 - Стратегија развоја туризма Војводине-маркетинг стратегија туризма Војводине („Службени лист АПВ“, број 10);
 - Стратегија развоја телекомуникација у Републици Србији од 2006. до 2010. године („Службени гласник РС“, бр. 99/06 и 4/09);
 - Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10);
 - Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС“, број 59/06);
 - Стратегија развоја пољопривреде Србије („Службени гласник РС“, број 78/05);
 - Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Службени гласник РС“, број 44/05);
 - Програм остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, бр. 17/07, 73/07 и 99/09);
 - Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 11/06);
 - Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 („Службени гласник РС“, број 29/10);
 - Стратегија развоја конкурентних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013.године („Службени гласник РС“, број 103/08);
 - Европска конвенција о пределу (није ратификована);
 - Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС - Међународни уговори“, број 102/07);
 - Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ“ Међународни уговори, број 11/01);
 - Уредба о ратификацији Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори“, број 9/77);
 - Међународна конвенција о заштити птица („Службени лист СРЈ“, број 6/73).
- ППППН садржи текстуални део са 13 табела и једном сликом, као и графички део.
- Текстуални део Просторног плана има следећи основни садржај: I Полазне основе за израду Просторног плана; II Принципи, циљеви и општа концепција просторног развоја подручја посебне намене; III Планска решења развоја подручја посебне намене; IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења; V Основна правила уређења и грађења за инфраструктурне системе и објекте; и VI Имплементација.
- Графички део Просторног плана чине рефералне карте у размери 1:50 000, и то: 1. Посебна намена простора; 2. Мрежа насеља и инфраструктурни системи; 3. Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара; и 4. Карта спровођења.
- Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Засавица“ на животну средину урађен је у складу са Одлуком о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Засавица“ на животну средину („Службени гласник РС“, број 17/09) и представља саставни део ППППН.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Уредбом о заштити Специјалног резервата природе „Засавица“, подручје водотока Засавице је стављено под заштиту, као природно добро од изузетног значаја. Сврстан је у I категорију заштите као специјални резерват природе, који са својом заштитном зоном чини јединствену целину.

Специјални резерват природе „Засавица“ (у даљем тексту Резерват) се налази под заштитом у циљу очувања природног водотока Засавица, карактеристичног за равничарске пределе и влажних станишта који се одликују значајном разноврсношћу врста и природних реткости (бели и жути локвањ, језичасти љутић, подунавски мрмољак, шумска жаба, барска корњача, чиков, гавчица, бела сеница, чапљица, а посебно рибе *Umbra krameri*).

Површина Резервата обухвата површину од 670,99 ха на којој је установљен режим II степена заштите, а његова заштитна зона је на 1150 ха.

Имајући у виду садашњи формално-правни статус Резервата, као заштићеног дела природе, његов национални и међународни значај, потребу планског, организованог, стручног и систематског праћења стања Резервата, као и спровођења мера заштите, унапређивања и уређивања предметног простора, поступак израде и доношења Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Засавица“, треба усагласити са специфичностима самог подручја и са његовим укупним значајем.

Разлози за израду ППППН су посебно дефинисани следећим елементима:

- специфичност подручја – природно добро које захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора;

- Просторни план Републике Србије третира ово подручје као подручје изузетних природних вредности за које је неопходно предвидети виши ниво заштите;

- међународни статус – ово подручје је третирано разним међународним конвенцијама и међународним документима (директно или индиректно): Европска конвенција о пределу, Међународна конвенција о заштити птица, Конвенција о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица, Конвенције о биолошкој разноврсности, Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта, Конвенције о заштити светске културне и природне баштине, Међународни уговор о биљним генетичким ресурсима за храну и пољопривреду, Оквирни споразум о сливу реке Саве, пројекти: „Концепт регионалне сарадње у области просторног уређења и развоја на подручју Подунавља - DONAUREGIONEN (реализован у оквиру EU иницијативе INTERREG IIIB CADSES), Заштита биодиверзитета плавне долине басена реке Саве“ и Емералд пројекат.

Разлог за израду и доношење ППППН је и стварање услова за заштиту, унапређење и очување укупних предеоних вредности овог подручја, посебно природних, и његово уређење и коришћење на принципима одрживог развоја. Примарни циљ је постизање равнотеже између заступљених типова предела и људских активности, ради очувања предела и смањења броја његових трансформација. У процесу планирања кроз уређење предела потребно је доћи до најоптималнијих решења, која конфликте у будућем коришћењу простора свде на минимум.

Овим ППППН је потребно дефинисати функције различитог нивоа значаја (локални, регионални, републички) и њихов развој ускладити са режимима заштите, унапређења, уређења и коришћења природне средине. Имајући у виду основни циљ израде ППППН, потребно је утврдити хијерархију циљева и интереса, те на основу тога хијерархију функција и активности, како у области комплементарних, тако и у области супротстављених активности.

ППППН ће представљати приоритетан плански документ за управљање, заштиту и развој обухваћеног подручја, основ за реализацију европских иницијатива и ратификованих међународних конвенција, донетих националних стратегија за различите области развоја, као и других секторских програма и пројеката.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1. Обухват и граница подручја Просторног плана

Подручје обухваћено израдом ППППН налази се на подручју северне Мачве.

Висок степен приступачности подручја које обухвата ППППН, природне вредности водотока Засавица са туристичким потенцијалима подручја и његовог окружења и квалитетно пољопривредно земљиште, стварају услове за јединствену туристичку понуду која треба да представља приоритетно развојно опредељење овог подручја.

ППППН је обухваћено подручје од 18.179,8614 ha које обухвата део простора јединица града Сремска Митровица и општине Богатић (у даљем тексту: јединице локалне самоуправе – ј.л.с.). Јединица локалне самоуправе Сремска Митровица - град Сремска Митровица на простору обухвата ППППН обухвата катастарске општине (КО) Засавица, Мачванска Митровица, Салаш Ноћајски, Ноћај, Раденковић и Равње, а јединица локалне самоуправе Богатић – општина Богатић, обухвата КО Баново Поље и Црна Бара.

Простор обухваћен ППППН се са југоистока граничи са територијом града Шабац, а на западу са Републиком Босна и Херцеговина.

Табела бр. 1. Јединице локалне самоуправе, катастарске општине и насеља на подручју обухвата ППППН

ј.л.с.	КО	Површина (ha)	Насеље
Сремска Митровица	Засавица	2414,47	Засавица I Засавица II
	Мачванска Митровица	307,75	Мачванска Митровица
	Салаш Ноћајски	2665,28	Салаш Ноћајски
	Ноћај	3070,00	Ноћај
	Раденковић	1446,56	Раденковић
	Равње	2267,48	Равње
укупно		12.171,54	
Богатић	Баново Поље	2291,52	Баново Поље
	Црна Бара	3716,80	Црна Бара
укупно		6008,32	
ППППН		18.179,86	

Извор података: Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности општина, 2008. година

Границу обухвата чине: на северу река Сава, са северним границама КО Равње, Засавица, Мачванска Митровица и Салаш Ноћајски, са источне стране спољне границе (источне) КО Салаш Ноћајски, јужну границу обухвата ППППН чине спољне границе (јужне) катастарских општина Салаш Ноћајски, Ноћај, Раденковић, Баново Поље и Црна Бара и са западне спољне границе (западне) КО Црна Бара, Баново Поље и Равње.

На основу Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Засавица“, дата је граница режима II степена заштите и његове заштитне зоне.

Граница заштићеног подручја (II степен заштите)

Граница почиње од источне тачке заштићеног подручја из полазне тачке која се налази на ушћу Засавице код уставе на Сави у Мачванској Митровици тј. из крајње источне тачке катастарске парцеле 985/1 КО Мачванска Митровица, општина Сремска Митровица. Из поменуто тачке јужни део границе заштићеног подручја се пружа према западу, пратећи десну обалу канала Модран (Засавица) обухватајући у целости парцеле 985/1 и 985/2 КО Мачванска Митровица, све до границе катастарских општина Мачванска Митровица и Салаш Ноћајски.

Граница се наставља истим западним правцем кроз КО Салаш Ноћајски и то јужном ивицом катастарске парцеле 6438 (канал Засавица), све до источне границе КО Салаш Ноћајски. У тој тачки се граница ломи под правим углом према југу пратећи источне

ивице катастарских парцела 243, 244 и 248 КО Ноћај. У јужној тачки парцеле 258, граница се ломи према западу и обухватајући подручје Сахака креће се ивицама следећих катастарских парцела КО Салаш Ноћајски: 240, 260, 218, 211, 210, 207, 206, 205, 199/2, 198, 195, 194, 191, 189, 179, 178, 171, 170, 165, 166, 138, 131, 130, 123, 122, 116, 119, 105, 101, 102, 96, 92, 91, 90, 86, 85, 82, 81, 16, 15/2, 15/1, 8, 7 и 1. У даљем току граница прати десну обалу реке Засавице тј. парцелу 7229 све до границе КО Ноћај и Раденковић.

У КО Раденковић граница заштићеног подручја и даље прати десну обалу Засавице (парцела 2854) све до југоисточне тачке парцеле 773, где напушта обалу и ломи се према западу јужним ивицама катастарских парцела 773 и 772 КО Раденковић. Граница се затим пружа северозападним правцем обухватајући приобални појас шума и тршњака Врбовца односно катастарске парцеле: 772, 770, 105/2, 106, 105/1, 106, и 109 респективно. Од северозападне тачке парцеле 109 граница опет прати десну обалу реке Засавице (катастарска парцела 2854) све до западне тачке парцеле 628. Даље граница обухвата и приобалну парцелу 628 до њене јужне тачке одакле наставља поново обалом реке Засавице (катастарска парцела 2854) све до граница КО Раденковић и Баново поље, односно општинских граница Сремска Митровица и Богатић.

На подручју општине Богатић, КО Баново Поље, граница прво обухвата северни део потока Батар тј. парцеле 2248 и 4560, а затим наставља да прати десну обалу реке Засавице (кп 2247), обухватајући и приобалне парцеле 1808 и 1807 на потесу Зелене баре, све до западне тачке парцеле 2247, односно до моста преко Засавице на путу Равње- Баново Поље. У тој тачки граница напушта обалу Засавице и јужним правцем, десном ивицом асфалтног пута Равње-Баново Поље, западним ивицама следећих катастарских парцела: 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2268, 2267, 2266/2, 2265, 2264, 2263, 2262, 2261, 2260 и 2259 респективно. Граница се наставља десном обалом Засавице (катастарска парцела 4537 и 4536) све до источне тачке катастарске парцеле 4550 (канал Јовача). У даљем току граница прати десну обалу канала Јоваче обухватајући парцелу 4550 (КО Баново Поље) и парцелу 10324 (КО Црна Бара). У југозападној тачки парцеле 10324 завршава се јужни део границе заштићеног подручја.

Из поменуте југозападне тачке заштићеног подручја почиње северни део границе која се креће северним, североисточним правцем пратећи леву обалу канала Јовача (кп 10324 КО Црна Бара и кп 4550 КО Баново Поље) до тремеђе катастарских парцела: 4550 (канал Јовача), 4549 (канал Прекопац) и 4536 (Засавица). Из те тачке граница правцима северозапад а затим југоисток обухвата Прекопац тј. катастарску парцелу 4549 КО Баново Поље и катастарску парцелу 5001/1 КО Равње.

Од источне тачке катастарске парцеле 4549 граница се наставља пратећи леву обалу Засавице (парцеле 4536 и 4537 КО Баново Поље и парцела 4970 КО Равње). У јужној тачки катастарске парцеле 3339 граница напушта обалу Засавице и прати приобаље, обухватајући следеће катастарске парцеле: 3339 (КО Равње), 4920, 4218/2, 4218/1, 4221, 4223, 4227, 4222 и 4228 (КО Засавица). Обухватајући јужни део парцеле 4228, граница поново прати леву обалу реке Засавице (катастарска парцела 4229 КО Засавица) све до југозападне тачке кп 3921. У тој тачки граница се правоугаоно ломи према северозападу затим према североистоку обухватајући тиме импозантан пашњак Ваљевца (кп 3920) и поново излази на обалу Засавице. Из те тачке, па све до почетне, граница се пружа источним правцем левом обалом Засавице, односно северним ивицама следећих катастарских парцела: 7229 (КО Засавица), 6438 (КО Салаш Ноћајски), 985/2 и 985/1 (КО Мачванска Митровица).

Граница заштитне зоне

Граница заштитне зоне почиње у истој тачки као и граница резервата, тј. из полазне тачке која се налази на ушћу Засавице код уставе на Сави у Мачванској Митровици, односно из крајње источне тачке катастарске парцеле 985/1 КО Мачванска Митровица, општина Сремска Митровица. Из поменуте тачке јужни део границе заштитне зоне се поклапа са границом резервата те се пружа према западу пратећи десну обалу канала Модран (Засавица) обухватајући у целости парцелу 985/1 и 985/2 КО Мачванска Митровица све до границе катастарских општина Мачванска Митровица и Салаш Ноћајски.

Граница се наставља истим правцем кроз КО Салаш Ноћајски јужном ивицом катастарске парцеле 6438 (канал Засавица) све до парцеле 6439. У тој тачки се граница ломи према југу те се креће јужним, а затим западним правцем парцеле 6439 (канал), наставља путем кроз парцеле 309, 308 и 307, и путем (парцела 415) до са катастарском општином Ноћај. Од те тачке граница наставља западним смером путевима 7188, 180 и 7190 КО Ноћај све до североисточне тачке катастарске парцеле 801 на приобаљу Засавице.

Граница заштитне зоне се затим спушта према југу обухватајући следеће приобалне парцеле на десној обали Засавице, потеса Церик и Криваја на територији КО Ноћај: 801, 802/1, 802/2, 802/3, 802/4, 802/5, 802/6, 802/7, 802/8, 802/9, 802/13, 802/10, 802/11, 802/12, 916, 917, 927, 928, 932, 933, 936, 937, 940, 941, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1060, 1080, 1081, 1084/1, 1084/2, 1085, 1090, 1091, 1096, 1097/1, 1097/2, 1101, 1102, 1106, 1107, 1113, 1114, 1117, 1118, 1121, 1122, 1125, 1126, 1129, 1130, 1133, 1134, 1137/1, 1137/2 и 1138 респективно, све до границе катастарске општине Раденковић.

На подручју КО Раденковић граница се креће западним ивицама следећих катастарских парцела: 977, 976, 973, 972/2, 971, 959, 958, 957, 951, 950, 949, 948, 945, 944, 939, 775, 781, 784 све до југозападне тачке катастарске парцеле 772, од које се граница заштитне зоне поклапа са границом резервата, тј. граница се даље пружа северозападним правцем обухватајући приобални појас шума и тршњака Врбовца односно катастарске парцеле: 772, 770, 105/2, 106, 105/1, 106, и 109 респективно. Од југозападне тачке кп. бр. 109 граница даље наставља источним ивицама следећих парцела: 1/1, 5, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 14, 17, 18, 490, 491, 492, 493, 494, 497, 498, 501, 502, 505/2, 506, 517, 522, 528, 527, 532, 533, 537, 540, 543, 545, 547/1, 547/2, 549/2 и 549/1. Од северозападне тачке катастарске парцеле 628 граница заштитне зоне се поново поклапа са границом резервата, тј. граница обухвата приобалну парцелу 628 до њене јужне тачке одакле наставља поново обалом реке Засавице (катастарске парцеле 2854) све до граница КО Раденковић и КО Баново Поље, односно општинских граница Сремска Митровица и Богатић.

На подручју општине Богатић, КО Баново Поље, граница заштитне зоне обухвата северни део потока Батар. Креће се источном ивицом парцеле 2248 (Батар), где се и поклапа са границом резервата, затим источном ивицом парцеле 2407, јужном ивицом парцеле 2407, 2406 и 2405, те источном ивицом парцеле 2404, 2403, 2402, 2424 и 2423, јужном ивицом парцеле 2423, 2426, и поново источном ивицом парцела 2431, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439 и 2440. Обухватајући јужни део парцеле 4560 граница заштитне зоне се поклапа са границом резервата све до западне тачке парцеле 2381/1, где је напушта и креће се источним смером, северном ивицом поменуте парцеле, до њене североисточне тачке. Од те тачке до југоисточне тачке парцеле 2387 се границе поново поклапају. У наставку граница заштитне зоне напушта границу резервата и обухвата следеће парцеле: 2389, 2385, 2392, 2393, 2216, 2217, 2214.

У северозападној тачки парцеле 2214, граница заштитне зоне напушта подручје Батара, те даље следи ток Засавице, крећући се јужним ивицама парцела 2213, 2212 и 2210 потеса Зелена бара у КО Баново Поље. У југозападној тачки парцеле 2210 граница се ломи под правим углом према северу и иде до трасе пројектованог канала Зелена бара. Затим се граница ломи према западу, и пратећи трасу пројектованог канала Зелена бара долази све до југоисточне тачке парцеле 1388. Пратећи јужну ивицу парцела 1388, 1385, 1382, 1384 и 2272 пресеца асфалтни пут Равње-Баново Поље, ломи се према југу и у дањем току се поклапа са границом резервата, тј. наставља јужним правцем десном ивицом асфалтног пута Равње-Баново Поље, односно пружа се до обале Засавице западним ивицама следећих катастарских парцела КО Баново Поље: 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2268, 2267, 2266/2, 2265, 2264, 2263, 2262, 2261, 2260, 2259 и 4537 респективно. Затим се граница заштитне зоне наставља десном обалом Засавице обухватајући и приобалне парцеле 4616 и 3426 КО Баново Поље, све до границе са КО Црна Бара.

Граница заштитне зоне у дањем току прати канал Јовачу, односно границу резервата, али обухватајући и парцеле 8763, 10341, 10343, 10377, 10376, 10327, 9693, 10394, 9692 КО Црна Бара, да би се у југозападној тачки парцеле 10324 (канал Јовача) завршио јужни део границе заштитне зоне.

Из поменуте југозападне тачке заштићеног подручја, а уједно и заштитне зоне, почиње северни део границе заштитне зоне која на делу КО Црна Бара обухвата подручја баре Јоваче, Дренову греду, подручје баре Рибњаче, Луга, Прекојоваче и Широке баре, крећући се генерално западним, северозападним и северним ивицама следећих катастарских парцела: 9691, 10394, 9626, 10332, 9625, 10323, 9323, 9324, 9325, 10319, 9015, 9014, 9017, 9021, 9022, 9023, 9025, 9024/2, 9026, 9031, 10333, 9056, 9057, 10332, 10330, 4642, 3357, 4643, 4554, 3280 и 4639 КО Црна Бара.

На подручју КО Равње граница заштитне зоне се креће каналима и путевима (парцеле 5159, 5011, 5155, 5002, 5165, 5168, 5014 и 5172) обухватајући северни део Широке баре.

Крећући се према југу граница заштитне зоне улази у подручје КО Баново Поље и у луку пратећи ток Засавице креће се катастарским парцелама 4629, 4543 и 4619 до североисточне тачке парцеле 2954. Обухватајући парцелу 2954, граница се наставља западним ивицама следећих кат.парцела: 2953, 2951, 2949, 2947, 2945, 2943, 2941, 2937, 2938, 2939 и 2934 до њене западне тачке, односно до границе катастарских општина Баново Поље и Равње.

Од поменуте тачке граница се креће јужним ивицама парцела 4967, 4966 и 4965, да би наставила северним лучним смером парцелама 5201, 5194, 5191 до спајања са границом резервата на левој обали Засавице. До западне тачке парцеле 5111/1 граница заштитне зоне и резервата се поклапа, а затим наставила парцелама 5111/1, 5111/2, 5109, 4993, 5106, 4992, 4991, 5098, 5088, 4981, 5072 и 5069 КО Равње, лучно обухватајући приобални појас потеса Батве. У тачки где се парцела 5069 ломи према западу, граница заштитне зоне се поново сусреће са границом резервата, те се креће левом обалом Засавице (кп 4970) до јужне тачке парцеле 3339, где граница напушта обалу Засавице и прати приобаље обухватајући следеће катастарске парцеле: 3339 (КО Равње), 4920, 4218/2, 4218/1, 4221, 4223, 4227, 4222 (КО Засавица) до западне тачке парцеле 4326.

У тој тачки се граница заштитне зоне ломи под правим углом у правцу истока и обухватајући цело подручје Ваљевца креће се северним ивицама следећих парцела: 4326, 4325, 4324, 4297 и 3920 све до северозападне тачке парцеле 3863. Из те тачке граница истим источним смером наставља северним ивицама следећих катастарских парцела: 3863, 3862, 3854, 3853, 3745, 3742, 3741, 3731, 3728, 3727, 3719, 3718, 3710, 3709, 3698, 3697, 3681, 3683, 3676, 3658, 3657, 3642, 3640, 3639, 3627, 3626, 3618, 3617, 3611, 3610, 3603, 3602, 3595, 3591, 3589, 3588, 3583, 3582, 3571, 3570, 3560 и 3559 КО Засавица до границе са катастарском општином Салаш Ноћајски.

У КО Салаш Ноћајски граница се даље пружа истим смером северним ивицама парцела: 1, 3, 6, 7, 10, 14, 17, 18, 21, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 43, 44, 47, 48, 51, 52, 55, 56, 59, 60, 63, 64/1, 64/2, 67, 68, 71, 72, 75, 76, 79, 80, 84, 85, 88, 89, 91, затим 698, 715, 704, 707, 708, 714 и 718, да би се у КО Мачванска Митровица северним ивицама парцела 51/2 и 51/1 спустила до леве обале канала Засавица и поклапајући се са границом резервата пружала све до њене почетне тачке.

1.2. Основне специфичности подручја

Основну специфичност предметног подручја представља СРП „Засавица“, као јединствен екосистем, који захтева успостављање трајно одрживог начина коришћења и управљања простором. ПППН је потребно омогућити заштиту, развој, организацију и уређење Резервата, али и осталог подручја обухваћеног изградом ПППН, који заједно са Резерватом одликују природна и створена обележја која условљавају предеону разноврсност.

1.2.1. Основне специфичности СРП „Засавица“

Аутентичност - И поред интензивних мелиоративних захвата у овом делу Мачве, Засавица је успела да од речног језера, сачува свој аутохтони облик водотока карактеристичног за равничарске пределе. Прокопавањем канала Модран кроз Мачванску Митровицу, Засавица је повезана са Савом, а изградњом бројних канала Засавица се подземним путем напаја и дринском водом. Њен значај је у томе што се може сврстати како у текуће, тако и у стајаће воде, где пресудну улогу игра човек. Припада

Црноморском сливу и једно је од последњих таквих подручја, идући од севера ка југу Србије.

Репрезентативност - Простором доминира речни биотоп Засавице, где се еколошком низу смењују водени и мочварни екосистеми са фрагментима поплавних шума. У води је забележена хетерогена фитопланктонска заједница. У самој Засавици и повремено у каналу Јовача, присутне су фитоценозе водених макрофита. Следи мочварна вегетација, у којој се посебно истиче присуство заштићених врста. Састав и структура рибљих заједница одраз је услова станишта. Срећу се искључиво ципринидне врсте риба, које одликује специфичан начин исхране и толеранције на ниже нивое засићености кисеоником. Следе влажне и умерено влажне ливаде. Компактних шумских заједница нема, а потом следи спрат жбуња. Засавица, као споротекући водени екосистем са ободном барском и влажном шумском вегетацијом и све већим култивисаним површинама, пружа оптималне могућности за опстанак врста херпето-орнито и териофауне, везаних како за копнену, тако и водену средину. Пространа заштитна зона треба да спречи даљу деградацију воденог екосистема и некада широког мочварног подручја које је сада у нестајању, а има велику улогу у биолошком диверзитету подручја.

Разноврсност - Диверзитет флоре, фауне и екосистема овог подручја, указује на чињеницу да се према овом богатству морамо односити крајње опрезно, а да се одређене људске делатности и активности морају прилагодити очувању и унапређењу овог подручја. Бројне су биљне врсте, а највећи број припада групи таксона широког распрострањења. Значајно је присуство ретких и реликтних врста које на овим просторима расту на границама својих раздвојених (дисјунктних) ареала. Посебно је значајно присуство природних реткости које су истовремено и врсте са списка „Црвене листе“ флоре Србије.

Интегралност - Интегралност овог подручја огледа се у повезаности водене и копнене средине. Водени екосистем је у великој зависности од околних терестричних (копнених) екосистема, у којима је антропогени утицај од изузетне и пресудне важности. Деловање абиотичких и биотичких фактора чине Засавицу сложеним, динамичним и фрагилним (слабим) акватичним екосистемом. Само присуство биљних и животињских врста, као и састав и структура њихових заједница, указује на потребу заштите ширег окружења Засавице.

Пејсажне вредности - „Лепота“ овог подручја је последица његове очуване или делимично очуване разноврсности. Уколико се постојећи склад природе сачува, или пак унапреди заштитом и мудрим коришћењем, представљаће потенцијал за развој туристичке понуде, пре свега рекреативне, едукативне и еколошке.

Старост - Засавица је настала у атланској фази холоцена, када је због повећане влажности дошло до нових промена положаја, праваца и међусобних односа корита Саве и Дрине. Положај и правац Засавице, указују да је она прво била главно, па споредно корито Саве, а потом главно корито, па мртваја Дрине.

Очуваност добра - Очуваност добра је делимично задовољавајућа. И поред знатне нарушености, ово подручје још увек омогућава опстанак, размножавање и развој одређених аутохтоних биљних и животињских врста и природних реткости.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда

Просторни план Републике Србије (у даљем тексту: ППРС), представља плански документ вишег реда чија се решења разрађују ППППН. Основни циљ је постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја.

Према ППРС основни циљ просторне дистрибуције становништва је успостављање равномернијег територијалног размештаја становништва, као и усклађенијих просторно-демографских односа. То, између осталог, подразумева демографску ревитализацију емиграционих, угрожених и пограничних подручја, као и различите видове подршке развоју депопулационих подручја. У зависности од просторно-демографских специфичности подручја, неопходно је уложити напор ка подстицању развоја у

емиграционим и недовољно развијеним подручјима и дефинисати конкретне мере и инструменте за подстицање одрживог и остварење просторно уравнотеженог развоја.

Основни циљ мреже и функције центара је да просторно-функционални развој Републике Србије буде заснован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструменти уравнотеженог или подношљиво неуравнотеженог просторног развоја Републике Србије. Према моделу функционално урбаних подручја (у даљем тексту: ФУП) Републике Србије, Сремска Митровица и Шабац су центри ФУП-а од државног значаја којима гравитирају насеља са подручја обухвата ППППН. У саставу ФУП-а Шабац су насеља јединице локалне самоуправе Богатић.

Основни циљ развоја села и руралних подручја је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина. Такође, основни циљ комуналног опремања и уређења села је унапређење постојећих и изградња неопходних комуналних система који омогућавају квалитетнији живот и рад на селу и отварају перспективу развоја.

Основни циљеви просторне организације и дистрибуције јавних служби су постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса, јачање људских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење услуга од општег интереса.

Према критеријумима просторне доступности становници насеља у обухвату ППППН спадају у категорију „грађана сеоских насеља у рубним зонама великих градова којима је доступност услуга условљена мрежом и квалитетом локалних путева и квалитетом јавног превоза, а временска доступност услуга, по правилу, је у оквиру или прелази границу од 45 – 60 минута“.

Један од предложених модела за повећавање просторне доступности је употреба мобилних услуга („услуга кориснику“), којима се повећава понуда и побољшава квалитет услуге у насељима. Свако насеље би за потребе обављања ових активности требало да има одговарајући објекат/зграду као мали мултифункционални центар.

Насеља на простору обухвата ППППН, према хијерархијском нивоу насеља, припадају насељима локалне заједнице, те као таква према ППРС треба да организују јавне службе социјалне заштите (обавезно дневне центре, а према могућностима и стациониране центре за старе), образовања (обавезно предшколско образовање и основно образовање од I-IV разреда, а према могућностима и основно образовање V-VIII разреда), здравствену заштиту (обавезно амбуланте, здравствене станице или мобилне здравствене службе, домове здравља према могућностима, а апотеке ако постоји интерес) и јавне службе културе (библиотеке и књижаре ако постоји интерес).

Привредни развој ће бити основ интегралног развоја демографски угрожених и развојно стагнирајућих подручја. Развој привредних делатности ће бити заснован на ослањању на локалне сировине и људске ресурсе, уз поштовање еколошке оправданости планираних активности. Основу развоја представљаће вишефункционална пољопривреда са допунским делатностима, које ће допринети оживљавању пољопривреде, задржати постојеће и привући ново становништво и унапредити еколошки и естетски квалитет подручја. Посебан значај имаће диверсификација руралне економије (туризам, занатство, рекреација).

Према ППРС, подручје обухваћено ППППН се налази у оквиру издвојеног туристичког кластера Војводина. Припада туристичкој дестинацији са мањим учешћем целогодишње понуде: Доњи Срем – Посавина. Као значајан туристички правац издваја се међународни пловни пут река Сава, а Сремска Митровица је издвојена као градски туристички центар националног значаја.

Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја туризма интегрисањем принципа заштите и уређења туристичких простора уз задовољавање потреба националног нивоа, интереса тржишта и услова прекограничне сарадње.

Развој туризма ће се базирати на формирању следећих туристичких производа са следећим активностима: туризам специјалних интереса (ловни, риболовни, развој активности која омогућавају едукацију), догађаји (спортски, културно-манifestациони, и сл.), рурални туризам (активности у природи-циклотуризам, етно туризам), наутички туризам (активности везане за развој инфраструктуре – марина, пристаниште, привезиште).

ППРС је дефинисао просторну дистрибуцију пољопривреде по подручјима, а такође и приоритете пољопривредне производње. У погледу просторне дистрибуције и организације пољопривреде, Засавица се може сврстати у Регион I, који обухвата руралне општине у АП Војводини и већи део Мачве.

Овај регион се одликује повољним земљишним и климатским условима, претежно задовољавајућим демографским потенцијалом за капитално-интензивну производњу, добром инфраструктуром и повезаношћу са прерађивачком индустријом. Рељеф је равничарски, водећа грана тржишне производње је ратарство, а комплементарне свињарство и живинарство.

У погледу развоја пољопривреде на простору који обухвата ППППН потребно је:

- развој пољопривреде базирати на примени савремених метода производње и интензификацији производње, остваривањем вишег степена искоришћавања земљишта;
- обезбедити услове за развој рибарства (спортски риболов);
- развој пчеларства базирати на наставку богате пчеларске традиције;
- развој сточарства обезбедити кроз оптималну производњу, водећи рачуна о специфичности подручја.

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Захтеви одрживог управљања могу се испунити само ако се обезбеде одређене претпоставке, а оне обухватају следеће оперативне циљеве:

- унапређивање стања шума;
- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерациска и унутаргенерациска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума.

План оптималне шумовитости за територију Сремског региона до 2014. године износи 19,8%, што представља повећање површина под шумама са садашњих 61200 ha на 62500 ha.

У односу на заштиту шума као природних добара и заштиту биодиверзитета, циљеви (захтеви одрживог управљања) се односе на заштиту простора (места):

- изузетних и јединствених делова природе (од значаја за научне, културно - образовне, рекреативне и др. сврхе);
- карактеристичних представника појединих екосистема и изразитих биогеографских подручја, односно појединих типова предела;
- природних предела, амбијената око културно - историјских споменика и
- очување генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;
- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста;
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја и
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фауне (соколови, орлови, роде и др).

Територија коју обухвата ППППН на основу рејонирања станишта основних врста дивљачи и просторно функционалног размештаја ловно узгојних центара на територији АП Војводина, припада подручју на коме је заступљена крупна дивљач.

Према ППРС концепција развоја путног саобраћаја у обухвату ППППН се заснива на:

- развоју путног саобраћаја и путне инфраструктуре као приоритета економског и социјалног развоја;

- рехабилитацији и реконструкцији мреже регионалног и општинског карактера.

Унапређење и развој речног транспорта треба планирати кроз рехабилитацију унутрашњих пловних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом лука и пристаништа, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на савској пловној мрежи. Пристаништа ће се градити на основу аката Владе, а планирати преко одговарајућих просторних планова. Оне би требало да буду лоциране ван пловног пута, а њихово планирање требало би да буде на нижим нивоима планирања (локалном и регионалном нивоу).

Основни циљ у области водопривреде је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Простор обухваћен ППППН припада следећим регионалним системима за водоснабдевање: мачванском (извориште су алувиони Мачве, Подриња и Посавине, насеља и општине које се снабдевају су Богатић, Шабац и Лозница, а део воде из овог регионалног система се упућује ка Срему) и сремском (извориште су дрински и савски алувион Јарак-Грабовац, насеља и општине које се снабдевају су Сремска Митровица, Рума, део Срема из Београдског система. Касније се предвиђа пребацивање воде са десне обале Дунава).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Простор обухваћен ППППН припада сремском речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: канали Галовица и друге мале акумулације; кључне нове акумулације, објекти и мере: обнова акумулација на Фрушкој гори и канала, Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) насеља).

У области енергетике утврђују се следећи циљеви:

- обезбеђивање сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом;

- повећање енергетске ефикасности;

- коришћење обновљивих извора енергије;

- смањење конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (отклањање штета, програми рекултивације /ревитализације, итд.).

Развој и унапређење телекомуникационог система реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике Србије, а на основу утврђених планова развоја појединих телекомуникационих оператера. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се:

- потпуној дигитализацији телекомуникационих система;

- универзални сервис сваком домаћинству;

- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима;

- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;

- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника;

- потпуна замена аналогне комуникације као и дигиталне из старије генерације;

- доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби

реконструкција постојећих релација (према карти у прилогу);

- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) градити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а уз максималну примену оптичких каблова;

- стална модернизација јавне мобилне телекомуникационе мреже и увођење нових услуга у складу са светским стандардима;

- потпуна покривеност територије сигналом;

- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна покривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;

- дигитализовање мреже радиодифузног система;

- успостављање ефикасне поштанске мреже;

- примена адресног кода.

Основни циљ је заштита и унапређење животне средине као основа уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора Републике Србије - заустављање даље деградације, превентивна заштита од свих планираних активности које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће и остале потребе, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета), заштита природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;

- планирању на основама одрживог развоја: планирање рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса уважавајући „еколошки“ капацитет простора, повећање коришћења обновљивих извора енергије;

- начелу индустријске екологије, пре свега кроз превенцију и санацију, примена принципа предострожности за активности које могу да изазову већи еколошки ризик или неизвесност, примена санационих мера у деградираним и загађеним подручјима;

- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (стратешке процене утицаја за планове и програме, процене утицаја за пројекте);

- успостављању заштитних зона и заштитних растојања, око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи.

Основни циљ у оквиру управљања отпадом је развијање одрживог система у циљу смањења загађења животне средине и деградације простора.

ППРС у области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица, као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неопходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада које представљају ризик по животну средину и израдити регионалне и локалне планове управљања отпадом којима ће бити дефинисано управљање отпадом у складу са Стратегијом управљања отпадом.

Основни циљ је интегрално управљање природним непогодама и технолошким удесима као основа за обезбеђење услова за ефикасан просторни развој, очување људских живота и материјалних добара. У том смислу, неопходно је створити добро организоване и опремљене службе које ће моћи да успешно раде на превенцији од ових катастрофа, као и на одбрани и отклањању последица, уколико се јаве.

Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања, полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. Заштићена подручја биће највећим делом просторно укључена у површине еколошки значајних подручја, односно у подручја европске еколошке мреже NATURA 2000.

У циљу јачања прекограничне сарадње Републике Србије, Засавица у планском периоду као заштићено подручје има посебан значај.

Основни циљ и принципи даљег развоја у односу на биодиверзитет је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. „еколошких мрежа“;
- идентификацији станишта од националног и међународног значаја.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана, па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

У односу на специфичне карактеристике макро-региона, АП Војводина припада војвођанско–панонско–понунавском макрорегиону.

Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета са европским стандардима заштите.

Концепција просторног развоја полази од политике очувања и конзервације културног наслеђа као ресурса који има улогу у акцијама за очување окружења, стварајући динамичну заједницу и одрживу локалну економију. Основни елементи концепције просторног развоја су и стимулисање нових, економски исплативих активности, повећање конкурентности културног подручја, стварање нових и снажних визија о културном диверзитету наслеђа, конзервација културног наслеђа, одрживи

развој и друштвено одржива заштита, где се подразумева да културно наслеђе доприноси квалитету живота и културном идентитету локалних заједница.

2.2. Смернице из других развојних докумената

У току израде ПППН коришћена је многобројна планска, студијска, стручна, научна, техничка и друга документација.

Смернице за уређење простора који обухвата ПППН из других развојних докумената су заштита и уређење простора, посебно СРП „Засавица“ који је у режиму II степена заштите, одрживи развој туризма у функцији промовисања природних вредности и унапређење стања животне средине у Резервату (уређење водног режима Засавице и продубљивање корита водотока на угроженим деоницама, ревитализација угрожених станишта, предузимање мера заштите у складу са резултатима биомониторинга и мониторинга, замена алохтоних дендролошких врста аутохтоним, уклањање алохтоне флоре).

Коришћена документација и експертизе:

- Предлог за заштиту природног добра „Засавица“ као специјалног резервата природе, Завод за заштиту природе Србије, Нови Сад, 1996. година;

- Програм заштите и развоја СРП „Засавица“ за период 2007.-2011. године, Покрет горана Сремска Митровица, Сремска Митровица 2006. година;

- План и програм заштите и развоја СРП „Засавица“ за 2008. годину, Покрет горана Сремска Митровица, Сремска Митровица 2007. година;

- Студија изводљивости –Засавица, подршка локалној привреди кроз одрживи туризам, Покрет горана Сремска Митровица, Сремска Митровица 2007. година;

- Заштићена природна добра и екотуризам Војводине, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад, 2004. година;

- Идејни пројекат уређења водног режима Засавице, специјалног резервата природе са аспекта интегралног очувања и унапређења животне средине, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ Београд, Београд 2007. година;

- Пројекат ревитализације „Пачије барџе“ у оквиру СРП „Засавица“, Покрет горана Сремска Митровица, Сремска Митровица 2008. година;

- „Засавица 2001.“-Монографија, Природно-математички факултет, Институт за биологију и Горанско-еколошки покрет Сремска Митровица, Сремска Митровица 2001. година;

- Зборник научно-стручног скупа „Засавица 2007.“, Покрет горана Сремска Митровица, Природно-математички факултет, Департман за биологију и екологију и Завод за заштиту природе Србије, Сремска Митровица 2007. година;

- Мониторинг осетљивих екосистема угрожених биљних и животињских врста на подручју АП Војводина, Завод за заштиту природе Србије, Нови Сад, 2008. година;

- Мониторинг квалитета животне средине, према подацима Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој;

- Међународни пројекат „Матра“, Заштита и управљање СРП „Засавица“ као средство за одрживи рурални развој – пилот пројекат за интеграцију управљања влажним подручјима и руралног развоја у Србији, Холандска фондација DLO/WAGENINGEN INTERNATIONAL, Покрајински завод за заштиту природе, Покрет горана Сремска Митровица и Орбисон, 2009. година;

- Слободан Пузовић, Значајна подручја за птице у Србији, РС Министарство животне средине, рударства и просторног планирања, Завод за заштиту природе Србије и АПВ Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Београд 2009. година;

- Посебна основа газдовања шумама за ГЈ „Стара Рача - Банов Брод - Мартиначки полој - Засавица“, ЈП „Војводинашуме“, ШГ „Сремска Митровица“;

- Посебна основа газдовања шумама за ГЈ „Посавље“, ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад;

- Посебна основа газдовања шумама за ГЈ „Дринско-Савске аде“, ЈП „Србијашуме“ Београд, ШГ „Борања“ Лозница;

- Водопривредна основа Републике Србије, 2002. година, Институт за водопривреду „Јарослав Черни“.

За израду ПППН релевантна је следећа планска и урбанистичка документација:

- Просторни план општине Сремска Митровица („Службени лист града Сремска Митровица“, број 9/09);
- План генералне регулације Града Сремска Митровица, Лаћарак и Мачванска Митровица („Службени лист Града Сремска Митровица“, број 11/09);
- Генерални план мреже инфраструктуре са елементима регулационог плана далековода 110KV „Сремска Митровица 2 - Богатић“ и изградња ТС 110/20 KV „Мачванска Митровица“ на подручју општине Богатић („Службени лист општине Богатић“, број 25/02).

Коришћена стручна, студијска, научна и техничка документација је пружила бројне податке о простору који обухвата ПППН, посебно о СРП „Засавица“, што је поткрепљено и обиласцима укупног простора и контактима са Управљачем над овим природним добром (Покрет горана Сремска Митровица) и надлежном институцијом за заштиту природе.

Донети планови, као и они у фази израде (ППРС, Нацрт плана, 2010. године, Просторни план општине (ППО) Сремска Митровица, ППО Богатић и Генерални урбанистички план (ГУП) Сремске Митровице - планови у изради), дали су бројне информације о простору и усмерили будућа просторна решења.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СА SWOT АНАЛИЗОМ

3.1. Скраћени приказ постојећег стања

3.1.1. Природни услови подручја

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Подручје обухваћено ПППН налази се на подручју северне Мачве. Област Мачве представља широку тектонску потлину, ограничену на западу доњим током Дрине, на северу и истоку лактастом окуком Саве, а на југу масивом Цера. Главни геоморфолошки облик је алувијална равна Саве, на којој се запажају уске и издужене депресије и греде. У депресијама се вода обично дуже задржава чинећи бројне баре. Гредице настале од речног материјала (песак, шљунак), представљају више и оцедитије земљиште на којем су подигнута мачванска села заштићена од високих вода насипима уз речно корито. Ова равница састоји се претежно од дринског, а у северном делу и од савског наноса. Висина терена се креће од 75-95 m.n.v. који је благо нагнут од југа ка северу.

Хидролошке карактеристике

Природни водотоци који имају највећи значај на простору обухвата ПППН су реке Сава и Дрина. Низводно од ушћа Дрине, Сава знатно мења своје особине, јер Дрина доноси велике количине воде, песка и шљунка, те мења протицај и састав дна корита Саве. Услед успора воде Саве, дрински песак и шљунак се таложе већ на 1-2 km низводно од ушћа. Сава на свом кривудавом току има мали пад, споро тече, па због тога таложи много ношеног материјала од кога ствара бројна острва - аде и пешчане спрудове.

Остали водотоци гравитирају према реци Сави и имају неуједначен протицај у току године. Површинска хидрографија Мачве је значајно измењена мелиорацијама.

Засавица се пружа правцем југозапад-североисток, а настаје код насеља Баново Поље спајањем вода Дубоке Јоваче и канала Прекопац. Код Мачванске Митровице се преко канала Модран улива у Саву, прихватајући воде притоке Батар и њеном притоком Журавом. Цело подручје уз Засавицу (и Саву) обилује барама и мочварама.

За водоток Засавицу, најбитније хидролошке подлоге везане су за просечне, односно минималне дотицаје. Просечни дотицаји су значајни, јер дају границе у којима се дефинише услов одрживости екосистема, док су минимални дотицаји везани за добијање биланса недостајућих количина воде. На количину воде утичу и испуштене воде из насеља и индустрије, па то нешто повећава природан отицај са слива.

Климатске карактеристике

У климатском погледу, простор обухваћен ППППН припада умерено-континенталној климатској зони са јаче израженим континенталним особинама. Може се оценити као повољна животна средина са агроклиматског, туристичко-рекреативног и биогеографског аспекта.

За сагледавање климатских прилика, послужили су подаци са метеоролошке станице у Сремској Митровици за период 1991-2006 године (РХМЗ).

Према овим подацима средња годишња температура ваздуха је 11,4°C, а средње месечне осцилације од 0,2°C у јануару до 21,7°C у августу. Средњи датуми првог и последњег дана са минималном температуром <0°C су 25. октобра и 2. априла, са најчешћом минималном температуром током јануара.

Средња годишња сума осунчавања за осматрани период износи 2093,5 часова, највише у јулу 287,9 часова, а најмање у децембру 49,2 час.

Падавине су заједно са температуром ваздуха, један од најважнијих климатских елемената. Од годишње суме падавина и њихове расподеле по месецима, зависи развој живог света и богатство подземних и површинских вода. Просечна годишња количина падавина је 127,3 mm, просечан број дана са снегом 23,6, док је просечан број дана са снежним покривачем 32,2.

Годишњи просек релативне влажности ваздуха је 76%.

У поменутом периоду, најчешћи ветрови на овом подручју се јављају из правца истока-североистока (142‰) и са запада-северозапада (112‰). У погледу просечних брзина, највећу брзину имају ветрови из северозападног правца 3,2 m/sec и северног 2,8 m/sec.

Сеизмика

Према карти макросеизмичке рејонизације издате од стране Сеизмолошког завода Србије у Београду 1987. године за повратни период од 100 и 200 година, подручје обухваћено ППППН се налази у зони од 7° MCS.

Педолошке карактеристике

Посматрано подручје које обухвата ППППН у целости се налази у ратарско-сточарском макрореону, који обухвата низијске и уравњене абразионе области, веће речне долине и друге терене на којима преовлађују плодна земљишта.

У источним и централним деловима посматраног подручја, преовлађују различити типови чернозема, који је у целини најзаступљеније земљиште. У северним деловима посматране целине (приобаље Саве) и западним деловима (приобаље Дрине), преовлађују плодни алувијални наноси. У значајној мери јављају се ливадске и ритске црнице и гајњаче, док су остали типови земљишта присутни само фрагментарно, у назнакама.

3.1.2. Природне вредности подручја

3.1.2.1. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште чини значајан проценат од 72,93% у односу на укупну површину посматраног подручја, а површине под њивским културама учествују са 65,17% у укупној површини. Удео површина под њивама приближно је сличан и варира од 56,44% у КО Црна Бара, до 78,81% у КО Ноћај. Изузетак представља Мачванска Митровица, која има изузетно велико грађевинско подручје, а изразито малу површину катастарске општине, па површине под њивским културама заузимају само 33,08% укупне површине.

Све остале категорије пољопривредног земљишта су неупоредиво мање заступљене. Површине под пашњацима заузимају 3,76% укупне територије, али јако варирају - од КО Салаша Ноћајског, где нису ни регистроване као категорија, до КО Засавица где чине близу 15% укупне површине.

Воћарско-виноградарска земљишта су врло уједначено заступљена по катастарским општинама, а захватају 2,38% укупне територије.

Шуме и шумско земљиште

Потенцијали планског подручја су шуме и шумско земљиште које се налазе у Резервату, као и шуме и шумско земљиште ван подручја Резервата, у укупној површини од 2172,78 ха и са шумовитошћу од 11,95%, према подацима Републичког геодетског завода, Служба за катастар непокретности из 2008. године.

Табела бр. 2. Шуме и шумско земљиште на простору јединица локалне самоуправе

Р.бр.	КО у оквиру ј.л.с. Сремска Митровица	Површина ха	%
1.	Засавица	206,68	8,56
2.	Салаш Ноћајски	198,54	7,45
3.	Равње	364,90	16,09
4.	Раденковић	254,15	17,57
5.	Ноћај	250,55	8,16
6.	Мачванска Митровица	2,14	0,70
Укупно		1.276,96	10,49

Р. бр.	КО у оквиру ј.л.с. Богатић	Површина ха	%
1.	Црна Бара	625,37	16,83
2.	Баново Поље	270,45	11,80
Укупно		895,82	14,91
Свега		2.172,78	11,95

Шуме су најзаступљеније у КО Црна Бара са укупном пошумљеношћу од 625,37 ха или 16,83%, а у КО Раденковић укупна пошумљеност износи 254,15 ха или 17,57%.

Шуме и шумско земљиште Резервата

На подручју Резервата, носиоци коришћења шума и шумског земљишта су ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Сремска Митровица“ са укупном површином од 144,02 ха, са обраслом површином од 128,42 ха. Овим шумама се газдује преко Посебне основе газдовања шумама за ГЈ „Стара Рача - Банов брод - Мартиначки полој - Засавица“. Осим државних, у Резервату су заступљене и приватне шуме за које не постоје нумерички подаци.

На територији Резервата заступљена је вегетација ритских шума. На нижим теренима су шумске заједнице врба, а на вишим теренима топола, аутохтоног и антропогеног порекла. У подрасту се јављају амерички јасен, багрем, купина и трска.

Шуме и шумско земљиште ван Резервата

На простору ван Резервата, у оквиру његове заштитне зоне и остатка простора у обухвату ПППН, површине под шумама се највећим делом налазе уз водотоке реке Саве и Дрине. Имају производно-заштитну функцију и штите обалу, односно насип од штетних дејстава високих вода и регулишу климатске факторе. Шуме су углавном мешовите састојине тополе, врбе, багрема, јасена, аутохтоног и антропогеног порекла.

Овим шумама газдују ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Сремска Митровица“ са укупном површином од 76,85 ха од чега је обрасло 65,42 ха (ГЈ „Стара Рача - Банов Брод - Мартиначки полој - Засавица“), ЈП „Србијашуме“ ШГ „Борања“ Лозница са укупном површином од 233,19 ха од чега је обрасло 200,07 ха (ГЈ „Дринско - савске аде“) и ВП „Сава“ из Шапца са укупном површином од 27,10 ха од чега је обрасло 27,04 ха (ГЈ „Посавље“), што чини укупно 337,14 ха. Шуме окружења, сем неравномерног распореда, карактерише и слаба повезаност са шумама Резервата.

Разлика у површини под шумама и шумским земљиштем између података по катастру и оних којима располажу ЈП „Војводинашуме“ (ШГ Сремска Митровица“), ЈП Србијашуме“ (ШГ „Борања“ Лозница) и ЈП „Воде Војводине (ВП „Сава“ Шабац), настала је услед неажурности ових институција у погледу непријављених или неспроведених промена коришћења земљишта).

Ловна и риболовна фауна

Ловна фауна

На површинама које обухвата ПППН се налази ловиште „Срем - Мачва“ које припада ловачком удружењу из Сремске Митровице. У ловишту су заступљене бројне врсте сисара и птица, као и ретке и угрожене врсте (видра, хермелин, ласица, сове, орлови, соколови, јастребови, чапље и др.) које су трајно заштићене.

Риболовна фауна

Све водене површине, осим оних које лети пресуше, представљају потенцијалне риболове површине.

Хидролошки фактори, количина органске продукције, водни и температурни режим и хемизам вода, условили су структуру и карактеристике рибљег фонда. Истраживања указују да су ове воде насељене претежно рибама из фамилије шарана. Забележено је и присуство штуре, бодорке, црвенперке, бабушке, патуљастог сомића и сл.

Многи комплексни разлози, као што су нарушен екосистем, претерани излов и хемијска загађења у нашим водама, знатно су разредили рибље врсте као што су караш, лињак, чиков и друге. Засавица се, међутим, у највећој мери очувала од свих негативних утицаја, сачувавши раритетне врсте рибље фауне. Најпознатија врста је ендемична, специфична риба плућашица *Umbra krameri* - мргуда.

Спортски риболов је дозвољен на рекама Сави и Дрини, па и на самој Засавици. На овом подручју не постоји комерцијално узгајалиште риба.

Подземне воде

Простор обухваћен ПППН у хидрогеолошком смислу припада подручју Срема, Мачве и Посаво-Тамнаве, чије хидрогеолошке границе представљају јужни део Фрушке горе на северном и Дунав на североисточном делу терена. Јужна граница представља распрострањење водоносних средина на северним падинама Поцерине, а западну границу у Мачви чини Дрина, док су у подручју Срема практично све акумулације подземних вода јединствене.

Значајан потенцијал представљају велике резерве подземних вода, доброг квалитета. На овом подручју се налази више типова изданских вода, са великим резервама, у различитим геолошким срединама: фреатска издан у кварталним језерско-алувијалним седиментима, субартерска и артерска издан у неогеним седиментима и карстна издан у кречњацима, који су покривени неогеним седиментима. Главни аквифери подземних пијаћих вода су алувијални седименти Дрине и Саве. Посебно је значајно приобаље Дрине, на потезу између Бадовинаца и Прњавора до Црне Баре и Равња. Резерве подземних вода превазилазе потребе овог подручја, па би у будућности могле имати велики значај за водоснабдевање оних простора и насеља, који не располажу довољним количинама воде за пиће. Водопривредном основом Србије подручје Мачве је означено као извориште висококвалитетних вода, за потребе водоснабдевања широк подручја и изградњу регионалних и међурегионалних водоводних система, са могућношћу повезивања са београдским, новосадским и јужнобачким системом.

На подручју Мачве основну водоносну средину представљају шљунковите и шљунковито-песковите наслаге млађег и старијег квартара које су скоро на целом терену директно повезане. Дебљина ових наслага је највећа дуж тока Дрине од Бадовинаца и Прњавора до Црне Баре и Равња и износи 50 до 75 метара. У другим деловима Мачве водоносне средине представљене су песковито-шљунковитим наслагама дебљине 20 до 40 метара.

Субартеске-артеске издани на подручју Мачве, формиране су у комплексу песковитих и песковито-шљунковитих плиоценских наслага у наизменичном смењивању са алевритима и алевритским глинама до дубине 270 метара. Ове издани са субартеским и артеским изданима у подручју западног Срема чине јединствене акумулације.

Минералне сировине

На подручју које обухвата ППППН се налазе резерве геотермалних вода из којих се добија геотермална енергија, али и резерве грађевинског материјала (шљунка и песка).

Добијени резултати започетих основних геотермалних истраживања су повољни. Температуре вода са ових бушотина се крећу у распону од 30С° до 78С°, а подручје општине Богатић је издвојено као изузетно перспективно. Геотермална енергија представља обновљив и еколошки чист енергетски ресурс.

На овом простору је изведено неколико истражних бушотина од стране Рударско-геолошког факултета из Београда (у периоду од 1981-1991 године). Основна геотермална истраживања у Мачви, на територији општине Богатић, нису завршена, али је оно издвојено као изузетно перспективно, нарочито простор Дубље – Богатић.

Табела бр. 3. Геотермалне бушотине на простору који обухвата ППППН

Општина	Локација	Ознака бушотине	Капацитет (l/sec)	Температура (С)	Дубина бушотине (m)
Ср. Митровица	Лежимир	Lez-1/Н	1	23	350
Богатић	Белотић	ВВе-1	25	35	450
Богатић	Богатић	ВВ-1	37,5	75	475
Богатић	Богатић	ВВ-2	61	78	618
Богатић	Дубље	ВД-1	15	50	400
Богатић	Метковић	ВМе-1	11	63	627

На овом подручју до сада је дато десетак решења за извођење хидрогеолошких и геолошко - геотермалних истраживања у циљу оцене услова и могућности експлоатације геотермалних вода, геотермалне енергије и подземних вода.

Резерве шљунка и песка се налазе на подручју целе Мачве (квартарни алувијални седименти) и непосредно поред корита Дрине уз обалу као и у самом речном кориту. Дебљина ових наслага износи од 2-10 m. Експлоатација шљунка се врши из корита реке Дрине, са речне обале и инудационог појаса.

3.1.2.2. Заштићена природна добра

На простору који обухвата ППППН се налазе заштићена подручја (СРП „Засавица“ и Споменик природе „Храст Зеке Буљубаше“) и подручја предвиђена за заштиту (подручја очуваних природних целина као станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста уз Дрину и Саву, стабло белог дуда у Салашу Ноћајском и еколошки коридори).

Заштићена подручја, Специјални резерват природе „Засавица“

На простору СРП „Засавица“, укупне површине 670,99 ha, успостављен је режим II степена заштите. Око Резервата природе установљена је заштитна зона чија површина износи 1.150 ha. Резерват се налази на подручју јединица локалне самоуправе Сремска Митровица и Богатић, са укупно шест катастарских општина, од којих су највеће Засавица (51,6 % укупне заштићене површине) и Раденковић (22,9%), обе на подручју Сремске Митровице.

Простором доминира речни биотоп, кога чини речица Засавица укупној дужини од 33,1 km и притока Батар.

Засавица се снабдева водом из Саве (диктирани водни режим са браном код Мачванске Митровице), подземним путем се напаја водом из реке Дрине и гравитационо са планине Цер. Засавица је пример специфичног влажног станишта, изузетно ретког и угроженог у припадајућем биогеографском региону, на додиру средњеевропске и југоисточноевропске шуме са степом. Представља остатак богатства некадашњих пространих влажних станишта Мачве. Живи свет је богат, разноврстан, специфичан и јединствен. У еколошком низу смењују се водени и мочварни екосистеми са фрагментима поплавних ливада и шума. Мирна и питома, као река равнице, омогућила је опстанак бројном и разноврсном биљном и животињском свету. Станиште је за преко 250 врста фитопланктона, 190 врста зоопланктона, 60 врста гљива, преко 700 врста виших биљака, 23 врсте риба, 13 врста водоземаца, 14 врста гмизаваца, 230 врста птица и око 30 врста сисара.

Засавица обезбеђује опстанак значајном броју рањивих, угрожених и крајње угрожених врста и угрожених екосистема (према класификацији IUCN из 1994. и 2007. године).

Главно обележје вегетацији овог подручја дају богате, врло често монодоминантне састојине тестерице (*Stratiotes aloides*). Шумску вегетацију изграђују разне хидрофилне шуме пољског јасена са различитим учешћем тополе, врбе и црне јове. За биљку алдрованду (*Aldrovanda vesiculosa*), Засавица је једино станиште у Србији.

Бројне инсектске врсте, осим што су од значаја за биолошки диверзитет подручја, имају и значај у ланцима исхране, опрашивању и редукацији бројности штетних врста.

Евидентирано је више врста риба, са изразитом доминацијом аутохтоних врста. Статус ових врста је на прелазу из рањивих у угрожене. Познавање диверзитета риба и њихово рецентно стање, указује на процесе који су се одиграли током историје и еколошке промене које се одигравају, а реинтродукцијом је могуће обogaћење ихтиогенофонда. За рибу мргуду (*Umbra krameri*), Засавица је прво регистровано и једно од два станишта у нашој земљи.

Од евидентараних врста водоземаца и гмизаваца, све врсте су рањиве и припадају природним реткостима.

Забележен је знатан број гнездачица, а од птица грабљивица присутне су само обичне и широко распрострањене врсте. Локалитети „Ваљевац“ и „Саџак“, најзначајнији мочварни делови са поплавном зоном под тршћацима и врбацама, јесу станишта разноврсној фауни птица (првенствено из рода шљукарица). Према „Црвеној листи“ птица Војводине, на Засавици су присутне и врсте из групе „угроженијих“ и из групе „угрожених“.

Присуство видре која је угрожена у целој Европи констатовано је само на основу кожица уловљених примерака. У Резервату је успешно реализован „Пројекат реинтродукције дабра“ (*Castor fiber* L.).

Очуваност изворних пејсажа, аутентична фолклорна обележја и културно-историјски споменици, представљају Засавицу као јединствену и заокружену туристичку целину.

Овај Резерват учествује и у програму очувања старих и ретких раса домаћих животиња, што је важно за очување и одрживо коришћење генетичких ресурса. У питању су: раса свиња ласаста мангулица, балкански магарац и говеда подолске расе. Подолци се у Засавици гаје у слободном простору на пашњаку „Ваљевац“ површине 300 ha, где се тренутно налази 50 примерака. Сва грла подолске расе су обухваћена програмом очувања животињских врста у оквиру Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде.

Најзаступљенији вид коришћења простора су туризам, пољопривреда, а у мањој мери шумарство и спортски риболов.

У Резервату је, између осталог, забрањено повећање површина под засадима плантажних топола, а предвиђена је и замена постојећих еуроамеричких топола аутохтоним врстама.

Резерват има еколошки значај у функцији очувања различитих типова вегетације и разноврсних животних заједница везаних за воду, мочварне, ливадске, шумске и агрикултурне заједнице. Овај специфичан биотоп, пружа могућности за праћење интер и интраспецијских односа, као и односа према животној средини.

Споменик природе „Храст Зеке Буљубаше“

Заштићено стабло храста налази се на улазу у село Равње, са десне стране пута из правца села Засавица, испред куће бр.65 у Улици Јанка Јовановића – Шпанца. Споменик природе „Храст Зеке Буљубаше“ први пут стављен је под заштиту решењем Скупштине општине Сремска Митровица број 011-15/79-02 („Службени лист општина Срема“ број 2/79). Ревизија овог природног добра урађена је 2005. године, а нови акт о заштити је у поступку.

Овај споменик природе обухвата стабло храста и простор пројекције крошње на земљу. Припадајући простор се налази на к.п. 1321 КО Равње, јединица локалне самоуправе Сремска Митровица.

Подручја предвиђена за заштиту

Стабло белог дуда

Природно добро предвиђено за заштиту је стабло белог дуда (*Morus alba*) које се налази у дворишту Српске Православне Црквене Општине Салаш Ноћајски, на к.п. 3744 КО Салаш Ноћајски, подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица.

Станишта заштићених врста од националног значаја

У обухвату ППППН се налазе подручја очуваних природних целина која представљају станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. То су еколошки значајна подручја која су евидентирана на два локалитета уз водоток Саве (Оток и Кључ Босут и Банов Брод) и на ширем потезу уз водоток Дрине (Ушће Дрине) и део су еколошке мреже која представља скуп међусобно повезаних или просторно блиских еколошких подручја која омогућавају слободан проток гена и битно доприносе очувању природне равнотеже и биолошке разноврсности. Еколошки значајна подручја су подручја типова станишта или делова типова станишта, која посебно доприносе очувању биолошке разноврсности.

Међу њима се посебно истиче долина реке Дрине, са шљунчаним острвима и спрудовима, шумама, рукавцима и барама. Поменути простори су станишта угрожених врста птица, попут орла белорепана (*Haliaeetus albicilla*) и мале чигре (*Sterna albifrons*). Подручја дуж реке Саве обухватају шуме, баре и рукавце, такође значајна станишта птица.

Изоловани шумарци окружени пољопривредним земљиштем налазе се на простору који обухвата ППППН и представљају значајне оазе биолошке разноврсности. Дивље врсте биљака и животиња на овим локалитетима су заштићене на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/10).

Еколошки коридори

Еколошки коридори на простору који обухвата ППППН, омогућавају одвијање сезонских миграција и размену генетског материјала између делимично изолованих и/или просторно удаљених станишта. Канали, водотоци, шуме аутохтоних врста, живице и међе, као и остаци травне вегетације по депресијама, повезују станишта природних реткости. Вегетација коридора истовремено представља станиште насељено водоземцима, гмизавцима и птицама, међу којима су и врсте заштићене као природне реткости. Евидентирани су следећи еколошки коридори:

1. Коридор између Дрине и југозападног краја комплекса северозападно од Црне Баре;
2. Коридор према Сави преко Широке Баре / Прекопца југозападно од Равња;
3. Поток Батар са својом заштитном зоном на целој својој дужини;
4. Широки шумски коридор канализованог тока Битве на јужној граници обухвата ППППН;
5. Канал Модран.

Подручја и станишта заштићених врста од међународни значаја

Поред националног аспекта заштите СРП „Засавица“, Засавица са ширим подручјем је заштићена и на међународном нивоу као:

- заштићени међународно значајни центри биодиверзитета – станишта заштићених врста од међународног значаја (IBA, IPA и PBA);
- Рамсарско подручје;
- EMERALD подручје;
- подручје управљања стаништима и врстама.

Засавица са својим окружењем представља редак преостали очувани кутак природе у Европи и једно од најбоље очуваних станишта за птице мочварице и грабљивице у овом делу Европе. Због својих орнитолошких вредности, Засавица је 2000. године према IBA пројекту (Important Bird Areas – IBA), увршћена у регистар подручја од међународног значаја за птице Европе (RS022 IBA). Одређене су границе IBA подручја које обухватају просторе значајне за фауну птица у површини од 4670 ha. Засавица представља најбоље очувано станиште барских птица у Мачви и северозападној Србији (мали гњурац, мали вранац, чапљица, гак, мала бела чапља бела рода, црна рода, лабуд грбац и др.).

Ово подручје је 2005. године номиновано за IPA (Important Plant Areas), као међународно значајно биљно подручје. Ревизијом граница за националну мрежу IPA подручја (IPA in Serbia), обухваћени су и ботанички значајни простори у ширем окружењу СРП „Засавица“. Ретке и угрожене IPA врсте су: *Aldrovanda vesiculosa*, *Ammannia verticillata*, *Equisetum hyemale*, *Hippuris vulgaris*, *Hottonia palustris*, *Lindernia procumbens*, *Ranunculus lingua*, *Sciprus supinus*, *Sciprus triqueter*, *Stratiotes aloides*, *Thelypteris palustris* и *Urtica kiovensis*.

На простору Засавице је утврђено присуство 56 врста дневних лептира, па је ово подручје проглашено за Међународно значајно станиште за дневне лептире (PBA-Prime butterfly Areas), као одабрано подручје за дневне лептире Европе и једно од 40 оваквих станишта у Србији.

Засавица је од 2008. године на листи Рамсарских подручја као међународно значајно водено подручје, према Рамсарској конвенцији о мочварама коју је ратификовала и наша Држава.

СРП „Засавица“ је увршћен у Емералд подручја у Србији, која су нарочито значајна за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, као једно од два подручја ове врсте у склопу плавне долине реке Саве (поред Специјалног резервата природе „Обедска бара“).

Према класификацији Међународне уније за заштиту природе (IUCN), Засавица је подручје управљања стаништима и врстама (Habitat and species management area) IV категорије.

Од 2001. године Засавица је члан Еуропарк Федерације.

У 2007. години, СРП „Засавица“ је прикључен и глобалној еколошкој акцији „S.O.S“ Групе (SAVE OUR SELVES), коју чине Унија еколога „UNESCO“ и Факултет за примењену екологију „FUTURA“, са још 9 придружених чланова.

Доње Подриње је на просторима уз реку Дрину између Мачве и Семберије, од ушћа Јадра у Дрину код Лешнице до ушћа Дрине у Саву код Црне Баре, са површином од 4706 ha, такође увршћено у регистар подручја од међународног значаја за птице (RS023 IBA). Део овог подручја се налази у обухвату ППППН и представља комплекс јединствених станишта насталих флувијалном ерозијом са ретким врстама птица.

3.1.2.3. Предеона разноврсност

На простору обухвата ППППН заступљени су различити типови предела. То су предели блиски природи без видљивог (значајног) утицаја човека, предели блиски природи са екстензивним коришћењем, култивисани (аграрни) предели са својим предеоним елементима, рурални и урбани предели.

Предели у блиско природном стању без видљивог утицаја човека су заступљени у оквиру режима II степена заштите Резервата. Издвајају се коридор Засавице са мочварама, врбацама и шибљацима на већем броју локалитета, као предеони елементи у којима је газдовање човека сведено на минимум.

Предели блиски природи са екстензивним коришћењем обухватају екстензивно коришћене пашњаке и шуме аутохтоних врста на простору Резервата, где је газдовање

човека присутно у већој мери. Ту спадају и простори ван Резервата, станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста која се налазе уз водоток Саве и на просторима уз ушће Дрине у Саву. С обзиром на малу заступљеност природних предела и на њихову угроженост, они представљају потенцијал са становишта природних ресурса и добара.

Резерват као заштићено природно добро од посебног националног значаја, за које влада изузетно интересовање у међународним оквирима заштите, као и међу љубитељима природе, пружа и реалне развојне могућности у области еко-туризма, као и рекреације, едукације, стручног усавршавања и реализације истраживачких програма. На простору Резервата постоји могућност узгоја аутохтоних раса домаћих животиња, организованог сакупљања лековитог биља и реинтродукције (повратка) ретких врста на друга станишта у Србији.

Долина реке Дрине са ушћем у Саву, представља природну целину која је у великој мери очувана и заједно са подручјима дуж Саве, чини станиште птица (ИВА подручје) и значајне просторе за развој туризма. Потенцијале чине и еколошки коридори значајни за проток биљних и животињских врста.

Ограничења за развој и уређење природних предела су недоследно и неблаговремено спровођење мера које су прописане ради њихове заштите. Различити облици загађивања, пре свега, водотока Засавица и земљишта, недостатак воде и њен слаб проток у водотоку, повећање наслага муља и нестајање станишта појединих биљних врста, нарушавају стање Резервата и представљају ограничење за његов развој.

Присуство инвазивних врста (амерички јасен и пајасен и др. врсте) угрожава аутохотне врсте и аутентичност природних екосистема у Резервату, што представља ограничење за заштиту екосистема Засавице.

Ограничења за заштиту простора ван Резервата су њихова недовољна истраженост, посебно станишта заштићених врста, као што су инундациони појас поред реке Дрине и Саве и изоловани шумарци.

Култивисани или аграрни предели су заступљени на деловима простора Резервата као обрадиве површине и на највећем делу простора обухваћеног ППППН су ван Резервата. Одликује их доминантна матрица пољопривредног земљишта, на коме се одвија интензивна пољопривредна производња, газдовање алохтоним шумама монокултура, са остацима природних и делимично измењених станишта, појединачним објектима у атару и коридорима које чине реке Сава и Дрина, мањи водотоци, канали и саобраћајнице. Бројни шумарци, међе и живице су потенцијали за даљи развој и уређење аграрних предела.

Руралне пределе чине насеља сеоског типа (Засавица 1, Засавица 2, Равње, Салаш Ноћајски, Ноћај, Раденовић, Баново Поље и Црна Бара), групе објеката и радне површине у атару ових насеља са већим бројем хетерогених предеоних елемената и линијских коридора.

Урбани предео чини насеље Мачванска Митровица, која је насеље градског карактера и део је урбане целине (конурбације) коју чине још насеље Сремска Митровица и приградско насеље Лаћарак, који су ван обухвата ППППН.

Ограничења за развој и уређење аграрних, руралних и урбаних предела су дисбаланс између активности у простору и предеоних елемената, што изазива њихову деградацију (непланско ширење насеља и радних површина на рачун пољопривредног земљишта, изградња објеката који прекидају еколошке коридоре, непланска експлоатација шљунка и одлагање отпада), као и недовољне активности у простору којима би се унапредили типови предела.

Неравномеран распоред шума и слаба повезаност зеленила насеља преко заштитних појасева са атарским зеленилом и шумама, утиче на смањену разноврсност предеоних елемената у обухвату ППППН.

3.1.3. Становништво

На подручју обухваћеном израдом ППППН живи 15.876 становника¹. Просечна годишња стопа раста укупног броја становника у периоду 1948.-2002. године износила је 0,002.

¹ Попис становништва, станова и домаћинства, 2002. година. Републички завод за статистику.

Табела бр. 4. Укупан број становника на простору јединица локалне самоуправе

ј.л.с.	Насеље	Укупан број становника		Просечна стопа раста
		1948	2002	
Сремска	Засавица I	1694	836	0,002
Митровица	Засавица II		707	
	Мачванска Митровица	705	3896	0,123
	Ноћај	2424	2120	- 0,003
	Равње	1765	1463	- 0,004
	Раденковић	1134	1086	- 0,001
	Салаш Ноћајски	1725	1879	0,002
Богатић	Баново Поље	2017	1619	- 0,005
	Црна Бара	2813	2270	- 0,005
Укупно		14277	1587 6	0,002

Једина насеља у којима је остварен пораст укупног броја становника у периоду 1948.-2002. године, су Мачванска Митровица и Салаш Ноћајски, док у свим осталим насељима број становника опада. Порасту укупног броја становника у оквиру обухвата ППППН, допринела је заправо Мачванска Митровица са индексом пораста од 552,6.

Анализа старосне структуре становништва показује високо учешће категорије становника изнад 60 година старости и индекс старења од 0,9 (Мачванска Митровица) до 1,34 (Црна Бара).

Укупан број активних лица у обухваћеним насељима износи 7579 становника, општа стопа активности је 47,7, искоришћеност радног контингента 76,2, а коефицијент економске зависности 1,22.

Од укупног броја становника овог подручја, 62,3% је од рођења у истом месту становања. Укупан број домаћинстава према попису становништва од 2002. године износи 4.291, а просечна величина домаћинстава је 3,7 чланова по домаћинству.

На овом подручју налази се 5012 стамбених јединица, а број станова по домаћинству износи 1,16.

Становништво овог подручја представља развојни потенцијал у смислу радне снаге и као потрошачки чинилац. Већи допринос становништва развоју, могуће је обезбедити путем усаглашавања постојећих знања и вештина са савременим захтевима у оним областима развоја које буду дефинисане као приоритетне за ово подручје.

3.1.4. Мрежа и функције насеља

На посматраном подручју формирана је мрежа насеља релативно велике густине (на сваких 100 km² налази се у просеку 3,3 насеља, што је далеко изнад покрајинског просека (у Војводини се налази 2,2 насеља на 100 km²).

Просечан број становника у насељима у Војводини износи 4351 становника, а у насељима посматраног подручја 1764 становника, што указује на то да је релативно велика густина мреже насеља последица уситњености насеља.

Густина насељености посматраног подручја износи 87,3 st/km², с тим да је већа густина на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица (98,5 st/km²), него Богатић (64,7 st/km²).

Насеља су сврстана у величинске категорије и приказана следећом табелом.

Табела бр. 5. Дистрибуција становништва према величинским категоријама насеља 2002 године

Величинска категорија	Број насеља	Број становника	% од укупног становништва	Просечан број становника у насељу
501-1000	2	1543	9,72	771,5
1001-3000	6	10437	65,74	1739,5
3001-5000	1	3896	24,54	3896
УКУПНО	9	15876	100.00	1764
ВОЈВОДИНА	467	203199		4351
ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА	425	546600		1286
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	1	9		
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	616	749800		1216
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	7	1		

Највећи број насеља (шест) и становника (65,74%) је у категорији од 1000-3000 становника, што говори о уситњености насеља и дисперзном размештају становника. Најмања насеља су Засавица 1 и Засавица 2, а највеће је Мачванска Митровица.

Обухваћена насеља су изразито пољопривредног карактера, осим Мачванске Митровице, која је насеље градског карактера и део урбане целине коју чине Сремска Митровица и приградско насеље Лаћарак.

Како се ППППН сагледава подручје посебне намене СРП „Засавица“, то је и аспект посматрања насеља у тој функцији.

Мрежу насеља, као и мрежу јавних служби и функција дефинисаће просторни планови јединица локалне самоуправе Сремска Митровица и Богатић.

У мрежи насеља нема развијених секундарних центара, а недовољан је и утицај Богатића, као центра јединице локалне самоуправе, тако да градска насеља у окружењу, Сремска Митровица с једне стране, али и Шабац и Лозница, преузимају део функција овог подручја.

3.1.5. Јавне службе

Насеља која су у обухвату ППППН углавном имају елементарне садржаје из области јавних служби, али опремљеност није на задовољавајућем нивоу, посебно што се тиче квалитета објеката и опреме. Постоје просторне претпоставке за даљи развој постојећих, као и за изградњу нових објеката, у складу са потребама становништва.

На следећој табели је дат преглед постојећих јавних служби по насељима.

Табела бр. 6. Преглед постојећих јавних служби по насељима

Врста јавне службе	Јединица локалне самоуправе							БОГАТИЋ	
	СРЕМСКА МИТРОВИЦА							Баново Поље	Црна Бара
	Засавица 1	Засавица 2	Мачв. Митр.	Ноћај	Равње	Раденковић	Салаш Ноћај.		
образовање									
матична о.ш.			+						+
Подручна о.ш.	+	+		+	+	+	+	+	
соц.заштита									
предшк.установа	+	+	+	+	+	+	+	+	
здравство									
здр.станица	+	+	+	+	+	+		+	+
Апотека			+						
стоматол.амбул.			+						
ветерин.станица			+	+				+	+
Култура									
дом културе			+	+	+	+		+	+
библиотека			+						*

Физ.култура									
спорт. терени	+	+	+	+	+	+	+		+
фискулт. сала									
Базен							+		
верски објекти									
Цркве	+		+	+	+	+	+	+	+
локал.самоупр.									
Месна канцелар.	+	+	+	+	+	+	+	+	+

3.1.6. Привреда

Подручје које је обухваћено изградом ППППН располаже значајним природним и створеним потенцијалима који у претходним развојним периодима нису у потпуности и на адекватан начин валоризовани. Њихов квалитет и атрактивност обезбеђују основне претпоставке за бржи развој и повећање економске снаге подручја.

Поред капацитета примарне пољопривредне производње, заступљени су и капацитети нижих фаза прераде пољопривредних производа (кланице, производња сточне хране), мини фарме, пољопривредне апотеке, ветеринарске амбуланте и апотеке, као и занатске услуге за потребе пољопривреде. За потребе потпуније валоризације пољопривредних потенцијала подручја, евидентан је недостатак складишних и прерађивачких капацитета - хладњаче, кланице и сл.

У области привреде, такође су заступљени капацитети трговине (свакодневно и повремено снабдевање), угоститељства и туризма и прерада дрвета (пилане).

Пољопривреда

Најважнији производни ресурс представља квалитетно пољопривредно земљиште, погодно за узгој различитих пољопривредних култура.

Од ратарских култура највише се гаје кукуруз и пшеница, а потом следи индустријско биље и поврће. У КО Салаш Ноћајски и КО Ноћај, на бази изворишта топлих геотермалних вода, развила се традиција пластеничке производње раног поврћа. Тако се може констатовати да је североисточни део планског подручја попримио карактеристике повртарског краја.

Овај крај се не може окарактерисати као воћарски и поред чињенице да је око 2,38% посматране територије под воћњацима.

Значајне површине земљишта су под пашњацима (3,76%), које нису искоришћене у довољној мери. Оно што чини препознатљивим овај крај и формира његов идентитет у оквирима шире заједнице, су аутохтоне животињске врсте које се узгајају у СРП „Засавица“, на пашњаку „Ваљевац“. И поред тога што матични узгој свиња мангулица, подолских говеда и балканских магараца, има за сада већи значај као својеврсни генетски ресурс и туристичка атракција, ни економска страна њиховог узгоја није занемарљива.

Шумарство, лов и риболов

Шумарство

У оквиру Резервата врши се експлоатација дрвне масе са обрасле површине газдинске јединице „Стара Рача - Банов Брод - Мартиначки полој - Засавица“ са запремином од 40.332 m³ и запреминским прирастом од 1.204 m³. Ова дрвна маса биће реализована у наредном уређајном периоду у складу са Посебном основом газдовања шумама.

Шуме ван Резервата имају између осталих и производно-заштитну функцију. Производна функција се огледа кроз производњу дрвне масе која износи 69.058 m³, као и запремински прираст од 2.154,2 m³ за све газдинске јединице. Такође, потенцијал за шумарство на територији ван Резервата, представља и непошумљено шумско земљиште које ће бити пошумљено у наредном периоду, у складу са планским документима.

Лов и риболов

Лов и риболов на простору који обухвата ППППН немају привредни значај и одвијају се у планским и одређеним количинама и вредностима. На простору Резервата, у режиму II степена заштите је забрањен лов.

И поред изобиља вода које се стичу на предметном простору (река, бара, канала и мочвара), риболов је ограничен на спортски због знатног броја аутохтоних врста, које се у другим пределима ретко срећу.

Туризам

У погледу туристичке валоризације, вредност подручја обухваћеног ППППН се може оценити као значајна и повољна са аспекта еколошке очуваности, вредности природне и културне баштине, богатства мотива и приступачности.

Туристичка понуда СРП „Засавица“ обухвата садржаје на локалитету „Пашњак Ваљевац“, где постоји туристичко-едукативни центар са дрвеним објектом-визиторским центром који има видиковац са 150 места, два апартмана, мањи угоститељски објект и санитарни чвор. Резерват располаже туристичким бродом са 60 места и чамцима за изнајмљивање, а поседује и мањи привез. Трасирана је пешачка стаза дужине 7 km. На локалитету „Шумарева ћуприја“ постоји само једна надстрешница од дрвета и трске. Смештена је уз саму обалу Засавице. Уобичајена бродска тура је у дужини од око 3,5 km.

СРП „Засавица“ пружа посетиоцима активности које су карактеристичне за туристичке центре у природи - шетњу, посету центру Резервата, посматрање птица, вожња чамцима, спортски риболов, истраживање заштићеног подручја уз организовање истраживачких и радних кампова и мини семинара. Организују се такмичења спортских риболоваца, рибарске вечери, разне прославе, тематске вечери и ликовне колоније.

Значајан је допринос Резервата узгајању ретких аутохтоних раса (мангулица, европски магарац, подолско говече), као и успешно изведеном пројекту реинтродукције европског дабра. Анализа сезонских варијација саобраћаја показује да је највећа месечна посећеност Засавице (од 1000-2000 посетилаца) у мају месецу. Може се закључити да СРП „Засавица“ има добре основе за развој туризма, али се још налази у фази непотпуне развијености.

На простору који обухвата ППППН, геотермални потенцијали се користе за развој рекреативног туризма у оквиру спортског центра „Плава звезда“ у Салашу Ноћајском.

Културно-историјско наслеђе, такође, представља добру основу за развој туризма (меморијална места и споменици као што је Шанац Зеке Буљубаше и традиционална манифестација „Хајдучке вечери“ у Црној Бари). Богата материјална и културна баштина у непосредном окружењу ППППН, на простору насеља Сремска Митровица, представља додатну предност код планирања туристичких производа.

Насеља у обухвату ППППН нису у довољној мери укључена у туристичку понуду СРП „Засавица“.

Река Сава, а посебно Дрина, са бројним меандрима и рукавцима који теку између спрудова од шљунка, су локалитети за ловно-риболовни, спортско-рекреативни и излетнички туризам.

3.1.7. Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура

На простору који обухвата ППППН присутни су путни и водни саобраћај. Путни саобраћај је основни вид саобраћаја и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, а водни саобраћај се користи само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни саобраћај је основни вид саобраћаја који омогућује доступност и комуникацију овог простора са окружењем и субрегионима.

У непосредној близини подручја које обухвата ППППН, налази се: паневропски коридор X, - путни правац ауто-пут Е-70 (ДП бр.1), граница Хрватске (Батровци) – Кузмин – Сремска Митровица – Рума – Пећинци – граница АПВ (Шимановци).

Основни саобраћајни капацитети овог простора у домену путног саобраћаја су: државни путеви II реда са укупном дужином од 22,96 km:

- бр.116, (од) ДП бр.107 – Свилош – Манђелос – Сремска Митровица;
- бр.209, Шабац – Мајур – Богатић – Глоговац – Црна Бара – граница РС (река Дрина);
- бр.210, граница АПВ – Црна Бара – Глоговац – Бадовинци – Прњавор – Текериш–Волујац – Лојанице – Владимирци.

Основни путни правац овог простора, државни пут II реда бр. 116, који се везује на ДП бр.107 – Свилош – Манђелос – Сремска Митровица, је основни апсорбер свих саобраћајних збивања на овом простору. Овај пут кумулише и дистрибуира све саобраћајне токове у оквиру насеља, из атара и окружења. Постојећа траса овог пута пролази кроз насеља Сремску и Мачванску Митровицу, Салаш Ноћајски и Ноћај. Представља важну (главну насељску) саобраћајницу кроз ова насеља. На ваннасељским деоницама овај државни пут је значајан за функционисање Резервата (нарочито у домену доступности и заштите).

Државни путеви II реда бр. 209 и бр. 210, кумулишу и дистрибуирају сав саобраћај за потребе овог простора на правцу север – југ и југ – исток, представљајући најважније радијалне правце, који својом изграђеношћу повезују овај простор са околним регионима. Тресе ових путева пролазе кроз насеља (Баново Поље, Црна Бара). Ови путеви су по интезитету саобраћаја у нижој класи (ПГДС за ДП бр.209 обухваћен планом је 4221, док је на ДП бр.210 мање од 2000 воз/дан²), што чини да капацитивне способности нису до краја искоришћене.

Садашње стање саобраћајног оптерећења (на нивоу процена) дуж предметних државних путева кроз насеља, нема велики утицај на унутар насељске токове и нарушавање насељских функција.

Општински путеви су различитог степена изграђености, повезују насеља и атаре, а некатегорисани – атарски путеви чине низ радијалних праваца који настају из путева вишег нивоа са циљем повезивања привредних садржаја у атару са путевима вишег хијерархијског нивоа. Атарски путеви су углавном са земљаним коловозом и већи део године су непроходни.

Железнички саобраћај није присутан на простору обухвата ППППН, али се у непосредној близини (~ 10 km до ЖС Сремска Митровица) налази паневропски коридор X, коридор X – железнички правац магистрална пруга бр.1, Е-70, (Београд) - Стара Пазова - Шид - државна граница - (Товарник).

Водни саобраћај на простору који обухвата ППППН није развијен, иако река Сава представља пловни пут. Просторни и хидролошки услови реке Саве, дају могућности за развој водног саобраћаја.

Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом

За потребе снабдевања водом насељених места Мачванска Митровица, Салаш Ноћајски и Засавица 2, као и локалитета „Ваљевац“, изграђена је водоводна мрежа прикључењем на регионални систем водоснабдевања Сремске Митровице, чије извориште се налази на локалитету „Курјаковац“ у Мартинцима (ван простора који обухвата ППППН). Извориште у Мартинцима чине 10 субартеских бунара пројектованог капацитета 50 l/s. На изворишту Сремска Митровица у кругу постројења за прераду воде у функцији су 4 ревитализована субартеска бунара. Постојећи број бунара задовољава садашње потребе за водом.

Остала насеља јединица локалне самоуправе Сремска Митровица и Богатић се снабдевају водом из индивидуалних бунара.

Становништво и индустрија, који се снабдевају водом из регионалног система, имају довољне количине квалитетне воде. Сеоска насеља, која користе прве водоносне слојеве подложне загађивању, немају квалитетну воду за пиће.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

² Број возила на ДП бр.209 је узет из билтена о бројању саобраћаја на ДП Републике Србије из 2008. год. док је процена ПГДС-а ДП бр.210 је заснована на искуственим подацима, јер се бројање саобраћаја на ДП II реда 210 не врши аутоматским бројачима.

Насеља у обухвату ППППН, осим насеља Мачванска Митровица које своје отпадне воде пречишћава на постојећем уређају за пречишћавање отпадних вода који се налази у оквиру насеља, немају изграђен систем фекалне канализације. Отпадне воде осталих насеља се евакуишу у септичке јаме или у напуштене бунаре, тако да је први водоносни слој загађен и подиже, ионако висок ниво подземних вода на нижим теренима.

Постоји изграђен колектор регионалне канализације од насеља Богатић до локације планираног постројења за пречишћавање отпадних вода на обали реке Саве који није у функцији. На том постројењу ће се вршити пречишћавање отпадних вода из насеља територијане јединице локалне самоуправе Богатић.

Атмосферске воде се на простору који обухвата ППППН одводе отвореним каналима, а у Мачванској Митровици је главни колектор канал Модран, који се преко црпне станице Модран улива у реку Саву. Атмосферска канализација у Мачванској Митровици је у веома лошем стању. У мањем делу насеља урађена је затворена атмосферска канализација.

Одбрана од спољних и унутрашњих вода

Одбрана од великих вода реке Саве и Дрине се спроводи системом одбрамбених насипа дуж десне обале ових река. Савски насип кроз насеље Мачванску Митровицу има функцију и градског кеја и шеталишта.

Постојећи одбрамбени насипи дуж десне обале Саве и Дрине од Шапца (км 0+000) до Црне Баре (км 63+688) - одбрамбени сектори IV-3-SD-3, IV-5-SD, IV-6-SD, IV-7-SD-1, IV-7-DD-2 - штите подручје Мачве од поплава са неједнаким степеном заштите. Преливање или продор насипа на било ком месту ове 63.7 km дуге одбрамбене линије изазвало би потапање подручја површине око 30.000 ha. У целости би била потопљена насеља: Баново Поље, Равње, Раденковић, Засавица, Мачванска Митровица, Ноћај, Салаш Ноћајски и Дреновац, а делимично Црна Бара, Глоговац, Совљак, Богатић, Глушци и Узвеће са више хиљада стамбених објеката. Укупан број становника на овом подручју је око 130.000 (укључујући Шабац, Богатић и 35 мањих насеља и села).

Слика бр. 1. Одбрамбени насипи дуж десне обале Саве и Дрине

Деоница у централном делу одбрамбене линије у дужини од око 30 километара, од Чеврнтије (км 23+342) до Бановог Брода (км 53+832), реконструисана је и надвишена осамдесетих година прошлог века у складу са главним пројектима из 1981. Ова деоница се налази у оперативном плану за одбрану од поплава ЈП „Воде Војводине“. Деоница у дужини од око 2 km од Шапца (км 0+000) до Кочиног канала (км 2+050) и још једна

деоница у дужини око 700 m (km 6+100 до km 6+800) реконструисана је по главном пројекту из 1978. године. Извршене реконструкције урађене су у односу на меродавну велику воду повратног периода једном у сто година.

На подручју које обухвата ППППН је делимично изграђена каналска мрежа ради заштите од подземних и површинских вода. Изузев појединачних система на занемарљиво малим површинама, на простору обухвата ППППН не постоје системи за наводњавање.

Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом обезбеђено је из јединственог електроенергетског система Србије, из хидро и термоелектрана преко преносне електроенергетске мреже и трансформаторских станица напонских нивоа 400/220/110 kV и 110/35(20) kV, до дистрибутивних трафостаница и дистрибутивне мреже, којим је обезбеђено преношење енергије до крајњих потрошача. На простору који обухвата ППППН, снабдевање електричном енергијом обезбеђено је из ТС 400/220/110 kV „Сремска Митровица 2“, односно ТС 110/35/20 kV „Сремска Митровица 1“, која је надземним 110 kV далеководима повезана са трафостаницом ТС 400/220/110 kV „Сремска Митровица 2“, као и из трафостанице ТС 110/35/20 kV „Мачванска Митровица 2“ и ТС 110/20 kV „Богатић“, преко 20 kV надземних водова и дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV.

У обухвату ППППН изграђена је основна преносна, високонапонска надземна мрежа 220 kV и 110 kV, као и дистрибутивна 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV надземни и подземна мрежа.

Преносну мрежу чини:

- ДВ 220 kV бр.209/1 Бајина Башта – Сремска Митровица 2;
- ДВ 110 kV бр.1225 Богатић – Мачванска Митровица;
- ДВ 110 kV бр.1226 Мачванска Митровица - Сремска Митровица 2.

Средњенапонска мрежа је углавном грађена надземно у насељима и ван насеља. Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом такође надземна. Електроенергетска средњенапонска мрежа у насељима је реконструисана, док је нисконапонску мрежу потребно реконструисати.

Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

На простору који обухвата ППППН изграђена је разводна гасоводна мрежа средњег притиска до насеља Мачванска Митровица, Салаш Ноћајски и Ноћај. Нису гасификована насеља Засавица1, Засавица2, Равње и Раденковић.

На простору јединице локалне самоуправе Богатић, не постоји изграђена гасоводна инфраструктура. Кроз подручје јединице локалне самоуправе Шабац, пролази доводно - разводни гасовод РГ-05-04/II Батајница- Шабац- БиХ, капацитета 420 милиона кубика годишње.

Нафтоводна инфраструктура

На простору који обухвата ППППН не постоје изграђени нафтоводи. Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), посматрани простор спада у одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА, на основу Решења Покрајинског секретеријата за енергетику и минералне сировине.

Телекомуникациона инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура, на планском подручју, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, комутациони системи, спојни путеви магистралног и локалног значаја и приступна телекомуникациона мрежа у насељима, већим делом, по квалитету и по капацитету је на задовољавајућем нивоу. Приступна и разводна мрежа у мањим насељима нису на задовољавајућем нивоу, велики део је изграђен надземно и

недовољног капацитета. У насељима није у потпуности извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа осим оптичким кабловима, остварени су и коаксијалним и симетричним кабловима.

Табела бр. 7. Постојеће међумесне кабловске везе (оптички каблови)

Редни број	Релација	тип кабла
1.	Сремска Митровица- Салаш Ноћајски-Ноћај-Раденковић	оптички кабл

Табела бр. 8. Постојеће међумесне кабловске везе (симетрични каблови)

Редни број	Релација	тип кабла
1.	Богатић-Баново Поље-Глоговац-Црна Бара	симетрични кабл

Табела бр. 9. Постојеће ПТТ јединице

КО	Број јединица поштанске мреже	број шалтера
Мачванска Митровица	1 (22202 Мачванска Митровица)	1
Салаш Ноћајски	1(22204 Салаш Ноћајски)	1
Засавица 1	1 (22201 Засавица)	1
Засавица 2	1 (станица поштоноше поште Засавица 1)	1
Раденковић	1 (станица поштоноше поште Ноћај)	1
Равње	1(22205 Равње)	1
Баново Поље	1(15362)	1
Црна Бара	1 (15355)	2

У обухвату ППППН изграђене су базне радио-станице постојећих оператера. Изграђене базне радио-станице мобилне телефоније су Засавица, Ноћај, Црна Бара, Ноћај и Црна Бара.

3.1.8. Стање животне средине

На простору који обухвата ППППН нема великих индустријских загађивача. Низак степен комуналне опремљености, посебно недостатак канализационих система у свим насељима, утиче на деградацију подземних и површинских вода и земљишта. Први водоносни слој је загађен и подиже, ионако, висок ниво подземних вода на нижим теренима.

Квалитет воде за пиће је неодговарајући у оним насељима која користе први водоносни слој за снабдевање водом.

Неадекватна примена вештачких ђубрива, пестицида и хербицида и нерешено питање санитарног одлагања комуналног и анималног отпада, додатно угрожавају земљиште и воде.

На простору који обухвата ППППН, нема санитарно уређених депонија. То су неуређена одлагалишта отпада која, посебно на подручју КО Равње и КО Салаш Ноћајски, угрожавају СРП „Засавица”, јер се налазе уз његову заштитну зону.

Одлагање лешева животиња и других отпадака животињског порекла се не врши организовано, тако да стихијски изабрани локалитети представљају деградационе пунктове.

Квалитативне карактеристике реке Саве на профилу Сремске Митровице не задовољава прописану II класу вода по више основних физичко-хемијских параметара: садржају суспендованих материја и проценту сатурације кисеоника. На неповољну оцену

квалитета воде значајно утиче и велики број индикатора фекалног загађења, који указују на присутно органско загађење. Вода у Сави је углавном III категорије, са повременим прелазима на боље у II, али и на горе у IV класу. У погледу хемијског састава воде Саве, често се јавља концентрација амонијака, нитрита, нитрата и фенола изнад максимално дозвољених граница. Концентрације пестицида су увек у дозвољеним границама, док је органско оптерећење, такође, знатно испод допуштених граница. Примећено је и присуство живе знатно изнад дозвољених граница. Мутноћа воде, као и количина суспендованог материјала је прилично велика, с обзиром да су на потезу од ушћа Дрине до Сремске Митровице брзине воде доста велике (почетак успора Ђердапа).

Водни режим СРП „Засавица“ је нарушен. На њега су утицали мелиоративни и хидротехнички радови, као и хидротехничка решења регулације количине воде у ритовима. Изградњом каналске мреже и насипа са једне стране су убрзана оцеђивања, а са друге стране спречена забаривања која су настајала изливањем Саве или великим кишама. Станишта у Резервату су пре извођења ових мера била повремено плављена, са лаганим оцеђивањем воде према Сави. Плављења су углавном била при већим водостајима Саве, а првенствено у раним пролећним месецима после отапања снегова, а баре су се повлачиле тек у летњим месецима. Овај екосистем сада треба стимулисати, јер више нема плављења површина уз Засавицу, с обзиром да су изграђени савски насипи, али такође, нема ни разливања после већих киша, јер функционишу системи за одводњавање.

Недостатак воде и њен слаб проток у водотоку Засавице, утичу на повећање наслага муља и нестајање станишта појединих биљних врста на простору Резервата.

На водотоку Засавице се на два мерна места врши контрола квалитета воде, а спроводи се и биомониторинг преко праћења биљних и животињских врста које су одређене као биоиндикатори.

Велика продукција биљне масе тестерице на подручју Резервата (врсте која је заштићена као природна реткост), утиче на повећану седиментацију, доводећи у опасност нестајање станишта на којима се јавља. Мониторинг даброва у Резервату, указује на позитиван популациони тренд, а очекује се и њихово даље ширење.

У Засавици је повећан садржај нитрита и фосфора у води и нитрита и нитрата у седиментима у односу на хемијски квалитет, а велике су количине растворених органских материја и муља. До загађивања воде долази услед примене хемијских средстава на обрадивим површинама дуж Засавице. У Резервату се одвија процес еутрофизације, зарастање влажних ливада и отворених водених огледала, али су на неким локалитетима очувани предеони елементи у блиско природном стању.

Приобаље реке Дрине је угрожено непланском и стихијском експлоатацијом шљунка. Интензивна флувијална ерозија у доњем току Дрине, утиче на померање речног корита и губитак земљишта у приобаљу.

Подручје које обухвата ППППН, карактерише мала заступљеност природних предела, заступљеност аграрне матрице у оквиру култивисаног (аграрног) типа предела, уситњеност предеоних елемената и њихова слаба повезаност еколошким коридорима.

Смањена проходност еколошких коридора који су прекинути услед укрштања мреже асфалтних путева, ствара непропусне баријере за многе врсте животиња и повећава смртност ове популација приликом прелаза пута.

Површине под шумама су распарчане, заштитно зеленило је мало заступљено, а природне заједнице се замењују брзорастућим врстама, што изазива нестајање станишта појединих биљака и животиња. СРП „Засавица“ је угрожен сечом аутохтоних врста дрвећа.

3.1.9. Непокретна културна добра

На простору који обухвата ППППН постоје утврђена непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту.

Јединица локалне самоуправе Богатић

Одлуком Скупштине општине Богатић (2. априла 1993.год.) окућница Драгољуба Јуришића са објектима куће, чардаком и вајатом на катастарској парцели 7195 КО Црна Бара проглашена је за непокретно културно добро – споменик културе.

Евидентирани објекти градитељског наслеђа су:

- Црква св. Илије у Бановом Пољу;
- четири куће и један вајат у Бановом Пољу;
- Црква Вазнесења Господњег у Црној Бари;
- две куће и чардак у Црној Бари.

Посебно су издвојени вредни објекти градитељског наслеђа: две куће у Бановом Пољу и 13 кућа у Црној Бари, који су током постојања претрпели извесне измене, па су из тог разлога сврстани у објекте за ревитализацију градитељског наслеђа, а не у културна добра. На подручју КО Баново Поље и КО Црна Бара налази се 18 археолошких локалитета.

Јединица локалне самоуправе Сремска Митровица

Непокретна културна добра (НКД) чине:

- НКД од великог значаја: (1) СПЦ Св. Тројце, с краја XIX века, у насељу Засавица 1;

- НКД: (1) споменик културе родна кућа народног хероја из II светског рата Добросава Радосављевића Народа, у категорији Меморијални комплекси, споменици и спомен обележја, у насељу Салаш Ноћајски; (2) археолошки локалитет „Зидине“ код бродоградилишта, КО Мачванска Митровица.

Добра која уживају претходну заштиту евидентирана су у свим насељима у обухвату ППППН:

- сакрални објекти у насељима Мачванска Митровица и Салаш Ноћајски;

- објекти народног градитељства у насељима Засавица 1, Засавица 2, Ноћај и Равње, објекти грађанске архитектуре у насељима Мачванска Митровица, Равње, Раденковић и Салаш Ноћајски;

- меморијални комплекси, споменици и спомен обележја борцима ослободилачких ратова постоје у свим насељима (посебно је значајно меморијално обележје подигнуто у знак сећања на убијене Јевреје и Роме у другом светском рату на потесу Полој код Бродоградилишта);

- археолошки локалитети, којих укупно има на 53 локације, заступљени су у атарима свих насеља, осим у атару насеља Засавица 2.

Компаративну предност овог подручја чини богата културна баштина насеља Сремска Митровица, која ће са СРП „Засавица“ употпунити туристичку понуду овог подручја.

Проблеми у домену заштите непокретних културних добара, су:

- објекти народног градитељства су у веома лошем стању, тако да постоји опасност од њиховог оштећења и рушења, за разлику од сакралних објеката, који су у релативно добром стању;

- недостатак истраживања и угроженост археолошких локалитета ширењем насеља и недозвољеном изградњом објеката;

- недовољна туристичка и медијска презентације непокретних културних добара;

- недовољна искоришћеност културног богатства у функцији туризма.

3.2. SWOT АНАЛИЗА

СНАГЕ (АНАЛИЗА СТАЊА)	СЛАБОСТИ (ПРОБЛЕМИ)
<p>- структурираност простора који обухвата</p> <p>ППППН са више типова предела и посебно значајним природним пределима који су у режиму II степена заштите СРП "Засавица",</p> <p>- темељне вредности СРП "Засавица": аутентичност, репрезентативност, разноврсност, интегралност, пејсажне вредности, старост, очуваност добра,</p>	<p>- дисбаланс између активности у простору и</p> <p>предеоних елемената због чега долази до нарушавања предела,</p> <p>- недовољне активности у простору којима би се</p> <p>унапредили типови предела (замена алохтоних врста аутохтоним, санирање и рекултивација деградираних површина, подизање заштитних појасева),</p>

<p>- карактеристике Резервата: богатство екосистемског диверзитета и мозаични распоред речних, барских, ливадских и шумских екосистема; богатство специјског диверзитета, посебно фауне птица, присуство ретких и угрожених биљака и животиња у националним и међународним оквирима,</p> <p>- очувана станишта заштићених врста од националног значаја уз Дрину, и Саву које чине део еколошке мреже,</p> <p>- међународни значај ширег подручја Резервата: Рамсарско подручје (влажно станиште), два ИВА подручја (станишта птица), IPA подручје (станиште биљака), станиште дневних лептира (РВА) и EMERALD подручје (дивље биљне и животињске врсте),</p> <p>- планови, програми, студије и истраживања која се односе на простор СРП "Засавица",</p> <p>- повољан природно-географски положај и приступачност подручју,</p> <p>- мрежа државних путева са добром повезаношћу на правцима Нови Сад-Шабац, Сремска Митровица - граница РС, Сремска Митровица-Шид, Сремска Митровица-Рума,</p> <p>- богатство површинских вода на укупном простору,</p> <p>- квалитетно пољопривредно земљиште и традиција у пољопривредној производњи,</p> <p>- површине под шумама које утичу на стварање предеоне разноврсности и на заштиту укупног простора,</p> <p>- ресурси геотермалне енергије и питке воде из дубљих геолошких слојева,</p> <p>- понуда земљишта за изградњу ван грађевинских подручја насеља на локалитетима ван заштићених подручја,</p>	<p>- неравномеран распоред шума, њихова мала међусобна повезаност са заштитним појасевима и велико учешће алохтоних шума на планском подручју,</p> <p>- непрописно одлагање комуналног отпада на укупном простору који обухвата ППППН,</p> <p>- висок ниво подземних вода на нижим теренима пољопривредног земљишта,</p> <p>- неравномерност у досадашњем развоју сеоских насеља,</p> <p>- непостојање потенцијалних центара развоја у мрежи насеља,</p> <p>- недовољна развијеност јавних служби,</p> <p>- слабе везе између урбаних и руралних подручја,</p> <p>- слаба динамика развоја и изградње насеља због недовољне економске моћи,</p> <p>- недовољна улагања у пољопривреду и уситњеност поседа,</p> <p>- недовољна комунална и инфраструктурна опремљеност укупног простора (делимична покривеност укупног простора системима за организовано снабдевање водом за пиће и одвођење отпадних вода, повећан степен угрожености од дринских вода и неодговарајући квалитет питке воде у већини насеља),</p> <p>- делимична оптерећеност и неодговарајућа опремљеност путне мреже,</p> <p>- недостатак потребних инвестиционих улагања, посебно у комуналну инфраструктуру,</p> <p>- низак ниво укупног друштвеног и комуналног стандарда,</p> <p>- успорен процес диверсификације производног програма привреде у целини,</p> <p>- успорен развој малих и средњих предузећа,</p> <p>- одлив квалитетне радне снаге,</p> <p>- незадовољавајућа материјална основа за развој</p>
---	---

<p>- радно способно становништво, квалитетна радна снага, - традиција у различитим видовима пољопривредне производње, - повољан положај насеља у односу на природне вредности, - опремљеност туристичког локалитета на „Пашњаку Ваљевац“.</p>	<p>туризма, - недовољна туристичка понуда укупног простора, - недовољно диференциран туристички производ и недовољна повезаност на регионалном нивоу, - недовољна изграђеност туристичке и пратеће инфраструктуре. - лоши станишни услови за опстанак високе ловне дивљачи.</p>
<p>МОГУЋНОСТИ (ШАНСЕ ЗА ЗАШТИТУ И РАЗВОЈ)</p>	<p>ПРЕТЊЕ (ЗАШТИТИ И РАЗВОЈУ)</p>
<p>- реализација међународних пројеката који се односе на планско подручје, - презентација природних и еколошких вредности СРП "Засавица", - развој различитих облика туризма на простору Резервата, - приступ очуваним стаништима Резервата организовањем пешачких тура, - пројекти реинтродукције реликтних врста Резервата на друга станишта (Aldrovanda vesiculosa i Umbra krameri), - близина путног коридора X (E-70) и железничког коридора X (E-70) и међународног пловног пута – река Сава, - развој туризма на просторима уз Дрину и Саву (рекреативни, излетнички, манифестациони и риболовни), - развој циклотуризма на простору који обухвата ППППН, - коришћење богате културно-историјске баштине на простору насеља Сремска Митровица у оквиру укупне туристичке понуде простора, - коришћење смештајних капацитета у приватном сектору у функцији развоја туризма, - могућност запошљавања у туризму и подизање стандарда становништва, - коришћење обновљивих извора енергије, посебно геотермалне у спортско-рекреативне и пољопривредне сврхе,</p>	<p>- нерегулисан водни режим водотока Засавица који је изазван недостатком воде услед повећања наслага муља у водотоку, који нарушава његов екосистем и изазива нестајање појединих биљних врста, - присуство инвазивних врста у Резервату, - нелегална експлоатација песка и шљунка која ствара бројне деградирани површине уз водоток Дрине, - неусаглашеност између услова заштите, регулисања водног режима Засавице и радова у шумарству на простору Резервата, - загађивање водотока Засавице отпадним водама и хемијским средствима у процесу пољопривредне производње, - тенденције за нелегално ширење насеља и радних површина на пољопривредно земљиште, - слабо одржавање путне мреже и њена неодговарајућа опремљеност, - угрожавање подземних вода и земљишта непрописном евакуацијом отпадних вода, - успорена динамика обнове заштићених непокретних културних добара, - незаконит риболов, - нерационално коришћење енергетских ресурса, - одлив радне снаге, опадање укупног броја становника у већини насеља и</p>

<ul style="list-style-type: none"> - производња здраве хране (органиска производња), - могућност финалне прераде пољопривредних производа у оквиру капацитета прехранбене индустрије, - могућност развоја малих и средњих предузећа, - узгој аутохтоних раса домаћих животиња на простору ван Резервату, - контролисано сакупљање лековитог биља у Резервату, - пласман пољопривредних производа кроз туристичку понуду, - могућност снабдевања водом за пиће широким подручја регионалним и међурегионалним системима, - повећање свести о потреби инвестирања у сектор заштите животне средине ради санирања еколошких проблема на планском подручју. 	<p>изражена имиграциона кретања,</p> <ul style="list-style-type: none"> - умањен економско-привредни потенцијал становништва као последица његове репродукционе и биолошке девастације, - недостатак програма локалног економског развоја, - недовољна еколошка едукованост становништва, - недовољна обученост за брзо уклапање у савремене тржишне токове, - неразвијена предузетничка култура.
---	--

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Принципи просторног развоја су:

- одржив и уравнотежен развој;
- заштита и унапређење природног и културног наслеђа као развојног ресурса;
- очување диверзитета и вредности предела кроз обезбеђивање идентитета простора и идентификацију предеоних целина;
- управљање квалитетом укупне био - физичке структуре предела;
- интеграција смерница за обезбеђење квалитета предела у секторске планове у различитим областима;
- усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима, посебно предела под одређеним режимом заштите и од посебног значаја за развој туризма;
- смањење негативних утицаја на животну средину;
- развој руралних подручја кроз јачање везе село - град;
- унапређење приступачности кроз развој инфраструктуре;
- регионална и прекогранична сарадња, посебно у функцији заштите природних добара;
- учешће јавности у политици просторног развоја.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. Општи циљеви

Основни циљ просторног развоја подручја посебне намене је очување и унапређење карактера и диверзитета предела, посебно СРП „Засавица“ у интересу његове заштите, промоције и одрживог коришћења, као и циљу одрживог развоја укупног подручја.

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног изградом ППППН проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике Србије, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- заштита и одрживо коришћење свих природних вредности кроз заштиту предела, природних добара и природних ресурса;

- заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног и шумског земљишта, вода, популације флоре и фауне и штедња и рационално коришћење енергије;

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;

- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја подручја, нарочито у области животне средине, економске и друштвене сфере;

- подстицање развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних делатности, посебно развој одрживог туризма и комплементарних активности уз квалитативно побољшање услова живота;

- повећање нивоа социо-економске развијености подручја;

- унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника, при том имајући у виду принципе енергетске ефикасности;

- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања;

- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног система заштите животне средине.

2.2. Оперативни циљеви

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

Заштита предела и природних добара:

- очување заступљених типова предела на планском подручју, пре свега предела блиских природи;

- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;

- уређење предела ради оптимизације стања и заштите животне средине;

- унапређење стања заштићених природних добара, станишта заштићених врста од националног значаја и еколошких коридора;

- заштита СРП „Засавица“, очување аутохтоног екосистема, ретких и ендемичних врста у складу са Уредбом о заштити;

- унапређење и побољшање општих еколошких услова на подручју Резервата и његове заштитне зоне;

- стварање услова за коришћење простора Резервата и његове заштитне зоне у складу са одрживим развојем;

- заштита и очување биолошког диверзитета укупног простора који обухвата ППППН.

Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште:

- заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта у границама Резервата, у складу са важећом Уредбом о заштити и Законом о заштити природе;

- заштита и коришћење пољопривредног земљишта ван подручја Резервата, у складу са принципима одрживог развоја;

- заштита пољопривредног земљишта од сувишних вода и прекомерне примене хемијских средстава за заштиту биља уз забрану њиховог коришћења у Резервату.

Шуме и шумско земљиште:

- унапређење стања и заштита шума;
- остваривање свих функција шума (заштитно-производне и социо-културне);
- дефинисање природних и амбијенталних вредности и целина као еколошки одређених и повезаних;
- повећање шумовитости повећањем површина под шумама и заштитним појасевима, укључујући и зелене површине насеља;
- успостављање јединственог и свеобухватног система зелених површина;
- газдовање шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара.

Ловна и риболовна фауна:

- унапређење стања популације крупне и ситне дивљачи;
- стварање услова за очување ендемских врста риба у Резервату;
- успостављање мера за стварање природне равнотеже између аутохтоних и алохтоних врста риба на овом подручју, интервенцијом у корист аутохтоних;
- стварање услова за реинтродукцију рибљих врста које су некад насељавала ово подручје.

Водни ресурси:

- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода.

Минерални и енергетски ресурси:

- штедња и рационално коришћење енергије;
- стимулисање развоја и коришћење обновљивих извора енергије у рационалним оквирима, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување предела и животне средине;
- строго контролисана експлоатација минералних сировина и њено просторно ограничавање, уз обавезну рекултивацију простора након завршетка активности.

2.2.2. Становништво

Становништво:

- побољшање виталних карактеристика популације;
- заустављање имиграционих процеса;
- побољшање образовне структуре становништва у складу са захтевима привреде и тржишта рада.

2.2.3. Мрежа насеља и јавне службе

Мрежа насеља и јавне службе:

- очување квалитета традиционалног вида становања са свим његовим предностима у сеоским насељима;
- побољшање квалитета локалне путне мреже, којом би се остварила боља комуникација свих насеља у мрежи;
- побољшање опремљености насеља комуналном инфраструктуром и јавним службама;
- обезбеђење локација за развијање различитих видова бриге за старе, посебно у насељима сеоског типа, као што су: заједнице становања старих људи, дневни центри за старе, модификовани типови домова за старе и сл.;
- стварање повољних услова за отварање радних места за запошљавање локалног становништва;
- очување и унапређење еколошких, културолошких и других вредности у насељима.

2.2.4. Привреда

Привреда:

- равномеран развој подручја, заснован на локалним развојним потенцијалима;
- стварање услова за заустављање имиграционих трендова путем отварања нових радних места и обезбеђења просторних услова за развој нових активности, првенствено у оквиру грађевинских подручја насеља;
- успостављање концепта одрживог развоја привреде, заснованог на коришћењу локалних ресурса и компаративних предности подручја (пољоприводно земљиште, неметаличне минералне сировине, геотермална налазишта, природни потенцијали СРП Засавица);
- формирање стабилне привредне структуре и подизање укупног друштвеног стандарда;
- развој пољопривредне производње и афирмација овог подручја као произвођача здраве хране;
- развој агроиндустрије на бази расположивих сировина биљног и животињског порекла у циљу повећања степена финализације пољопривредне производње;
- развој малих и средњих предузећа, као и широког комплекса делатности које се могу организовати у оквиру постојећих предузећа и у сеоским домаћинствима (разне одгајивачке и прерађивачке делатности);
- комплексна валоризација најзначајнијих природних и створених потенцијала туристичке понуде којом ће се обезбедити услови за развој туризма, његових комплементарних облика и делатности комплементарних туризму, у циљу бржег развоја подручја и повећања прилива прихода локалних заједница.

Рурални развој и пољопривреда:

- развој активности руралне економије које ће допринети побољшању ефикасности и конкурентности подручја, повећању запослености и унапређењу животне средине;
- стварање економских предуслова, интервенцијом из државних фондова, у циљу осавремењавања пољопривредне производње;
- подстицање укрупњавања поседа тржишним путем;
- стварање планске основе за дефинисање равномерног развоја пољопривреде, на простору који обухвата ППППН;
- стварање предуслова за избалансиран и економски прихватљив однос различитих грана пољопривреде на посматраном подручју;
- препознавање и лоцирање компаративних предности за развој пољопривреде;
- афирмисање узгоја аутохтоних и старих раса домаћих животиња и финалних производа који се од њих добијају.

Шумарство и лов:

- развој шумарства као привредне гране у складу са условима заштите природних добара;
- стварање услова за коришћење шумских и ловних потенцијала по принципу усмереног, одрживог и мудрог коришћења у складу са условима заштите;
- дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи ван Резервата.

Туризам:

- дефинисање приоритетних облика туризма, обима туристичких активности и подручја на којима ће се спроводити;
- формирање и уређење три туристичко-едукативна центра;
- инфраструктурно опремање простора у функцији развоја туризма (путеви, комунална инфраструктура, паркинг простори, бициклистичке и пешачке стазе, пристан и привези за чамце) са пратећим туристичким садржајима (информациони центри, визиторски центри, и сл);
- изградња и уређење смештајних капацитета различитог нивоа услуга (бунгалови, камп, ресторан, смештај у приватном сектору и др.);
- уређење површина намењених за спортско-рекреативне активности са свим потребним садржајима;

- развијање постојећих и формирање свих потребних служби и организација која ће омогућити реализацију задатих активности;
- едукација свих учесника у туристичким и пратећим активностима.

2.2.5. Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура:

- обезбеђење услова за интегрални приступ простору које обухвата ППППН преко постојеће мреже путних, железничких и водних путева;
- утврђивање оптималне саобраћајне мреже категорисаних и некатегорисаних путева која ће омогућити везу између насеља и приступ туристичким локалитетима;
- укључивање потенцијала пловног пута реке Саве, у област путничког превоза и
- утврђивање рута немоторних кретања на планском простору у складу са условима заштите (пешачке, бицикличке стазе, возња чамцем и сл.).

Водопривредна инфраструктура:

- ревитализација хидролошког режима Засавице кроз прописивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта и продубљивање и уређивање замуљених канала;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа за несметано коришћење;
- заштита пољопривредног земљишта и насеља од спољних и унутрашњих вода;
- обезбеђење двонаменске функције канала.

Енергетска инфраструктура:

- гасификација и топлификација свих корисника;
- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије кроз стимулисање енергетске ефикасности;
- стимулисање примене обновљивих извора у производњи енергије;
- коришћење и примена геотермалне енергије за топлотне, спортско-рекреативне потребе и у процесу пољопривредне производње.
- унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника, имајући у виду принципе енергетске ефикасности;
- обезбеђење квалитетне и сигурне испоруке електричне енергије диктираном потрошњом у наредном периоду за све потрошаче;
- обезбеђење коридора за будућу преносну мрежу и коридора за кабловске водове у насељима;
- обезбеђење довољног капацитета у постојећим трафостаницама, њиховом реконструкцијом и изградња нових трафостаница;
- изградња квалитетне спољне расвете у складу са новим технологијама развоја расветних тела у насељима, туристичким локалитетима и дуж државних путева.

Телекомуникациона инфраструктура:

- обезбеђење потребног броја телефонских прикључака за све кориснике простора, домаћинства у насељима, привредне субјекте, викенд насеља, туристичке локалитете и др.;
- обезбеђење мреже високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;
- осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета изградњом међумесног телекомуникационог система ПТТ;
- обезбеђење савременог система преноса кроз полагање оптичких каблова;
- замена дотрајале опреме и модернизовање мреже, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савремених услуга;

- увођење нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже;
- увођење мобилне услуге засноване на радио преносу;
- изградња модерне приступне кабловске мреже за обезбеђење широкопојасних сервиса, развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;
- осигурање коридора за РР везе;
- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС.

2.2.6. Заштита непокретних културних добара

Заштита непокретних културних добара:

- интегрална заштита непокретних културних добара са простором у коме се налазе;
- дефинисање непокретних културних добара као развојног потенцијала подручја;
- прописивање услова заштите непокретних културних добара од свих облика неконтролисане урбанизације и изградње.

2.2.7. Заштита животне средине

Заштита животне средине:

- заштита и уређење предела на простору који обухвата ППППН;
- дефинисање мера у циљу заштите ваздуха, вода (површинских и подземних) и земљишта од деградације и неконтролисаног коришћења;
- дефинисање режима и мера заштите на простору Резервата и стаништима заштићених и строго заштићених дивљих врста;
- санација и рекултивација деградираних површина и неуређених одлагалишта отпада;
- стабилизација простора који су угрожени ерозијом;
- стварање повољних микроклиматских услова кроз формирање заштитних појасева и повећање шумовитости на простору ван Резервата;
- укључење локалних самоуправа у систем регионалног депоновање комуналног отпада;
- одлагање отпада животињског порекла у складу са новим технолошким достигнућима;
- стварање услова за сакупљање и прераду отпадних материја које се могу користити као секундарне сировине.

3. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концепција развоја подручја посебне намене, подразумева одрживост просторног развоја, еколошку повезаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно очување биодиверзитета и развој локалног идентитета кроз заштиту предела и заштиту животне средине.

Концепција заштите подразумева ограничење ширења грађевинског подручја, контролисано коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, повећање површина под шумама, формирање заштитних појасева, рационално коришћење обновљивих извора енергије и минералних сировина, посебно неметаличних. Одрживи развој економских активности, међу којима туризам заузима посебно место, физичка уређеност простора, са посебним акцентом на обнову села и јачање природног и културног наслеђа, представљају основе развоја подручја посебне намене.

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЃУСОБНИ ОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Изузетан потенцијал овог подручја, посматрано са регионалног аспекта, представља СРП „Засавица“ чија вредност у досадашњем развоју није на адекватан начин валоризована.

Иако СРП „Засавица“ има изузетну вредност на еколошкој мапи Европе он, сам по себи, не може значајније подстаћи туристичку активност овог подручја. Како би његова специфична атрактивност била у потпуности презентована, потребно га је „умрежити“ са туристичком понудом окружења на националном и прекограничном нивоу и његове потенцијале валоризовати кроз тако формирану јединствену туристичку понуду.

ППППН утврђују се развојне претпоставке за афирмацију СРП „Засавица“ не само у националном, него и ширем међународном контексту. Први корак и посебан значај у погледу његове међународне афирмације имају програми прекограничне сарадње.

Окосницу ових програма и пројеката представља дефинисање заједничке стратегије просторног развоја, која ће се супротставити све израженијим регионалним развојним диспаратима и кроз стратешке смернице и опције политика, омогућити усклађен развој европског континента уз поштовање принципа одрживости и заштиту свеевропског природног и културног наслеђа.

Активирањем и реализацијом ових програма и пројеката обезбедиће се синергијски ефекат у смислу шире међународне презентације овог подручја, што ће значити и снажан допринос његовом укупном развоју. У том смислу од посебног су значаја следећи програми:

- Програм ИПА о прекограничној сарадњи између Србије и Босне и Херцеговине за 2007.-2013. годину у оквиру предлога пројеката из области унапређења продуктивности и конкурентности економских, руралних и природних ресурса и подстицања прекограничне иницијативе, усмерени су на размену људи и идеја са циљем унапређења професионалне сарадње и сарадње цивилног друштва.

Као територија за финансирање из овог Програма, у Србији су предвиђени Сремски, Мачвански, Златиборски и Колубарски управни округ са припадајућим општинама, а међу њима су и јединице локалне самоуправе Сремска Митровица и Богатић.

- Програм ИПА о прекограничној сарадњи између Хрватске и Србије за 2007.-2013. године има за циљ да подржи прекограничну сарадњу пограничних подручја Републике Хрватске и Републике Србије ради повећања разноликости и унапређења економског развоја на социјално и еколошки одржив начин, уз истовремено побољшавање добросуседских односа дуж границе. Територије с правом на подршку Програма у Србији су Севернобачки, Западнобачки, Јужнобачки и Сремски управни округ као прихватљива подручја и Мачвански управни округ као придружено подручје.

- ИПА Јадрански програм прекограничне сарадње укључује за финансирање делове територије Италије, Словеније, Грчке, Хрватске, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Албаније и целу територију Србије.

- Еврорегион „Дрина-Сава-Мајевиц“ (2003. године) чији су оснивачи општине и градови доњег Подриња, из Босне и Херцеговине: општине Бијељина, Зворник, Угљевик и Лопаре из Републике Српске и Брчко Дистрикт, а из Србије градови Шабац и Лозница и општине Мали Зворник и Богатић. Циљ Еврорегиона, који је формиран у оквиру иницијативе „Балкан без граница“, је стабилизација и даљи развој прекограничне сарадње између Босне и Херцеговине и Србије.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

1.1. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште на простору који обухвата ППППН је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта:

- забраном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и овим ППППН;
- забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја;
- контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту, а у заштићеним подручјима уз одобрење министарства надлежног за послове пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, а уз сагласност надлежног министарства;

- примену биолошких и биотехничких средстава у заштићеним подручјима ради очувања биолошке разноврсности;
- избором адекватних технологија у обради земљишта;
- применом противерозионих мера.

Уз примену ових мера сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства. Пољопривредном земљишту које је коришћено за експлоатацију минералних сировина, пројектима рекултивације дати намену блиску пређашњем стању.

Пољопривредно земљиште треба заштитити заштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије, којом се односе земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило (на просторима уз мање водотоке, канале и саобраћајнице) и групе зеленила у виду ремиза које служе као прихватилиште за дивљач, које ће представљати нове еколошке коридоре, повезати међусобно удаљена станишта и побољшати микроклиматске услове окружења.

1.2. Шумско земљиште

Шумско земљиште у обухвату ПППН треба повећати пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу уз сагласност Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, на основу Закона о пољопривредном земљишту. Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је остварити и заштитне и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Заштита, коришћења и уређења шума и шумског земљишта подразумева усаглашавање програма и основа газдовања шумама и ловне основе са заштитом у Резервату и повећање степена шумовитости пошумљавањем шумског земљишта, формирањем заштитних појасева уз очувања биодиверзитета на просторима ван Резервата.

Заштита, коришћења и уређења шума и шумског земљишта у Резервату обухвата:

- научно-истраживачке активности у сврху детаљнијег упознавања биоеколошких услова и природних вредности;
- успостављење аутохтоности природног амбијента везано за шумску и другу вегетацију;
- смањење учешћа неаутохтоних врста дрвећа (ЕА топола, багремац, кисело дрво);
- санирање и негу запуштених узгојних стања шумских састојина и станишта;
- реализација општих циљева заштите и развоја подручја, којима би се обезбедила трајна заштита шумских екосистема, дивљих биљних и животињских врста и аутентичности пејзажа;
- рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са Уредбом о заштити Резервата.

Заштита, коришћења и уређења шума и шумског земљишта ван граница Резервата обухвата:

- повећање степена шумовитости и унапређење општекорисних функција постојећих шума;
- избегавање коришћења инвазивних врста и успостављање већег степена аутохтоних шума ради очувања биодиверзитета, који је изузетно богат, разноврстан и значајан;
- подизање заштитних појасева који ако су већи од 5 ари ће се сматрати шумом, на основу Закона о шумама;
- заштиту од свих облика незаконитог и недозвољеног коришћења (узурпације, заузећа, бесправне сече, незаконит лов, и др.);
- стварање вегетацијских коридора којима би се повезале шумске површине у атару са шумама Резервата и омогућио проток биљних и животињских врста.

1.3. Ловна и риболовна фауна

Заштита и коришћења ловне и риболовне фауне подразумева повећање бројности и структуре дивљачи уз очување ретких и угрожених врста. На подручју Резервата је забрањен лов, а неопходно је повећати број аутохтоних уз излов алохтоних рибљих врста.

На подручју Резервата потребно је:

- очувати, обновити и увећати број аутохтоних рибљих врста, пре свега ендемске врсте *Umbra krameri*;
- омогућити услове за природно размножавање рибљих врста;
- извршити реинтродукцију аутохтоних рибљих врста које су у прошлости насељавале ово подручје, али су у међувремену проређене или су исчезле;
- смањивати број алохтоних рибљих врста.

1.4. Воде

Вода и водотоци као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:

- оптимизирање режима вода;
- праћење стања;
- анализу квалитета вода.

Коришћење водног ресурса на подручју Резервата је ограничено, јер се мерама заштите забрањује свака изградња објеката и забрањују сви хидротехнички радови који мењају карактер ритског подручја, изузев у функцији заштите природе. Све планиране хидрограђевинске захвате водопривредних предузећа се морају ускладити са утврђеним мерама заштите за Резерват.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама;
- ради заштите и коришћења подземних вода, обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода;
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре и водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода („Службени гласник РС”, број 5/68) одговарају II₆ класи;
- успоставиће се адекватан мониторинг квалитета водотока у циљу заштите и према потреби предузимаће се одређене мере.

На овај начин ће се омогућити рационално и вишенаменско коришћења вода (пловидба, рекреативне и туристичке активности, порибљавање и сл.).

1.5. Минералне сировине

Коришћење минералних ресурса базира се на принципима рационалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја. У том смислу планске одреднице су:

- стимулисање развоја и коришћења обновљивих извора енергије, посебно геотермалне енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине;
- рационално коришћење термоминералних извора применом савремених технолошких метода и техничких елемената експлоатације, уз неопходне мере заштите, искључиво у функцији туризма и пољопривреде;
- забрана „откривања” и промене намене пољопривредног, водног и осталог земљишта за потребе експлоатације шљунка, изузев за потребе регулационих радова у кориту водотокова;

- рекултивација, по могућности затрпавање и заштита од загађења нелегалних позајмишта шљунка.

Постоје реални предуслови за интензивну експлоатацију и коришћење термалних вода које се могу у зависности од минералног састава и температуре користити: у пољопривреди, за загревање стакленика и интензивну производњу поврћа, воћа, цвећа, др. биља; загревање објеката у сточарству; за сушење биљних производа; у топловодним рибњацима за производњу конзумне рибе и рибље млађи; за спортско - рекреативне, туристичке и др. сврхе.

Истраживања геотермалних ресурса нису завршена, као ни оцена резерви геотермалне енергије, али експлоатација и коришћење може да започне на локацијама индивидуалних потрошача.

С обзиром да истраживање, експлоатација и искоришћавање геотермалних и подземних вода не представља никакву опасност за животну средину, ове активности се дозвољавају на читавом простору који обухвата ППППН.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. Демографски развој

Пројекција демографског развоја утврђена је на основу анализе досадашњих кретања и карактеристика популације, претпоставки о смиривању миграционих токова, претпоставки о растућем фертилитету и полној структури новорођених.

На тај начин утврђено је да ће до краја планског периода (2024.година) доћи до благог пораста укупног броја становника по просечној годишњој стопи од 0,02%.

Табела бр. 10. Укупан број становника на простору јединица локалне самоуправе

ј.л.с.	Насеље	Број становника		Просечна стопа раста
		2002.	2024.	2002. - 2024.
Сремска Митровица	Засавица I		902	0,3
	Засавица II	836	780	0,4
	Мач.Митровица		4020	0,1
	Ноћај	707	2070	- 0,1
	Равње	389	1420	- 0,1
	Раденковић	6	1012	- 0,3
	Салаш Ноћајски	212	1925	0,1
		0		
		146		
		3		
Богатић	Баново Поље	161	1530	- 0,2
	Црна Бара	9	2295	0,04
		227		
Укупно		0		
		15876	15954	0,02

У планском периоду очекује се позитивно дејство мера демографске политике на пораст фертилитета и природног прираштаја, али ће се биолошки квалитет популације и даље погоршавати услед повећања просечне старости становништва. Погоршање старосне структуре може имати негативне ефекте на тржиште радне снаге и одрживост система социјалног осигурања и здравствене заштите.

У структури активног становништва, очекује се даље повећање учешћа активних у капитално нискоинтензивним производним делатностима, као и у области терцијарних делатности. Такође се очекује побољшање образовне структуре популације у циљу

усклађивања са променама у економском окружењу, са потребама привреде и тржишта рада и са захтевима нових технологија.

Пораст укупног броја становника неће изазвати притисак на постојеће просторне ресурсе насеља у смислу ангажовања нових површина за стамбену изградњу како због постојећих ниских густина, тако и због предстојеће замене дотрајалог стамбеног фонда у насељима.

2.2. Развој и уређење мреже насеља и руралних подручја и јавне службе

2.2.1. Мрежа, функције насеља

Простор који је обухваћен ППППН у погледу мреже и функције насеља, организује се у оквиру функционалних урбаних подручја (ФУП) државног значаја Сремска Митровица и Шабац. Насеља јединица локалне самоуправе Сремска Митровица припадају ФУП-у са центром у Сремској Митровици, а насеља јединица локалне самоуправе Богатић припадају ФУП-у са центром у Шапцу.

Диференцијација насеља у односу на функционална подручја локалних самоуправа којима припадају, а чији су делови обухваћени ППППН, је следећа:

1. Функционалном подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица припадају локалне заједнице:

- насеље градског карактера Мачванска Митровица;

- сеоска насеља Засавица 1, Засавица 2, Равње, Раденковић, Ноћај, Салаш Ноћајски.

2. Функционалном подручју јединице локалне самоуправе Богатић припадају локалне заједнице:

- сеоска насеља Црна Бара и Баново Поље.

За сва сеоска насеља предложени су садржаји који задовољавају основне потребе становника (имајући у виду број становника насеља), а за све остале потребе становници су упућени на насеље Богатић, односно Мачванску Митровицу и даље, на Сремску Митровицу. Мачванска Митровица је саставни део урбане целине Сремске Митровице. Организација и уређење овог насеља је дефинисано важећим Планом генералне регулације града Сремска Митровица, Лаћарак и Мачванска Митровица.

2.2.2. Јавне службе

Развој и размештај јавних служби опредељен је развојем мреже насеља, постојећом мрежом објеката јавних служби, будућим потребама корисника, особеностима овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће локалне самоуправе добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу са ангажовањем, плановима и економским могућностима локалне самоуправе и становништва, као и обезбеђењем донација за конкретне пројекте.

Развој у области социјалне заштите подразумева, пре свега, бригу о старим лицима и деци без родитељског старања. У планирању ових активности основну улогу треба да има локална самоуправа, а ови садржаји могу бити у оквиру и јавног и приватног сектора. Брига о старим лицима може да се одвија на два начина: да се, у организацији центра за социјални рад, обуче и запосле незапослена лица, која би водила бригу о старима, и/или да се формирају заједнице становања старих људи, дневни центри за старе, модификовани типови домова за старе и сл.

У области основног образовања потребно је санирање постојећих објеката, модернизација наставе и изградња физкултурних сала. Имајући у виду да у су у свим селима формиране четворогодишње основне школе, што се, због малог броја деце, неће мењати ни у наредном планском периоду, потребно је обратити пажњу на побољшање услова превоза ученика до насеља са потпуном основном и средњом школом.

Предшколско образовање се задржава на постојећем нивоу, с тим што је и овде неопходна санација и уређење објеката – просторија које ова установа користи, као и адекватно уређење пратећих слободних површина.

Што се тиче здравствене заштите становништва, неопходан је развој нових програма, организације и модалитета примарне здравствене заштите, посебно због

планираног развоја туризма на овом подручју и обезбеђења потреба пружања адекватних здравствених услуга, не само становницима насеља, већ и туристима, односно посетиоцима овог подручја. Поред тога, отварање апотека и организовање најпотребнијих специјалистичких служби у насељима или на нивоу више насеља, допринеће комплетнијем пружању медицинских услуга будућим корисницима. Такође, потребно је извршити повезивање институција примарне здравствене заштите са институцијама социјалне заштите, ради адекватног решавања проблема социјално угрожене категорије становника.

Постојање домова културе у насељима је један од услова за даљи развој области културе. У наредном периоду неопходно је одговарајуће ангажовање културних и других институција на квалитетној организацији културних манифестација, одговарајућој презентацији, промоцији и подстицању иницијативе да се и на локалном нивоу организују културне манифестације и окупљања по различитим интересовањима, културним деловањима и специфичностима овог простора. Потребно је санирати (реконструисати, адаптирати) постојеће објекте у складу са савременим трендовима.

Развој физичке културе подразумева да свако насеље треба да има спортске терене бар у основном облику, а то су отворени и уређени простори погодни за различите врсте спортских активности, са минималним захтевима у погледу одржавања. Такође, потребно је у планском периоду обезбедити да свака школа има салу за физичко васпитање, опремљену потребном опремом по савременим стандардима, што ће омогућити равномернији развој и укључивање ђака у спортске активности у овим насељима.

2.2.3. Рурална подручја

Рурални развој, односно развој села и развој пољопривреде су директно повезани и међусобно зависни. Стратегија развоја пољопривреде треба да се заснива на сталној едукацији пољопривредника и њиховој социјалној сигурности, што представља предуслов за њихов успешан и одговоран рад. С друге стране, неопходно је јачање села, што подразумева инфраструктурно опремљена села, удобна за живот, јер само тако могу у значајнијој мери задржати млађе становништво, што је основни предуслов за постизање економске одрживости истих.

Имајући у виду значај природне, па и културне баштине на подручју који обухвата ППППН, развој овог подручја заснован је на њиховој ревитализацији и стављању у функцију развоја туризма, чиме се стварају могућности обезбеђења делимичног пласмана пољопривредних производа, запошљавања младих, а посебно женске популације.

Формирање централног туристичког пункта у насељу Засавица 2, уређених туристичких локалитета непосредно уз заштићено природно добро у насељима Засавица 1 и Баново Поље, као и планирање других туристичких садржаја у осталима насељима, отвара могућност (али и обавезу локалне самоуправе) ревитализације и уређења сеоских насеља, заштите њиховог амбијенталног и архитектонског наслеђа и побољшања карактера сеоског пејсажа.

Постојање геотермалних извора на овом подручју пружа велике могућности енергетског коришћења ових ресурса, уз очување еколошких и амбијенталних вредности.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

Концепт развоја привреде подручја које је обухваћено ППППН заснован је на активностима које могу да се развијају у коегзистенцији са посебном наменом подручја СРП „Засавица“ и које обезбеђују услове како за одрживи развој у целини, тако и за промоцију и унапређење заштите самог Резервата.

Ове активности засноване су на природним производним предиспозицијама, традицији и досадашњем развоју планског подручја и обухватају:

- пољопривреду;
- туризам;
- шумарство, лов и риболов;
- мала и средња предузећа у области индустрије, занатства и услуга.

3.1. Просторни развој и размештај привредних делатности

3.1.1. Рурални развој и пољопривреда

Подручје које обухвата ППППН има доминантно рурални карактер, с обзиром да основу његове економије чини пољопривреда, те да велики део становништва, директно или индиректно, остварује приходе у области пољопривреде.

Очувана животна средина, атрактивност пејсажа, биодиверзитет, културно и историјско наслеђе, постојање традиционалних вештина и производњи представљају квалитетну основу за развој различитих активности руралне економије.

Рурални развој подручја захтева спровођење координираних активности у области институционалне и организационе подршке, ефикасног физичког и комуникационог повезивања насеља, повећања приступачности становништва државним и јавним службама и подршку надлежних органа управе на локалном, регионалном и националном нивоу.

У циљу побољшања квалитета живљења на селу потребно је, у првом реду, подићи ниво инфраструктурне опремљености (саобраћајна, енергетска, снабдевање водом, канализација отпадних вода, депоновање комуналног отпада) и опремљености насеља неопходним јавним службама у складу са њиховим рангом у планираној мрежи насеља.

У оквиру постојећих насељских структура, или, уколико просторни потенцијали насеља то онемогућавају, ван насеља обезбедити просторне услове за развој капацитета за финалну прераду пољопривредних производа и производних и услужних капацитета руралне економије. На тај начин обезбедиће се услови за комбиновање основне пољопривредне делатности са другим производним, услужним и посредничким делатностима. Радне просторе ван насеља опремити комуналном инфраструктуром.

Посебну пажњу треба посветити заштити и конзервацији руралног наслеђа, очувању предеоног диверзитета, заштити животне средине, развоју активности које обезбеђују алтернативни приход и развоју и побољшању руралне инфраструктуре.

У циљу обезбеђења неопходних просторних предуслова за бржи развој руралне економије, неопходно је у свим насељима обезбедити услове за формирање зона намењених првенствено активностима заснованим на локалном сировинском залеђу и традиционалним производњама у циљу повећања степена финализације пољопривредне производње.

У наредном периоду на простору обухвата ППППН доминантне гране пољопривредне производње ће бити ратарство и сточарство.

Посебну пажњу потребно је посветити уско специфичним програмима производње, полазећи од природних предности за ратарску производњу, добрих педолошких карактеристика земљишта, умерене континенталне климе, ресурса геотермалних вода и створених вредности. Створене вредности се огледају у традицији ратарске и повртарске производње на овом подручју и високог стручног знања носилаца развоја пољопривреде, али их је потребно осавременити применом нових технологија у складу са савременим научним сазнањима.

Развој сточарства треба усмерити у правцу узгоја аутохтоних врста домаћих животиња, по чему је овај крај препознатљив.

Развој пољопривреде засновати на :

- обезбеђењу довољне количине квалитетних сировина за прехранбену индустрију;
- измени структуре сетве којом ће се доћи до већих економских ефеката, уз поштовање свих ограничења које простор намеће;
- повећању површина под повртарским културама;
- развоју сточарства и воћарства;
- дефинисању приоритета, који уз најмања улагања могу дати највеће ефекте;
- спровођењу контроле квалитета земљишта, површинских и подземних вода и праћењу утицаја пољопривредних активности на стање животне средине;
- коришћењу обиља воде, по чему је ово подручје карактеристично, у циљу наводњавања и одводњавања;
- коришћењу геотермалних вода, за пластенички узгој поврћа и цвећа;
- наменском узгајању биомасе која се може користити у процесима сагоревања, као и за компостирање;

- коришћењу предуслова за формирање вештачких рибњака за производњу конзумне рибе, на мање плодним површинама земљишта;
- унапређењу узгоја аутохтоних врста домаћих животиња и ван СРП „Засавица“, по чему је ово подручје лидер у целој Србији;
- узгајању аутохтоних и старих биљних врста (пшеница банкут, јабуке кожаре, крушке караманке, дудови и сл.), по угледу на већ постигнуте успешне резултате узгоја животиња;
- развоју производње здраве хране, посебно на простору Резервата и њеној валоризацији кроз локалну туристичку понуду;
- развоју пчеларства и других алтернативних облика пољопривреде.

Развој пољопривреде на предметном простору има за циљ да дефинише и носиоце развоја и организаторе откупа и прераде пољопривредних производа. Неопходно је израдити посебне пољопривредне основе, заштите уређења и коришћења пољопривредног земљишта за јединице локалне самоуправе на простору који обухвата ППППН, које је потребно међусобно усагласити и кроз њих јасно дефинисати правце заштите пољопривредног земљишта и развоја пољопривредне и прерађивачке производње.

3.1.2. Туризам

Подручје које је обухваћено ППППН је посматрано као комплексно туристичко подручје од националног значаја, те је близина великих градских туристичких центара (Новог Сада, Београда и Сремске Митровице) изузетно важна. Природне и антропогене вредности опредељују ово подручје за развој туризма.

Будући развојни планови морају да рачунају на туристе са високим нивоом свести о значају очуваности животне средине, као доминантном фактору који опредељује и усмерава туристичку тражњу. Одрживи туризам се заснива на одговорности свих учесника туристичког промета према природној средини.

Уз поштовање принципа одрживог развоја на простору који обухвата ППППН, дефинисани су стратешки приоритети за развој следећих облика туризма: рурални, излетнички, рекреативни, едукативни са истраживачким програмима, ловни, риболовни, културно-манifestациони, наутички и циклотуризам.

Рурални туризам подразумева активности везане за природну и културну баштину. Тржиште за ове производе су велики градови у окружењу, а предуслови су изграђена саобраћајна инфраструктура, смештајни капацитети, систем снабдевања и туристичка инфраструктура. Насеља у обухвату ППППН уз улагања у туристичку инфраструктуру и едукацију становништва, могу бити значајни центри руралног туризма.

У укупној туристичкој понуди подручја, посебан значај имају различити видови излетничког туризма, дневног, викенд и празничног карактера, који су углавном везани за потребе становника са простора који обухвата ППППН. Спортско-рекреативне садржаје је потребно планирати у свим насељима, а богатство термалних вода омогућава наставак њиховог даљег коришћења (планирани базен у Ноћају). Предлаже се развој циклотуризма, савским и дринским насипом до плаже на Дрини код насеља Црна Бара, где се планира и камп. Потенцијални облик рекреације је и јахање на простору локалитета „Пашњак Ваљевац“ и шетња пешачким стазама у оквиру Резервата (на седам локација).

Развој едукативног туризма подразумева различите активности као што су школа у природи, еколошки кампови, стручни и студијски боравци, посматрање птица и фотосафари у Резервату.

Развој ловног туризма на просторима ван резервата захтева унапређивање станишних услова ловишта „Срем – Мачва“, како би се повећао број дивљачи.

Риболовни туризам везан је за потенцијале Засавице, Саве и Дрине, а у будућности ће у највећем делу зависити од активности локалних спортских риболоваца. Побољшањем квалитета и повећањем обима рибљег фонда, може се утицати и на пораст броја спортских риболоваца.

Развој културно-манifestационог туризма захтева у првом реду активности на одржавању, развијању и промоцији традиционалних манifestација. Једна од значајних туристичких манifestација је у насељу Црна Бара „Хајдучке вечери“, на обали Дрине.

За развој наутичког туризма на Сави, потребно је предвидети развој инфраструктуре (марина, пристаниште, привезиште). Центри развоја наутичког туризма су Сремска Митровица и Мачванска Митровица.

У складу са стратешким приоритетима, планирана је фазна изградња три туристичка локалитета, туристичко-едукативна центра у функцији СРП „Засавица“:

- у непосредном окружењу локалитета „Пашњак Ваљевац“ се поред постојећег визиторског центра, салаша за узгој аутохтоних раса и објекта за презентацију генетичких ресурса, планирају: еко-бунгалови (ekolodge) за смештај туриста, камп, паркинг, спортски терени и ресторан уз проширење већ постојећих садржаја (I фаза). Туристички локалитет „Пашњак Ваљевац“ је на простору режима II степена заштите Резервата у делу који излази на водоток Засавице и заштитне зоне Резервата, а највећом делом ван ових зона, где се налази и највећи број планираних садржаја;

- на локалитету „Шумарева Ћуприја“, уз насеље Засавица 1 се планира обнављање туристичко-едукативног центра са изградњом визиторског центра и привеза за чамце (II фаза). Туристички локалитет „Шумарева ћуприја“ је на простору режима II степена заштите Резервата и његове заштитне зоне;

- на локалитету „Рашићева Ћуприја“, непосредно поред насеља Баново Поље, планира се нови визиторски центар (III фаза). Туристички локалитет „Рашићева ћуприја“ је на простору заштитне зоне и ван заштитне зоне Резервата.

У насељима у окружењу Резервата је дата могућност изградње пратећих садржаја у функцији туризма; информациони центри (у Засавици 2, Мачванској Митровици и Црној Бари), смештајни капацитети у приватном сектору, ресторани, услужне делатности и др., посебно у насељима Засавица 1 и Засавица 2.

3.1.3. Шумарство и лов

Шумама и шумским земљиштем, било да су у државном или приватном власништву, мора се управљати и газдовати тако да се очувају њихове основне природне вредности и функције, сагласно Закону о шумарству и Закону о заштити природе, као и пратећим подзаконским актима. Посебно треба повести рачуна о очувању природности и биолошке разноврсности шума, као и њихове комплексне структуре и састава, са акцентом на очувању разноврсности живог света и пратећих заједница, који се налазе унутар шума овог подручја. Шуме треба да остваре превасходно заштитне функције, социо-културне и привредне у оквиру општекорисних функција шума. Привредна функција шума ће и даље бити усмерена на просторе ван Резервата, а на подручју Резервата је на мањим површинама ограничена условима заштите. У том смислу је потребно извршити конверзију алохтоних шума аутохтоним врстама у складу са условима надлежног Завода за заштиту природе.

Развој шумарства на подручју Резервата подразумева:

- усаглашавање програма и посебних основа газдовања шумама са условима заштите, посебно кроз повећање учешћа аутохтоних шумских врста;

- развој шумарства као привредне гране у складу са условима заштите Резервата;

- рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са Уредбом о заштити Резервата.

Развој шумарства, лова и риболова ван подручја Резервата подразумева:

- повећање површина под шумама пошумљавањем шумског земљишта – чистина и пољопривредног земљишта;

- коришћење шумског земљишта у складу са његовим биолошким капацитетима;

- унапређење стања постојећих шума;

- пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитетима у земљи;

- газдовање шумама у складу са Општом основом и посебним основама газдовања шумама;

- заснивање водозаштитних шума уз водотоке у складу са условима заштите и водопривреде;

- фаворизовање садње аутохтоних састојина уз тежњу очувања аутохтоних пејсажа;

- организовање трајне максималне шумске производње;

- развој лова и риболова кроз стратешке планове ловне и риболовне основе;

- постизање пуног економског капацитета ловишта;

- заштиту и очување ретких и угрожених врста;

- изградњу ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта.

3.1.4. Мала и средња предузећа

Развој малих и средњих предузећа (МСП) представља један од најзначајнијих развојних приоритета овог подручја. Постојећи ресурси, пре свега у области пољопривреде и туризма, представљају квалитетну основу за развој МСП што би резултирало структурним променама у привреди подручја, бржем развоју и подизању конкурентности привреде, као и повећању запослености становништва.

За развој МСП везаних за пољопривреду постоји значајан сировински потенцијал, квалификована радна снага, потребан просторни потенцијал, а посебно близина великих тржишта и очекивани развој туризма који могу да апсорбују ову производњу.

У том смислу потребно је да заинтересовани предузетници, уз подршку локалне самоуправе и других надлежних органа и институција, осмисле и предложе атрактивне програме у области прераде ратарских производа, воћа, поврћа и сточарске производње.

Туристички потенцијали подручја такође пружају шансу за развој широког спектра делатности које су комплементарне туризму и које могу да подрже његов развој. Иницијатива предузетника у том смислу је од кључног значаја али, у овом тренутку, захтева и озбиљан ангажман локалне самоуправе и других ресорних органа у циљу стварања адекватног амбијента за реализацију ових иницијатива.

Простор за развој МСП треба тражити и у области услуга домаћинствима, пољопривреди и туризму, као и у успостављању кооперантских односа са великим индустријским произвођачима.

3.1.5. Просторна организација функције рада

У просторном смислу функција рада, изузев примарне пољопривредне производње, реализоваће се кроз два типа просторних јединица:

- радне зоне;
- појединачне просторне јединице.

Под радним зонама подразумевају се оне површине у просторној структури насеља или подручја ван насељених места, које ће првенствено бити намењене активностима које због својих карактеристика (већи просторни захтеви, обим саобраћаја који генеришу, посебни захтеви у погледу инфраструктурног опремања, некомпатибилност с осталим насељским функцијама), не могу бити организоване у оквиру других насељских просторних структура.

Основни локацијски критеријум за нове радне зоне је минимизирање утицаја на СРП „Засавица“.

Имајући у виду потребу развоја подручја у смислу диверзификације активности руралне економије, постојеће просторне потенцијале насеља, као и критеријуме за формирање радних зона, предлаже се формирање радних зона ван грађевинских подручја насеља у КО Салаш Ноћајски, Ноћај, Раденковић и Засавица.

Просторно-организационе структуре радних зона формираће се у складу са техничко – технолошким и инфраструктурним захтевима конкретних активности у зони. Реализација планираних радних зона вршиће се у складу са условима утврђеним урбанистичким планом са детаљном разрадом.

Делатности у овим радним зонама оријентисати на оне у функцији пољопривреде (складишта, силоси, објекти за прераду воћа и поврћа и сл).

Посебно треба нагласити да је за планиране активности у радној зони, за које је то предвиђено Законом, потребно урадити одговарајућу процену утицаја. Процена утицаја за активности у радним зонама, мора посебно разматрати утицај планираних активности на заштићена природна добра.

У оквиру грађевинских подручја појединачних насеља могу се лоцирати нове појединачне просторне јединице рада, уз поштовање услова за њихову изградњу утврђених просторним планом јединице локалне самоуправе, односно урбанистичким планом насељеног места.

Поред планираних радних зона, у оквиру грађевинских подручја појединачних насеља, могу се градити појединачни радни садржаји, који у првом реду немају негативни утицај на животну средину (загађење воде, ваздуха, земљишта, бука,

вибрације) и за које постоје одговарајући просторни услови (величина парцеле, степен изграђености, инфраструктурна опремљеност, приступ на јавни пут, компатибилност с околним садржајима, усклађеност с окружењем у амбијенталном смислу и сл.).

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

4.1. Саобраћајна инфраструктура

Основно опредељење у домену путне инфраструктуре је задржавање и побољшање капацитета државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр.116, бр.209, бр.210) који ће, као основни путни капацитети нудити виши ниво комфора и повезаности овог простора са окружењем, посебно са ауто-путем Е-70 (ДП бр.1) као интегралним делом коридора Х. Ови државни путеви II реда, у наредном периоду ће, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности из окружења.

Задржавају се и остали саобраћајни капацитети (општински, атарски, шумски и други приступни путеви), уз обавезну реконструкцију и изградњу појединих праваца (општински пут Баново Поље – Равње ради утврђивања његове регулације кроз насеље Баново Поље, приступни пут од савског насипа ка туристичком локалитету „Пашњак Ваљевац“).

Водни саобраћај подразумева укључивање потенцијала пловног пута реке Саве у транспорт путника (потенцијалних посетилаца Резервата) и интегрално повезивања са осталим облицима саобраћаја. Обнављање путничког пристаништа и наутничког пристана-марине у Сремској Митровици и привезишта (у Мачванској Митровици и код насеља Засавица 2), ће подстицајно утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију Резервата. За имплементацију потребних садржаја водног саобраћаја реке Саве, постоје одлични просторни и хидролошки услови.

Водни саобраћај као врло значајан вид саобраћаја унутар самог Резервата, преко водотока Засавице, биће носилац не само туристичке понуде, већ и један од начина доступности до значајних локалитета. У том циљу, неопходно је предузети све потребне мере за одржавање пловности реке Засавице.

Развој немоторног саобраћаја предвиђа формирање и развој капацитета пешачко-бициклических кретања кроз дефинисање коридора бициклических стаза ван Резервата (Мачванска Митровица - Засавица 2 - „Пашњак Ваљевац“ - савски и дрински насип до плаже на Дрини) и пешачких стаза кроз Резерват.

На простору који обухвата ППППН, предложена је изградња колско-пешачке стазе између насеља Засавица 1 и Раденковић са колско-пешачким мостом, а на водотоку Засавица изградња четири дрвена моста који ће омогућити бољу комуникацију између насеља и приступ атрактивним туристичким садржајима у Резервату.

4.2. Водопривредна инфраструктура

На подручју које обухвата ППППН развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава:

- регионални системи за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета;
- регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, уређују и штите воде.

Снабдевање водом

Снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем мачванског и сремског регионалног система водоснабдевања. У мачванском регионалном систему, капацитети изворишта подземних вода су већи од потреба овог подручја. Овај систем, као извориште висококвалитетне воде користи подземне воде алувиона Мачве и Посавине, површинске воде и локална изворишта, снабдевајући насеља у општинама: Шабац, Богатић, Лозница, Мали Зворник, Осечина, Љубовија, Владимирци и Коцељева.

Већи део захваћених вода из дринског алувиона (извориште на потезу Бадовинци - ушће Дрине у Саву), може се одводити према Срему, за потребе снабдевања водом Срема, са могућношћу повезивања са београдским, новосадским и јужнобачким системом. Да би се дринско извориште експлоатисало како се предвиђа, потребно је заштитити воде ове реке од већих, узводних загађивача.

До реализације регионалних система, даљи развој водоснабдевања развијаће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим извориштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима, као и изградњом неопходних елемената у системима (резервоари, црпне станице, коморе итд.).

Насеља у обухвату ППППН која припадају јединици локалне самоуправе Сремска Митровица ће се снабдевати водом са изворишта у Мартинцима (ван обухвата ППППН). Планира се прикључење насеља Засавица 1, Ноћај, Равње, и Раденковић на овај водоводни систем.

Насеља са територије општине Богатић ће се снабдевати водом са постојећег изворишта у КО Богатић (ван обухвата ППППН), прикључењем на општинску водоводну мрежу.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите од непотребног расипања, потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

У наредном периоду потребно је смањивати специфичну потрошњу воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета, снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Постојећу водоводну мрежу у насељима је потребно делимично реконструисати на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и у атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захватане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани. Снабдевање технолошким водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан), уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације, или из водотокова.

Одвођење вода

У циљу заштите вода, у насељима ће се развијати сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде. Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде, по потреби, решавају посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршати њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, а затим их пречишћавати са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент, предвиђа се њихово пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Отпадне воде прикупљене из насеља Мачванска Митровица, Ноћај и Салаш Ноћајски са територије јединице локалне самоуправе Сремска Митровица ће се

пречишћавати на постојећем постројењу за пречишћавање у Мачванској Митровици. За насеља: Раденковић, Засавица 1, Засавица 2 и Равње, планирати локалне компактне мини-уређаја за биолошко пречишћавање.

У наредном периоду планира се даља изградња регионалног канализационог система за јединицу локалне самоуправе Богатић од насеља Баново Поље до постојећег колектора и планираног постројења за пречишћавање отпадних вода. Планирано постројење за пречишћавање отпадних вода се налази на локацији у рејону насеља Црна Бара. Следи изградња канализационе мреже у насељима, која ће преко црпних станица своје отпадне воде усмеравати ка колектору регионалне канализације.

Туристички локалитети и викенд насеља одвођење отпадних вода треба да решавају прикључењем на најближе насељске канализационе системе, а уколико то није могуће, евакуацију отпадних вода решавати преко локалних компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се она која је изграђена рационално уклапа у будуће решење.

Постојећу мрежу отворених канала у насељима ширити у складу са потребама, са уливама у најближе потоке путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина (бензинске пумпе и сл), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система. Будуће системе треба планирати као интегралне мелиорационе системе (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација. Системи за одводњавање треба да се реализују тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему треба водити рачуна о потреби касније доградње система за наводњавање.

На основу важеће Уредбе о заштити Резервата, дозвољени су радови на одржавању оптималног водног режима Засавице, али су хидромелиорациони радови забрањени у заштитној зони Резервата.

У склопу регулационих радова у водопривреди, потребно је извршити оптималну регулацију воде у водотоку Засавица. Садашње стање карактерише немогућност плављења и забаривања делова Резервата, која је настала после изградње насипа и канала.

Да би се одржао екосистем Засавице који је данас нарушен, потребно је обезбедити:

- повремено и контролисано плављење делова Резервата са одржавањем потребних нивоа воде у Засавици;
- повремене измене воде, што је некада било омогућено плављењем површина од стране реке Саве;
- одређену хемију воде, која је погоршана услед неадекватног третмана околног пољопривредног земљишта (коришћење ђубрива са повећањем фосфата, нитрата и нитрита).

За потребе очувања Резервата и уређења водног режима Засавице на основу техничке документације предложена су два решења, а усвојена је варијанта 1 чији је захват на конкавној кривини Саве непосредно низводно од села Равње (km тока Саве 154+000).

Вода која би се захватала из Саве треба да обезбеди следеће:

- нивое воде у Засавици према условима ихтиолога, у циљу задовољења услова потребних за репродукцију риба;
- измену количина воде у систему, ради одржавања услова за комплетан биљни и животињски свет и то одржавањем или побољшањем квалитета воде.

Потребне нивое воде у систему Засавице за потребе израде техничке документације дефинисао је Покрајински Завод за заштиту природе. Везани су за остваривање

оптималних услова за мрест, као и за очување мочварне (емерзне) вегетације карактеристичне за Засавицу.

За даљу разраду техничке документације за уређење водног режима Засавице, потребно прибавити услове и мере заштите природе надлежне институције. На тај начин ће се дефинисати конкретна техничка решења којима ће се разрадити динамика водног режима, дефинисати површине које ће бити плављене, као и потребно време и начин стабилизације савске воде.

Техничким решењима морају се задржати или побољшати услови станишта, а штете на околном пољопривредном земљишту и шумама треба да се минимизирају. Потребно је газдовање шумама укладити са заштитом, те је у том смислу потребно извршити конверзију врста (уместо алохтоних, фаворизовати аутохтоне врсте). На тај начин Засавица ће се делимично вратити у стање пре изградње система одбране од поплава, а вратиће се и ефекат плављења и забаривања на подручјима на којима је то неопходно за очување биљног и животињског света. Како ове мере не би биле у супротности са досадашњим мерама које су примењене у одводњавању пољопривредног земљишта и изради дренажних система, свако будуће решење мора бити компромисно са решењем између пољопривреде, шумарства, водопривреде и заштите.

Заштита од поплава и регулација водотока

Системи за одбрану од поплава решавају се у оквиру интегралних система водотока, уз примену хидротехничких и неинвестиционих мера. Хидротехничке мере подразумевају оптималан однос пасивних и активних мера заштите. Пасивним мерама угрожена приобална подручја бране се од поплавних таласа линијским системима - насипима, регулацијама река, формирањем брањених касета. Активне мере подразумевају ублажавање таласа коришћењем акумулација и ретензија. Активне мере заштите представљају и каналски системи са управљачким уставима, којима се активно утиче на снижење поплавних таласа. Посебан значај даје се неинвестиционим мерама, односно мерама планске политике коришћења простора, којима се спречава градња објеката у угроженим зонама, чиме се зауставља даљи пораст потенцијалних штета од поплава.

Ефикасна заштита од поплава подразумева реализацију следећих организационих мера: спречавање неконтролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, примена одговарајућих урбанистичких и планских мера, како се не би повећавале потенцијалне штете од поплава, адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефинисаним плановима, ажурирање превентивних и оперативних мера у периоду одбране од великих вода, политику осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава (у свету је то једна од најефикаснијих мера спречавања градње у угроженим зонама).

На подручју у надлежности ЈВП „Сава“ реконструкцију постојећих насипа и кејских зидова треба извести на дужини од око 96 km, док се изградња нових објеката за заштиту предвиђа на дужини од око 84 km. На нешто већој дужини (око 106 km) треба извршити уређење корита мањих водотока, првенствено у функцији заштите од великих вода. Оваква структура предложених радова је индикатор стања изграђености објеката за заштиту од поплава и уређење водотока. Највећи обим реконструкције захтевају објекти дуж Саве (на дужини од око 80 km), а комплетирање заштитног система постигло би се доградњом новог левообалног насипа код Купинова и од Грабовца до Хртковаца. Радове првог приоритета на водном подручју „Сава“ представљају радови на повећању ефикасности заштите од великих вода подручја Београда и Мачве. Заштиту Мачве од плављења обезбедила би реконструкција постојећих насипа на десној обали Саве (дужине око 32 km) и изградња новог насипа на десној обали Дрине од Бадовинаца до Липничког Шора. У први приоритет могу се сврстати и радови на санацији рушевних обала Дрине, у циљу заштите угрожених објеката.

У наредном периоду на простору обухвата ПППН, следи реконструкција деснообалног савског насипа на сектору Банов Брод – Црна Бара у дужини од око 7 km и због побољшања саобраћајних услова круном насипа на сектору Равње - Засавица у дужини од око 15 km и на деоници од Мачванске Митровице до ЦС Червентија у дужини од око 12 km, као и реконструкција деснообалног дринског насипа на деоници око Црне Баре у дужини од око 3,5 km.

На основу теренских истраживања утврђене су критичне локације на којима би прво требало спровести регулационе радове у циљу одмуљивања водотока Засавице због бујања макрофитске вегетације и продубљивање корита у наредном периоду (5 година): 3 km дужине наспрам Пашњака „Ваљевац“, 1 km у Бановом Пољу (од Љубинковића ћуприје до извора), од Рашевића ћуприје до Равњанске ћуприје (око 3 km), канали Прекопац (око 3 km) и Јовача (4 km) и на локалитету Шумарева ћуприја десно и лево по 1 km.

4.3. Енергетска инфраструктура

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

У наредном планском периоду планиран је прелазак на двостепену напонску трансформацију 110/20 kV и реконструкција ТС 35/10 (20) kV у разводна 20 kV чворишта. 35 kV напонски водови прећи ће или у 110 kV за напајање планираних 110/20 kV трафостаница, или ће радити на 20 kV напонском нивоу.

Дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV реконструисати за рад на 20/0,4 kV напонску трансформацију, а 10 kV водови реконструисати за рад на 20 kV напону.

Нисконапонску мрежу у деловима појединих насеља потребно је реконструисати. Јавно осветљење, са расветним телима које ће пратити нове технологије развоја, изградити у свим насељима, дуж важнијих саобраћајница, као и за потребе свих садржаја ван насеља.

4.3.2. Гасоводна инфраструктура

Предности природног гаса (економичност, еколошки најчистије фосилно гориво, једноставна експлоатација и транспорт, исплативост улагања) у односу на друге конвенционалне енергенте за производњу енергије, стратешки су определиле избор природног гаса као примарног енергента који ће се користити на подручју обухвата Просторног плана.

За гасификацију насеља Засавица 1, Засавица 2, Равње и Раденковић, планира се изградња гасовода средњег притиска ПЕ 100 који би полазио од МРС „Мачванска Митровица“ до МРС „Засавица“ за насеља Засавица 1 и 2 и МРС „Равње“ за насеље Равње. За насеље Раденковић продужити већ делимично изведену дистрибутивну гасну мрежу (ДГМ) за насеља Мачванска Митровица, Салаш Ноћајски и Ноћај, јер постоји резервни капацитет у МРС „Мачванска Митровица“.

Прикључни гасоводи и МРС за веће индустријске потрошаче

На овом подручју су евидентирана три потенцијална индустријска потрошача: Бродоградилште у Засавици I, „Храна -продукт“ у Мачванској Митровици и будућа сушара житарица која је планирана између Засавице I и Засавице II. „Храна-продукт“ прикључити на на челични гасовод средњег притиска или ДГМ „Мачва“ у зависности од потребних количина природног гаса. Бродоградилште прикључити на ПЕ гасовод средњег притиска, чија траса пролази поред предузећа. За потребе овог потрошача изградити прикључни гасовод и МРС капацитета 300 Sm³/h. Будућу сушару изградити на локацији која се налази у непосредној близини ПЕ гасовода средњег притиска на који ће бити прикључена. За потребе овог потрошача изградити прикључни гасовод пречника d90 и МРС максималног капацитета 900 Sm³/h.

Потребно је размотрити могућности и извршити техничко-економску анализу оправданости гасификације насеља на подручју територијалне јединице локалне самоуправе Богатић, прикључењем на доводно-разводни гасовод на територији локалне самоуправе Шабац.

Све радове на избору трасе будућих гасовода, ускладити са плановима заштите СРП „Засавица“ уз поштовање прописаних активности са режимом заштите.

Приликом планирања, пројектовања и изградње ових објеката, спроводити мере заштите животне средине кроз предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програма рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

4.3.3. Обновљиви извори енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулирати развој и коришћење обновљивих облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине. Као обновљиви извори енергије на простору обухвата ППППН могу се користити:

- биомаса и биогаз;
- геотермална енергија;
- сунчева енергија;

С обзиром на карактер предметног подручја, где је већи део обухвата ППППН станиште заштићених врста од међународног значаја (IBA, IPA i PBA), коришћење обновљивих извора енергије се ограничава на коришћење за сопствене потребе као производни енергетски објекти мањих капацитета. На овом простору се не дозвољава коришћење енергија ветра, односно изградња ветропаркова, због могућег угрожавања птица у оквиру IBA станишта, као и изградња малих хидроелектрана за коришћење хидроенергетског потенцијала због нарушавања водног режима.

Биомаса и биогаз

Простор који обухвата ППППН има значајну количину био отпада који поседује енергетски потенцијал концентрисан у отпацама од пољопривредне и шумске производње. На основу Акционог плана за биомасу, прихватљивије је коришћење биомасе за производњу енергије.

Биомаса се користи у процесима сагоревања или конвертује у системима који производе топлотну енергију, електричну енергију, или у топлотну и електричну.

Најперспективније могућности за коришћење биомасе су:

- загревање простора у домаћинствима и зградама коришћењем палета или брикета од биомасе;
- ко-сагоревање или потпуна замена ложења мазута или угља у топланама;
- производња електричне струје коришћењем остатака из пољопривреде и од дрвета.

Биомаса се може користити и за производњу течних и гасовитих горива: биоетанола, биодизела и биогаза.

Геотермална енергија

Геотермалне воде на подручју које обухвата ППППН могу се користити у зависности од минералног састава и температуре за:

- производњу топлотне енергије за грејање објеката и припрему потрошне топле воде;
- производњу топлотне енергије за грејање стакленика и пластеника, сушење пољопривредних производа;
- технолошке;
- рекреативне потребе.

Сунчева енергија

Повољни климатски услови и велики број дана са сунчаним интервалима, пружају могућност коришћења сунчеве енергије за сопствене потребе, пре свега за добијање топлотне енергије.

4.4. Телекомуникациона инфраструктура

Садашњи развој телекомуникационе инфраструктуре није на нивоу који би задовољио све потребе, грађана и привреде. У наредном периоду, у области комутационих система, неопходно је увођење дигиталне технологије, како за нове објекте, тако и замена постојећих аналогних комутационих система, тј. аналогних телефонских централа довољног капацитета, којим ће се омогућити неопходно укидање двојничких и инсталација дигиталних (ISDN и HDSL) телефонских прикључака.

Проширење комутационих система реализоваће се, осим проширењем главних комутационих система и путем инсталирања истурених претплатничких степена, где концентрација корисника то захтева.

Планирана је потпуна дигитализација комутационе и транспортне мреже као основни услов за модернизацију и проширење асортимана телекомуникационих сервиса и услуга, као и смањење трошкова одржавања и експлоатације. Максимално искоришћавање нових дигиталних технологија у комутационој и транспортној мрежи, захтева увођење потпуно нове организације телекомуникационе мреже и заједничко планирање комутационе и транспортне мреже са циљем да се створи јединствена платформа за интеграцију нових услуга (интернет, мобилна телефонија и др.) са постојећим сервисима у мрежи.

Планирана је изградња оптичке телекомуникационе инфраструктуре на свим магистралним и општинским правцима на територији Републике Србије, како би се извршила замена постојећег телекомуникационог система аналогних система веза, новим и јефтинијим дигиталним системом. Овај систем ће омогућити развој домаћег и транзитног међународног саобраћаја, веће телекомуникационе капацитете, бржи пренос сигнала у односу на аналогни систем, при чему је јефтинији и дозвољава развој широкопојасне дигиталне мреже интегрисаних телекомуникационих услуга.

У складу са плановима развоја Предузећа за телекомуникације, „Телеком Србија“ а.д., планирана је изградња оптичких каблова на следећим релацијама:

Табела бр. 11. Планиране међумесне кабловске везе (оптички каблови)

Р.број	Релација	тип кабла
1.	Богатић-Баново Поље-Глоговац-Црна Бара	оптички кабл

Дигитализацију је потребно извршити на свим нивоима, што подразумева и увођење оптичких каблова у месне мреже и до крајњих корисника. Дигитализацију и проширење комутационих система пратиће и проширење транспортне мреже, засноване на постојећим и новим оптичким кабловима и системима преноса најсавременије дигиталне технологије. У области приступних мрежа користиће се оптички, симетрични и коаксијални каблови, бежични приступ, системи са вишеструким коришћењем каблова и комбинација наведених медијума.

Радио - дифузни систем, засниваће се, такође, на дигиталној технологији, што на простору који обухвата ППППН подразумева замену постојећих уређаја емисионих система радио-релејних веза дигиталним уређајима. На основу плана фреквенција, одредиће се микролокације емисионих радио дифузних центара за смештај предајника и репетитора.

За пријем и дистрибуцију сателитских и земаљских радио и ТВ програма и осталих сервиса ММДС, као и даљи развој јавних и комерцијалних радија и телевизија, тежиће се изградњи микроталасних двосмерних система. Кабловски дистрибутивни систем (КДС) је вишенаменски широкопојасни телекомуникациони систем намењен, како дистрибуцији радио и ТВ сигнала, тако и пружању широкопојасних интерактивних, тј. двосмерних сервиса корисницима.

За потребе мобилних телекомуникација, у складу са плановима развоја надлежних оператера, планиран је већи број базних радио-станица за покривање целокупног подручја.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

5.1. Заштита животне средине

На простору обухвата ППППН за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС”, број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења. Сва постројења и активности која се не налазе на Прелиминарном списку постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе на територији Републике Србије, сачињеним од стране Министарства животне средине, рударства и просторног планирања, а која у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС”, број 84/05) подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе, дужни су да се обрате надлежном органу.

Постројења у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, као техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује. Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС”, број 41/10), на основу чега се одређује обавеза израде политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Плана заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору који обухвата ППППН предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација и унапредити квалитет животне средине.

Заштита вода ће се постићи:

- обезбеђењем вода највишег квалитета из регионалних система и локалних изворишта за сва насеља;
 - дефинисањем зона и појасева санитарне заштите у складу са Законом о водама око постојећих и планираних изворишта подземних вода;
 - забраном упуштања непречишћених вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
 - забраном упуштања у мелиорационе канале, баре или реке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају IIб класи (II класа за Саву);
 - обавезним комплетним пречишћавањем (примарно и секундарно) отпадних вода до траженог степена квалитета, уколико се планира њихово испуштање у водотоке и канале (на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода или компактним мини-постројењима);
 - изградњом сепарационог канализационог система, посебно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система водоснабдевања;
 - заштитом од поплава одржавањем насипа и објеката за заштиту од поплава;
 - одржавањем система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) уз евентуалну реконструкцију;
 - успостављањем адекватног мониторинга квалитета водотокова, Саве и Засавице, у циљу заштите и предузимањем мера за заштиту вода;
 - оптималном регулацијом водног режима Засавице ради обезбеђења довођења, протока воде и одмуљивања водотока, уз усклађивање услова заштите са радовима у водопривреди и шумарству;
 - одмуљивањем водотока Засавице и продубљивањем корита.
- Заштита ваздуха ће се обезбедити:
- прикључењем насеља и радних зона на гасоводну мрежу;

- већим коришћењем обновљивих облика енергије;
- формирањем заштитних појасева уз саобраћајнице, канале, мање водотоке, око радних зона и у оквиру комуналних садржаја на просторима ван Резервата, посебно на правцу доминантних ветрова;

- повећањем процента шумовитости кроз формирање заштитног зеленила и пошумљавање нових површина.

Заштита земљишта ће се реализовати кроз следеће активности:

- адекватно одвођење и пречишћавање фекалних (комуналних и индустријских) и атмосферских вода из насеља и са радних површина ван грађевинских рејона насеља;

- контролисану примену хемијских средстава заштите и агромера у пољопривредној производњи ван Резервата;

- коришћење биолошких и биотехничких средстава ради очувања биолошке разноврсности у заштићеним подручјима;

- коришћење хемијских средстава у заштићеним подручјима у складу са прописаним режимима заштите уз одобрење министарства надлежног за послове пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, а уз сагласност надлежног министарства у складу са Законом о заштити природе;

- санацију и/или рекултивацију свих неуређених одлагалишта отпада, стихијски изабраних локација за одлагање отпада животињског порекла и осталих деградираних површина на територији коју обухвата ППППН;

- санитарно одлагање комуналног отпада за насеља са подручја локалне самоуправе Богатић на општинској депонији у КО Богатић, а за насеља са подручја локалне самоуправе Сремска Митровица на општинској депонији у КО Сремска Митровица до 2012. године у складу са Законом о управљању отпадом;

- укључење Јединице локалне самоуправе Сремска Митровица у систем мреже регионалних депонија и трансфер станица на територији Републике Србије у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010.-2019. године, кроз изградњу регионалне депоније на територији КО Сремска Митровица на локацији општинске депоније ван обухвата ППППН (Регион за управљање отпадом обухвата насеља јединица локалне самоуправе Сремска Митровица и Шабац на основу потписаног међуопштинског споразума);

- опредељење Јединице локалне самоуправе Богатић за прикључење региону за управљање отпадом кроз потписивање међуопштинског споразума;

- израду локалних планова управљања отпадом који ће бити усклађен са Регионалним планом одлагања комуналног отпада, законском регулативом и Националном стратегијом, којим ће се дефинисати локације трансфер станица и број сакупљачких места у насељима јединица локалних самоуправа;

- нешкодљиво одлагања лешева животиња о других отпадака животињског порекла које организује локална самоуправа са својим зоохигијенским службама у складу са Законом о ветеринарству до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла ван обухвата ППППН, на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину. У изузетним случајевима лешеви животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници у складу са важећом Наредбом о предузимању мера за спречавање појаве, откривање, спречавање ширења, сузбијања и искорењивања, трансмисивних спонгиоформних енцефалопатија („Службени гласник РС”, бр. 17/06, 110/06, 52/07 и 41/10);

- категоризација и класификација муља који настаје у процесу пречишћавања отпадних вода, у контексту спречавања утицаја његових негативних својстава на животну средину у складу са Законом о управљању отпадом и Правиликом о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС”, број 56/10);

- забрану „откривања” и промена намене водног и осталог земљишта за потребе експлоатације шљунка, изузев за потребе регулационих радова у кориту водотокова у складу са Законом о водама;

- заштиту земљишта у току и након експлоатације минералних сировина и обављања истражних радова у складу са Законом о рударству;

- садњу водозаштитних шума уз водоток Саве и Дрине, спровођење других антиерозионих радова и садњу заштитног зеленила ради заштите земљишта од флувијалне и еолске ерозије.

Заштита од буке

-бука се појављује у одређеној мери, као пратећи феномен саобраћаја. Обавезе локалне самоуправе у контексту заштите од буке су дефинисане Законом о заштити од буке у животној средини;

-праћење нивоа буке треба вршити у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), Правилником о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС”, број 72/10), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС”, број 72/10) и Правилником о методологији за израду акционих планова („Службени гласник РС”, број 72/10).

5.2. Заштита предела

Концепција и пропозиције заштите, уређења и развоја природе на подручју које обухвата ППППН, подразумевају заштиту укупног биодиверзитета и диверзитета предела.

Заштиту биодиверзитета је могуће остварити кроз спровођење мера на просторима који су већ заштићени као природна добра, заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста, заштиту влажних станишта, речних корита и еколошких коридора. Еколошку мрежу, осим већ издвојених заштићених подручја, чине и подручја од посебног еколошког значаја за угрожене врсте и типове станишта. СРП „Засавица” је обухваћен Студијом о успостављању еколошке мреже у Војводини, заједно са још 34 заштићена природна добра. У оквиру најзначајније еколошке мреже Европе, EMERALD мреже, поред бројних заштићених природних добара у Србији је и СРП „Засавица”. На простору обухвата ППППН за формирање еколошке мреже су посебно значајна међународно значајна влажна подручја, станишта птица, биљака и дневних лептира.

Заштита, уређење и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног подручја.

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу кроз:

- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности, пре свега, природних предела без видљивог утицаја човека;

- управљање пределима кроз поступке којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини;

- стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела.

Посебну пажњу треба посветити очувању предела, односно постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела, као и унапређењу предела и предеоне разноврсности.

Концепција управљања вредностима предела и физичке структуре насеља подразумева:

-развој усклађен са специфичним карактером предела и специфичним карактеристикама физичке структуре насеља;

-промоцију, заштиту и унапређење препознатих природних и културних вредности;

-јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области);

-повезивање вредности у простору;

-санацију и креирање нових вредности у просторима који су посебно угрожени и деградирани.

5.3. Заштита и уређење природних добара

Заштита природног наслеђа на простору обухвата ППППН представља приоритетни задатак. Успостављањем еколошке мреже коју ће чинити еколошки значајна подручја (заштићена подручја, станишта заштићених врста од националног значаја и станишта и подручја заштићених врста од међународног значаја) и еколошки коридори, успоставиће

се део националне еколошке мреже и обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности на укупном простору.

5.3.1. Заштићена подручја - СРП „Засавица“

На подручју Резервата установљена је просторна заштита стављањем под режим заштите II степена. Око Резервата је установљена заштитна зона. У Уредби о заштити, прописане су мере и активности којима су забрањене оне активности које нарушавају обележја овог природног добра, а дозвољене су оне које доприносе његовом очувању, унапређењу и презентацији. Покрет горана из Сремске Митровице је одређен као Управљач над овим природним добром.

Заштита, уређење и развој СРП „Засавица“ се спроводе на основу планова управљања заштићеним подручјем и годишњих програма управљања, многобројних студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста, мониторинга вода Засавице и других бројних истраживања која су везана за Резерват. У плану је откуп земљишта, успостављање базе података и информационог система.

Концепција заштите Резервата подразумева:

1. Праћење стања природних вредности;
2. Заштиту и коришћење биолошких ресурса на принципима „одрживости“;
3. Израду програма, пројеката и студија којима ће се омогућити заштита и развој;
4. Спровођење научно-истраживачких и културно-образовних активности;
5. Активности на спровођењу програма санације и ревитализације простора, пре свега влажних станишта:
 - установити оптималну регулацију хидролошког режима са обезбеђивањем довођења и протока воде,
 - одмуљивање водотока Засавице и продубљивање корита према програму заштите и развоја у циљу очувања природних вредности овог подручја и биолошке равнотеже,
 - успоставити адекватан мониторинг квалитета вода Засавице, у циљу заштите и предузимања мера за заштиту вода,
 - повратак воде у баре на највећем пашњаку „Ваљевац“, као и наставак његовог чишћења од жбунастих врста и зељасте алохтоне флоре,
 - реализовати Пројекат ревитализације влажних поплавних ливада на локалитету „Пачија бара“;
6. Просторно очување површина у окружењу Резервата у складу са досадашњим резултатима ревизије природног добра – на овим површинама не планирају се активности које на било који начин могу доћи у колизију са заштитом природног добра.

5.3.2. Подручја предвиђена за заштиту

Стабло белог дуда

Потенцијално природно добро, стабло белог дуда (*Morus alba*) које се налази у дворишту Српске Православне Црквене Општине Салаш Ноћајски, потребно је заштитити мерама заштите кроз доношење одговарајућег акта о заштити.

Станишта заштићених врста од националног значаја

На просторима уз Дрину и Саву и изолованим шумарцима који се налазе на простору који обухвата ППППН и представљају станишта заштићених врста од националног значаја, дефинисане су природне целине које чине еколошки значајна подручја која представљају део еколошке мреже. Успостављањем еколошке мреже потребно је обезбедити повезивање и очување еколошких подручја, обнављање станишта којима је нарушено повољно стање, као и очување угрожених врста.

Заштиту еколошки значајних подручја обезбедити спровођењем мера у циљу очувања биолошке и предеоне разноврсности, заштите природних вредности и достизања повољног стања станишта. Забрањени су радови и активности који могу довести до угрожавања, нарушавања или уништавања еколошки значајног подручја.

Еколошки коридори

Еколошке коридоре је потребно очувати и повезати са Савом и Дрином који представљају коридоре од међународног значаја.

Резервисати простор за будуће еколошке коридоре:

1. између Дрине и југозападног краја комплекса, западно и северозападно од Црне Баре;
2. коридор према Сави преко Широке баре / Прекопца, југозападно од Равња;
3. поток Батар са својом заштитном зоном на целој својој дужини;
4. шумски коридор канализованог тока Битве на јужној граници обухвата Просторног плана;
5. канал Модран.

У складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), еколошки коридори ће заједно са еколошки значајним подручјима чинити део националне еколошке мреже.

Биљни и животињски свет и вредне делове природе на укупном простору, треба користити тако да се не угрози њихов опстанак. Сталном пропагандом и едукацијом, посебно млађе популације, указивати на значај заштите коју треба спроводити и кроз бројне активности.

У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, („Службени гласник РС”, број 5/10), заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Ове мере подразумевају заштиту станишта, санацију и ревитализацију оштећених станишта и друге неопходне мере.

На основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта, у политици планирања и развојној политици, обавезно је обезбедити очување дивље флоре и фауне и посветити посебну пажњу заштити области које су од значаја за миграторне врсте наведене у Додацима II и III Конвенције.

У складу са Законом о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности, потребно је спречавати ширење или по потреби предузимати мере за уништавање инвазивних врста. Њихово спонтано ширење не само да угрожава природну вегетацију, него и знатно повећава трошкове одржавања зелених површина. Ради заштите животињског света, неопходно је очувати стабилности и квалитета ловне дивљачи и очувати и побољшати услове изворних типова станишта за дивљач, ради повећања хранидбене базе и места за заклон.

На основу Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, потребно је заштитити водена станишта која су значајна за очување многобројних биљних и животињских врста, а посебно као пребивалиште птица мочварица на основу Међународне конвенције о заштити птица.

5.3.3. Станишта и подручја заштићених врста од међународног значаја

Ради заштите, очувања и унапређења природних вредности због којих је СРП „Засавица” проглашен за природно добро од изузетног значаја на међународном нивоу (IBA, IPA, RBA и Рамсарско подручје), а Доње Подриње за IBA подручје, потребно је придржавати се препорука којима се утиче на ублажавање ефеката угрожавајућих фактора.

5.4. Заштита и уређење културних добара

Приоритет у заштити културних добара је њихово детаљно рекогносцирање тамо где то није извршено (Јединица локалне самоуправе Богатић) и дефинисање прецизних, јасних и реалних услова и начина њиховог очувања и коришћења.

Заштита културних добара подразумева очување свих карактеристика културних добара на основу којих је утврђено њихово културно својство. Услови заштите односе се на све категорије непокретних културних добара и подразумевају конзервацију и презентацију већ истражених непокретних културних добара, као и истраживање угрожених локалитета и спречавање њиховог даљег урушавања.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје које је обухваћено ППППН износи 18.179,86 ха, од чега СРП „Засавица“ који је у режиму II (другог) степена заштите заузима површину од 670,99 ха, односно 3,69%, а заштитна зона 1 150 ха, односно 6,33%.

Табела бр. 12. Основна намена простора

ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА				
Основне категорије земљишта	Намена простора ППППН СРП „Засавица“			
	2010.г. ха	%	2020. г. ха	%
А. Пољопривредно земљиште	12 838,53	70,5	12 653,26	69,6
Б. Шумско земљиште	2 172,78	12,0	2 172,78	12,0
В. Водно земљиште	719,19	4,0	766,21	4,2
Г. Грађевинско земљиште	2 449,36	13,5	2 587,61	14,2
- грађевинско подручје насеља	1 935,71		1 935,71	
- викенд насеља	9,50		9,50	
- радне зоне ван грађ. подручја насеља	33,88		143,32	
- туристички локалитети			33,20	
- саобраћајна инфраструктура	62,84		67,45	
- водопривредни објекти	407,43		407,43	
УКУПНО	18 179,86	100	18 179,86	100
(А+Б+В+Г)				

Шумско земљиште на простору који обухвата ППППН, заузима површину од 2 172,78 ха односно 12,0 % од укупне површине, а чине га шуме и шумско земљиште у Резервату и приобаљу Саве и Дрине. Повећања шумовитости се може спровести и пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, на основу Закона о пољопривредном земљишту. Планирано повећање површина под шумама на подручју ван Резервата, могуће је кроз формирање заштитних појасева (у коридору категорисаних и некатегорисаних путева, канала и део природних водотока Батар и Журава) и ремиза (мањих зелених површина које служе као прихватиште за дивљач). На основу Закона о шумама, заштитни појасеви ако су већи од 5а ће се сматрати шумом. Заштитни појасеви нису исказане кроз биланс површина, а њихов тачан просторни распоред, ширина и конкретан избор врста, биће дефинисан кроз израду пројектне документације.

Пољопривредно земљиште заузима највећу површину и она износи 12 838,53 ха, односно 70,5% од укупне површине. У планском периоду доћи ће до незнатног смањења пољопривредних површина, највише због формирања радних зона изван насеља, туристичких локалитета и изградње планиране саобраћајне инфраструктуре, тако да ће пољопривредно земљиште заузимати 69,6% од укупне површине подручја које је обухваћено ППППН. Грађевинских подручја насеља су дата у постојећим оквирима.

Табела бр. 13. Биланс површина посебне намене

БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП "ЗАСАВИЦА"								
Основне кат. земљишта	Режим II степена заштите				Заштитна зона			
	2010.г.ха		2020.г.ха		2010.г.ха		2020.г.ха	%
А. Пољопривред. земљиште	421,14	2,7	420,84	2,7	605,43	2,7	600,95	52,3
Б. Шумско земљиште	144,02	1,5	138,69	0,7	494,38	3,0	494,38	43,0
В. Водно земљиште	90,69	3,5	90,69	3,5	30,30	2,6	30,30	2,6

Г. Грађевинско земљиште	15,14	2,3	20,77	3,1	19,89	1,7	24,37	2,1
- грађ. подручје насеља	12,32		12,32		19,33		19,33	
- викенд насеља								
- радне зоне ван грађ. подручја насеља								
- туристич. локалитети			5,33				4,04	
- саобраћ. инфраструкр.			0,33		0,56		1,0	
- водопривр. објекти	2,82		2,82					
УКУПНО(А+Б+В+Г)	670,99	100	670,99	100	1 150		1 150	

На простору Резервата се налазе површине пољопривредног, шумског и водног земљишта. Делови Резервата и његове заштитне зоне обухваћени су грађевинским подручјем насеља Мачванска Митровица, Засавица 1 и Равње.

На три локалитета су планирани туристички садржаји, на шумском и пољопривредном земљишту у површини од 9,37 ha на простору Резервата и његове заштитне зоне, а највећим делом, у површини од 23,83 ha су ван ових зона.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

За подручје обухвата ППППН донети су ППО Сремска Митровица, План генералне регулације града Сремска Митровица, Лаћарак и Мачванска Митровица и Генерални план мреже инфраструктуре са елементима регулационог плана далековода 110KV „Сремска Митровица 2 - Богатић“ и изградња ТС 110/20 KV „Мачванска Митровица“ на подручју општине Богатић. Ови планови се и примењују за предметно подручје.

У току израде овог ППППН у фази усклађивања са Законом о планирању и изградњи и подзаконским актима је ППО Сремска Митровица, а ГУП Сремске Митровице и ППО Богатић су у фази израде.

Са ППППН СРП „Засавица“, потребно је ускладити ППО Сремска Митровица и ППО Богатић.

1.1. Правила уређења по целинама и зонама

Правила уређења по целинама и зонама, посебно за пољопривредно, шумско и водно земљиште су дата у складу са режимом и мерама заштите Резервата и представљају смернице за израду просторних планова јединица локалне самоуправе које се налазе на простору који обухвата ППППН.

1.1.1. Пољопривредно земљиште

Правила уређења на пољопривредном земљишту у Резервату и у његовој заштитној зони

На пољопривредном земљишту у Резервату и у његовој заштитној зони се не могу градити други објекти, сем планиране инфраструктуре (приступне саобраћајне површине, колско-пешачка стаза, пешачке стазе и друга планирана инфраструктура) и објеката у функцији туризма са пратећом инфраструктуром на дефинисаним туристичким локалитетима, а у складу са наменом заштићеног подручја према ППППН.

Правила уређења на пољопривредном земљишту ван заштитне зоне Резервата

На пољопривредном земљишту у брањеном делу, 60 m од ножице насипа забрањено је „откривање“ и промена намене за потребе експлоатације шљунка. За ископ

речних наноса је потребно прибавити услове надлежног Завода за заштиту природе и водопривредну сагласност. Обавезна је рекултивација, по могућности затрпавање и заштита од загађења нелегалних позајмишта шљунка.

На пољопривредном земљишту ван заштитне зоне Резервату могу се градити:

- објекти примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, рибњаци и сл.);

- објекти који су функцији примарне пољопривредне производње: породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства и економски објекти, објекти за сточарску производњу – фарме, пољопривредна домаћинства – салаши и воћарско-виноградарске кућице;

- објекти у функцији туризма и рекреације у складу са ППППН;

- планирана инфраструктура у складу са ППППН.

1.1.2. Шумско земљиште

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из ППППН. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес ће се вршити промена намене у складу са Законом о шумама.

Правила уређења на шумском земљишту у Резервату и у његовој заштитној зони

На шумском земљишту у Резервату и у његовој заштитној зони не могу се градити други објекти сем планиране инфраструктуре (приступне и шумске саобраћајне површине, колско-пешачка стаза, пешачке стазе и друга планирана инфраструктура) и објеката у функцији туризма са пратећом инфраструктуром на дефинисаним туристичким локалитетима, а у складу са наменом заштићеног подручја према ППППН.

Правила уређења на шумском земљишту ван заштитне зоне Резервата

На шумском земљишту ван заштитне зоне Резервата се могу градити објекти у складу са ППППН и објекти који су у функцији шума:

- објекти у функцији туризма, рекреације и ловства;

- објекти у функцији шумске привреде (објекти за одржавање и експлоатацију шума, шумске саобраћајнице);

- планирана инфраструктура у складу са ППППН.

Правила за уређење ловишта на шумском и пољопривредном земљишту

Изградња ловно-техничких објеката у зависности од бројног стања дивљачи се може вршити у заштитној зони и ван заштитне зоне Резервата од природних материјала. Изградња ловно-производних и складишних објеката се може вршити ван Резервата и његове заштитне зоне. Могуће је ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи.

Потребно је подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, власталих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору. Ради стварања еколошких коридора за кретање животиња, планирати изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре. Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основом.

Фазанерије

Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити ван заштитне зоне Резервата у склопу шумског и пољопривредног земљишта као приземни објекти. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи.

1.1.3. Водно земљиште

Водно земљиште дуж водотока се може користити само на начин којим се у целини не ремети водни режим и не ремети спровођење одбране од поплава и заштита од великих вода. Саставни део простора за одбрану од поплава, чини заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом у инудационом подручју водотока (корито за велику воду).

Водно земљиште се може без водопривредне сагласности користити само као пашњак, ливада и ораница. Протицајни профил водотока се не сме затварати ради повећања поседа грађевинског земљишта.

У складу са Законом о водама, водно земљиште се може користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, приобално земљиште, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожавају станишта дивљих врста и непокретна културна добра. Забрањено је „откривање“ и промена намене водног и осталог земљишта за потребе експлоатације шљунка, изузев за потребе регулационих радова у кориту водотокова. Обавезна је рекултивација, по могућности затрпавање и заштита од загађења нелегалних позајмишта шљунка. Забрањен је ископ речних наноса у кориту водотока, приобалном земљишту и у брањеном делу 60 m од ножице насипа без прибављених услова надлежног завода за заштиту природе и водопривредне сагласности.

Правила уређења на водном земљишту у Резервату

На водном земљишту у Резервату се не могу градити објекти сем планиране инфраструктуре, објеката инфраструктуре у функцији одржавања потребног водног режима Резервата и у функцији туризма на дефинисаним туристичким локалитетима, у складу са наменом заштићеног подручја према ППППН и условима водопривредног предузећа (пешачке стазе, привез за туристички брод и чамце на локалитету „Шумарева ћуприја“, мостови преко водотока и сл.) .

Правила уређења на водном земљишту у заштитној зони Резервата и ван заштитне зоне Резервата

У заштитној зони Резервата су забрањени хидромелиорациони радови у складу са важећом Уредбом о заштити Резервата.

На водном земљишту ван заштитне зоне Резервата могу се градити:

- објекти у функцији водопривреде, одржавања водотока, пловних путева, речног саобраћаја;

- објекти инфраструктуре у складу са просторним планом јединице локалне самоуправе или урбанистичким планом;

- објекти намењени рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и пешачке стазе у складу са условима надлежног водопривредног предузећа.

На основу ППППН су на десној обали Саве дате оријентационе локације за привезиште у функцији туризма у Резервату узводно од Мачванске Митровице, код насеља Засавица 2 и марина и привезиште у насељу Мачванска Митровица. Капацитети и тачне локације ових објеката утврдиће се након детаљног сагледавања хидротехничких и осталих карактеристика планираних локација, кроз одговарајућу урбанистичку разраду за сваку локацију посебно.

1.1.4. Грађевинско земљиште

Изградња на грађевинском земљишту у обухвату ППППН, одвијаће се према правилима уређења и грађења утврђеним ППППН и просторним плановима јединица локалне самоуправе, у складу са Законом о планирању и изградњи (директно из просторних планова јединица локалне самоуправе или кроз израду урбанистичких планова).

1.1.4.1. Делови територије за које је предвиђена израда урбанистичког плана и урбанистичко-техничких докумената

На рефералној карти број 4, карта спровођења, приказане су зоне и насеља са предвиђеном урбанистичком разрадом и разрадом кроз урбанистичко – техничке документе.

За грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља, укључујући и туристичке локалитете за које се ППППН прописује израда одговарајућег урбанистичког плана, овим ППППН су дате прелиминарне границе. При изради тих планова дозвољено је повећање површине грађевинског подручја до 10%.

1.1.4.1.1. Грађевинско подручје насеља

За грађевинска подручја насеља која су у обухвату ППППН, шематски прикази уређења тих насеља ће се радити кроз просторне планове јединице локалне самоуправе Сремска Митровица и јединице локалне самоуправе Богатић, сем за насеље Засавица 2 на простору јединице локалне самоуправе Сремска Митровица за које ће се радити план генералне регулације и насеље Мачванска Митровица за које ће организација и уређење простора бити дефинисано Генералним урбанистичким планом града Сремска Митровица. Правила уређења и грађења за сва насеља ће бити дата кроз планску и урбанистичку документацију.

Затечена просторна организација насеља на простору који обухвата ППППН пружа могућност одвијања потребних насељских функција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу Резервата. У наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја насеља, која се налазе у контактаној зони са заштићеним природним добром СРП „Засавица“ и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља, не нарушавајући урбану матрицу насеља и урбани предео. Препоручује се изградња објеката у духу традиционалне архитектуре овог подручја.

На рефералним картама су дате постојеће границе грађевинских подручја за сва насеља, а евентуалне промене граница грађевинских подручја насеља, али и њихово уређење, вршиће се кроз израду просторних планова јединица локалне самоуправе, односно шематских приказа и урбанистичких планова насеља. Потребно је водити рачуна о заштити пољопривредног земљишта кроз рационалну промену његовог коришћења у грађевинско.

При изради планске и урбанистичке документације је потребно ускладити границе грађевинских подручја насеља са границом СРП „Засавица“.

1.1.4.1.2. Грађевинско подручје ван насељеног места

Изградња ван грађевинских подручја насеља вршиће се према условима утврђеним ППППН, просторним плановима јединица локалне самоуправе и урбанистичким плановима.

Ван грађевинских подручја насеља се могу градити викенд насеља, радне зоне, плажа и камп, линијски инфраструктурни објекти и инфраструктурни објекти.

За планиране радне зоне на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица и викенд насеља на подручју јединице локалне самоуправе Богатић је неопходна израда планова детаљне регулације. За викенд насеља на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица, правила уређења и грађења ће бити дата кроз просторни план те јединице локалне самоуправе.

На простору викенд насеља је могуће предвидети изградњу индивидуалних објеката за одмор или изградњу објеката за смештај, одмор, рекреацију и исхрану туриста, као и пратећу инфраструктуру која ће бити у функцији заштите животне средине, а према условима водопривреде, уколико су ови локалитети у небрањеном подручју.

Производне и прерађивачке делатности радних зона, морају да задовољавају све критеријуме прописане за заштиту природе и животне средине у погледу очувања квалитета земљишта, воде и ваздуха. Делатности у радним зонама орјентисати на оне у функцији пољопривреде (складишта, силоси, објекти за прераду воћа и поврћа и сл.). За све наведене активности, у складу са њиховим карактером, потребно је обезбедити неопходну пратећу инфраструктуру.

Неопходна је израда планова детаљне регулације за следећу планирану линијску инфраструктуру и инфраструктурне објекте због дефинисања регулационе линије и утврђивања јавног интереса:

- приступни пут са бицикличком стазом од привезишта на Сави до туристичког локалитета „Пашњак Ваљевац“ у КО Засавица;
- колско-пешачку стазу са мостом на локалитету „Шумарева“ ћуприја; и
- ППОВ у КО Црна Бара.

Уколико нема промене регулације, изградња ће се вршити на основу урбанистичког пројекта. ППППН планирана је израда урбанистичких пројеката за:

- постојеће радне зоне на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица;
- плажу и камп на Дрини на подручју јединице локалне самоуправе Богатић;
- црпну станицу „Равње“ са потисним цевоводом у КО Црна Бара;
- привезиште на Сави код насеља Засавица 2;
- садржаје везане за пољопривреду и пољопривредну производњу на основу ПП јединице локалне самоуправе у складу са правилима уређења на пољопривредном земљишту која су дата ППППН.

1.1.4.1.3. Грађевинско подручје туристичких локалитета

Грађевинско подручје три туристичка локалитета („Пашњак Ваљевац“, „Шумарева ћуприја“ и „Рашићева ћуприја“) ће се разрађивати кроз израду планова детаљне регулације.

„Пашњак Ваљевац“, код насеља Засавица 2 се делимично налази на простору режима II степена заштите Резервата у делу који излази на водоток Засавице и на простору заштитне зоне Резервата, а највећом делом је ван ових зона, где се налази и највећи број планираних садржаја. „Шумарева ћуприја“, код насеља Засавица 1 се налази у режиму II степена заштите Резервата и заштитној зони. „Рашићева ћуприја“ код насеља Баново Поље је у заштитној зони и ван заштитне зоне Резервата.

На локалитету „Пашњак Ваљевац“, поред постојећих садржаја, могуће је градити и смештајне капацитете као еко-бунгалове (ekolodge) и камп (планира се укупни капацитет бунгалова и кампа од 200 посетилаца), ресторан, спортске терене за рекреацију, објекте у функцији туризма и едукације, приступни пут, паркинг простор и остале инфраструктурне садржаје.

На локалитетима „Шумарева ћуприја“ и „Рашићева ћуприја“ могуће је градити следеће садржаје: мањи визиторски центар, прилазни пут, паркинг простор, санитарни чвор и остале инфраструктурна садржаје.

На свим туристичким локалитетима је потребно туристичке садржаје ускладити са условима заштите коју су дефинисани ППППН на основу важеће уредбе.

1.1.4.2. Делови територије за које није предвиђена израда урбанистичког плана

Израда урбанистичког плана није предвиђена:

- за пољопривредно, шумско и водно земљиште на простору који обухвата ППППН укључујући и заштитну зону Резервата, за које су правила уређења дата кроз ППППН у виду смерница за израду просторних планова јединица локалне самоуправе на простору који обухвата ППППН, а правила грађења ће бити дата кроз просторне планове јединица локалне самоуправе;

- за грађевинска подручја насеља, за која ће се правила уређења и грађења дати директно из просторних планова јединица локалне самоуправе кроз шематски приказ уређења насеља.

Директна примена ППППН је предвиђена:

- за просторе у режиму II степена заштите СРП „Засавица“; и
- за постојеће и планиране линијске инфраструктурне коридоре и инфраструктурне објекте на простору који обухвата ППППН, који нису означени за урбанистичку разраду, на основу правила уређења и грађења за њихову реконструкцију или изградњу, поглавље V ППППН.

На рефералној карти 4 - карта спровођења, приказане су зоне за директну примену ППППН.

1.2. Општи и посебни услови и мере заштите

1.2.1. Мере заштите живота и здравља људи, заштита од елементарних непогода и уређење простора од интереса за одбрану земље

1.2.1.1. Мере заштите живота и здравља људи

Да би се избегао негативан утицај на живот и здравље људи, али и обезбедила заштита створених вредности, при изградњи инфраструктурних објеката је неопходно водити рачуна о поштовању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката од одређених садржаја.

Мере заштите живота и здравља људи при изградњи инфраструктуре односе се на:

1. примену мера при изградњи електроенергетске инфраструктуре које подразумевају обезбеђење заштитног коридора, који у зависности од напонског нивоа износи: за водове 220 kV је 30 m од осе вода са обе стране (укупно 60 m) и за водове од 110 kV је 25 m од осе вода са обе стране (укупно 50 m); и грађење објеката у заштитном коридору у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ”, бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО.105 („Службени лист СФРЈ”, број 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности ЈУС Н.ЦО.101 („Службени лист СФРЈ”, број 68/88), Закон о заштити од нејонизујућег зрачења („Службени гласник РС”, број 36/09), као и условима надлежног предузећа;

2. пројектовање антенских стубова, као носач антена за потребе одвијања телекомуникационог саобраћаја, у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, постављање и одржавање антенских постројења („Службени лист СФРЈ”, број 1/69), Правилником о техничким нормативима за заштиту од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ”, број 11/96), стандардима за громобранске инсталације, челичне конструкције за ношење антена - прорачун, конструисање и извођење, стандардом о максималним нивоима излагања људи радио-фреквенцијским електромагнетим пољима и следећим мерама:

- простор око базе радио-станице мора бити ограђен и недоступан за улазак неовлашћених лица, као и приступ објекту за смештање опреме и пењање на антенски стуб;

- на видљивим местима поставити упозорења о забрани приступа антенама;
- приступ антенама могу имати само професионална лица која у случају интервенције и рада непосредно поред антена морају искључити радио-релејни предајник;

- антенски стуб и антене морају имати адекватну громобранску заштиту;
- обавезно вршити мерења електромагнетног зрачења у близини стуба;
- у случају прекомерног зрачења које потиче од квара, предајник се мора искључити и што пре приступити отклањању узрока;

- све инсталације за потребе рада овог система у комплексу се морају каблирати;
- све електроинсталације се морају одржавати у исправном стању;

- према важећим прописима о заштити од опасног дејства електричне енергије, на свим уређајима и опреми под напоном се морају спровести заштитне мере громобранска заштита, уземљење, димензионисање каблова, употреба одговарајуће изолације.

3. обезбеђење заштитног коридора уз гасоводну инфраструктуру од по 200 m са сваке стране гасовода, у складу са Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт („Службени лист СФРЈ”, број 26/85), у коме други објекти утичу на сигурност ових инфраструктурних коридора; у заштитном коридору 30 m од осе гасовода са једне и друге стране (укупно 60 m) није дозвољена изградња објеката;

4. обезбеђење заштитног појаса уз државне и остале путеве у коме је могуће градити пратеће путне садржаје, који се могу градити у зависности од ранга државног или општинског пута тј, 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда, односно 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута, у складу са Законом о јавним путевима;

5. обезбеђење услова за несметано одвијање саобраћаја и режим саобраћаја, на основу којих је у зонама потребне прегледности забрањено подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута;

6. Заштиту објеката од пожара и атмосферског пражњења, у складу са Законом о заштити од пожара и пратећим правилницима, као и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ”, број 11/96);

7. Заштиту од буке у складу са Законом о заштити од буке у животној средини.

1.2.1.2. Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода које угрожавају овај простор подразумева примену закона и прописа за заштиту од земљотреса јачине 7° MCS, пожара, високих вода и ветрова.

На подручју који обухвата ППППН могућа је појава земљотреса јачине 7° MCS за повратни период од 100 и 200 година. Заштита од земљотреса јачине 7° MCS је примена важећих техничких прописа приликом пројектовања и грађења објеката на сеизмичким подручјима.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и реконструкцију постојећих одговарајуће ширине, изградњу уличне хидрантске мреже, планирање уређења црпилишта воде за потребе гашења пожара и др.

Такође, могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње, као и на површинама под шумама које се налазе највише у самом Резервату, као и уз водотоке Саве и Дрине. Заштита шумских састојина од пожара обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, које ће омогућити да се створе услови за ефикасну просторну заштиту (шумске просеке, уређене стазе, уређени простори за туристе и др). Посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште.

Заштита од високих вода река Саве и Дрине су изграђени насипи који штите простор који се налази у обухвату ППППН. С обзиром да су насипи на појединим деловима оштећени неопходно је у наредном периоду планирати њихову реконструкцију.

Најчешћи ветрови на овом подручју су из правца исток - североисток и запад - северозапад, а највећу брзину има ветар из правца северозапад. Основне мере заштите за ублажавање јачине ветра су дендролошке мере, које се планирају као ветрозаштитни појасеви уз саобраћајнице и канале.

1.2.1.3. Уређење простора од интереса за одбрану земље

Услови и мере за коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље обезбедиће се разрадом ППППН кроз планове нижег реда уз поштовање следећих услова:

- извршити зонирање простора у насељима (становане, радне зоне);
- планирати формирање слободних површина повезаних са саобраћајницама за потребе размештања становништва у случају елементарних непогода или ратне опасности;
- планирати мере заштите у радним зонама ради спречавања настајања акциднетних ситуација;
- планирати обилазнице и алтернативне путне правце;
- обезбедити алтернативне изворе снабдевања водом, електричном енергијом и др.

1.2.2. Мере заштите, уређења и унапређења предела, природних и културних добара

1.2.2.1. Мере заштите и уређења предела

Спровођење мера заштите, управљања и планирања предела, подразумева спровођење низа координираних активности.

У природним пределима ове активности се односе на очување структуре, обезбеђење несметаног функционисања природних предела, заштиту биодиверзитета, успостављање еколошких мрежа и очување простора са посебним културно-историјским и естетским вредностима. Ове мере ће се спроводити кроз постојећу законску и подзаконску регулативу и планове управљања који се односе на СРП „Засавица“, али и на другим аутохтоним подручјима.

Заштитита аутохтоног екосистема Засавице ће се спроводити кроз програме санације и ревитализације, пре свега влажних станишта кроз оптималну регулацију хидролошког режима Засавице, повратак воде у баре, уклањање алохтоне флоре и низа других активности.

У оквиру култивисаних (аграрних) предела је потребно ограничити ширење радних површина, забранити непланску експлоатацију минералних сировина, спроводити рекултивацију на деградираним површинама, фаворизовати аутохтоне врсте и формирати еколошке коридоре.

Руралне пределе заштитити кроз заштиту и очување највреднијих аутентичних предела, локалних симбола, културно-историјских вредности, хармоничан однос изграђеног и отвореног простора, успостављање традиционалног начина коришћења обраде земљишта у функције предеоног диверзитета и очување традиционалне архитектуре.

На простору насеља Мачванска Митровица које представља урбани предео, потребно је сачувати идентитет и структуру насеља, очувати и унапредити специфичан карактер делова насеља, обезбедити урбани ред, афирмисати културне вредности насеља и делова насеља, нове градске репере и подручја посебне атрактивности. Очувати и унапредити однос физичке структуре насеља, природних основа развоја и непосредног окружења и заштитити и афирмисати компоненте природе у насељу и јавне просторе.

1.2.2.2. Заштићена подручја

1.2.2.2.1. Мере заштите СРП „Засавица“

Подручје режима другог степена заштите

У режиму заштите II степена на локалитетима „Ваљевац“, „Сацак“, „Врбовац“, „Пољанско“, „Бакрени Батар“ и канала Јовача, прописане су забрањене и дозвољене активности.

Забрањено је:

- уништавање биљних и животињских врста и њихових станишта, осим када је то неопходно ради обезбеђења стабилности екосистема и очувања природних реткости;
- узнемиравање и уништавање простора, посебно у доба репродуктивног циклуса одређених група животиња;
- промена прописаног водног режима, снижавање нивоа подземних вода, преграђивање водотока Засавице, коришћење воде Засавице за наводњавање;
- упуштање отпадних вода и уношење других загађујућих материја (убацивање смећа, угинулих животиња, прање пољопривредних алатки и сл) и отварање депонија;
- отварање дивљих плажа;
- повећање површина под засадима плантажних топола;
- сеча аутохтоних шума;
- лов и привредни риболов;
- сечење и паљење трске.

Дозвољена су:

- научна истраживања, уношење аутохтоних биљних и животињских врста, уређење локација за потребе реинтродукције врста, спровођење санитарних и узгојних мера у циљу одржавања стабилности аутохтоних шумских заједница;

- обављање заштитних радова на стаништима биљних врста природних реткости и биљних заједница које изграђују (тестерица *Stratiotes aloides* и др.);
- спортски селективни и санитарни риболов;
- испаша стоке на одређеним локацијама („Ваљевац“);
- кретање пловилима на погон који не загађује животну средину;
- туристичко-угоститељске и спортско-рекреативне активности у складу са наменом заштићеног подручја;
- радови и активности на уређењу пунктова за потребе едукације и презентације природних вредности и изградња објеката и туристичких пунктова у традиционалном стилу;
- одређивање и одржавање потребног водног режима, продубљивање корита Засавице, уклањање водене и мочварне вегетације, одржавање каналске мреже, која спаја Јовачу и Прекопац и Богаз и Бакрени Батар, као и места спајања канала Јовача и Прекопац у Засавицу, повећање и обезбеђивање нормалног протицања воде на местима сужења Засавице, стално праћење квалитета воде;
- замена еуроамеричких топола аутохтоним врстама.

Заштитна зона Резервата

На подручју заштитне зоне СРП „Засавица“:

- забрањено је извођење хидромелиорационих радова, сеча и паљење трске, упуштање отпадних вода и уношење других загађујућих материја, отварање депонија, снижавање нивоа подземних вода;
- обезбеђује се одржавање каналске мреже, ревитализација узурпираног земљишта око Засавице, туристичко-угоститељски и спортско-рекреативне активности које су у складу са наменом заштићеног подручја, радови и активности на уређењу пунктова за потребе едукације, презентације природних вредности и изградња објеката и туристичких пунктова у традиционалном стилу.

1.2.2.2.2. Мере заштите подручја предвиђених за заштиту

Мере заштите станишта заштићених врста од националног значаја

- одржати оптимални водни режим природног периодичног плављења реке, са дотоком воде;
 - очувати водена, влажна и мочварна станишта у што природнијем стању, а по потреби извршити ревитализацију;
 - очувати мрестилишта и плодишта;
 - одржавати влажне ливаде и пашњаке применом активних мера ревитализације чишћењем хигрофилних ливада и обезбеђењем хранидбене зоне за птице;
 - сузбијати ширење инвазивних врста;
 - газдовати шумама у складу са начелима сертификације шума;
 - очувати мешовити састав шума за значајним учешћем старих стабала;
 - потенцирати обнову поплавних шума са врбом и јовом и мешовитим храстовим шумама са грабом и јасеном, уз очување структуре и шумских едификатора;
 - искључити мелиоративне радове, пошумљавање или преоравање уз обалу вода;
 - ограничити вађење шљунка и других речних наноса на регулационе радове у водотоку;
 - ограничити градњу објеката, нових путева, кретање људи;
 - очувати традиционалне активности са ограниченим пашарењем, кошењем ливада, контролисаним кошењем трске, и пчеларењем у одређеним зонама.
- Опште мере заштите биодиверзитета подразумевају:
- установити програме и планове регулације водног режима и ускладити их са законском регулативом у области заштите природе и животне средине;
 - спровести ревитализацију влажних станишта;
 - забранити проширење система за одводњавање на подручју које је у зони утицаја на Засавицу;
 - интензивне културе у пољопривреди и шумарству планирати ван зоне утицаја на Засавицу;

- преиспитати могућности промене намене обрадивих површина на земљиштима слабијег бонитета у зони утицаја на природно добро;
 - забранити преоравање ливадских површина на просторима значајним за очување биодиверзитета;
 - очувати садашњи проценат учешћа полуприродних, аутохтоних шума у саставу шумских површина на укупном простору;
 - подизање интензивних шумских монокултура усмерити на промену намене обрадивих површина слабијег квалитета;
 - забранити коришћење инвазивних врста за подизање шума и заштитног зеленила на просторима значајним за очување биодиверзитета;
 - преиспитати програме и планове подизања зелених површина и ускладити их са законском регулативом у области заштите природе и животне средине;
 - заштитити и унапредити биодиверзитет урбаних површина.
- Опште мере заштите еколошких коридора су:
- деонице водотока и канала унутар насеља треба да постану саставни делови уређених зелених површина;
 - обезбедити отвореност водотока по целој својој дужини;
 - забранити узурпирање заштитног појаса водотока и канала;
 - минимално растојање будућих објеката треба да буде 100 m од обале водотока и канала ван грађевинског подручја, а 20 m од обале унутар грађевинских подручја;
 - водотоци и канали који представљају еколошке коридоре не могу да служе као пријемници непречишћених отпадних вода;
 - обезбедити пролазе за животиње код свих еколошких коридора;
 - при планирању осветљења објеката и саме обале водотокова/канала, применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење у складу са потребама јавних површина);
 - забранити коришћење инвазивних врста за подизање зелених површина у близини еколошких коридора.

Посебне мере за унапређење еколошких коридора

Потребно је забранити изградњу објеката и побољшати еколошке особине дуж канализованог тока Засавице у близини њеног ушћа, са посебним освртом на стање обалне зоне унутар насеља Мачванска Митровица. Уз водоток Батар ревитализовати природну вегетацију.

1.2.2.2.3. Станишта и подручја заштићених втста од међународног значаја–опште препоруке очувања

Препоруке и предлози мера заштите везане за ИВА подручје

Препоруке се односе на престанак дејства и ублажавање ефеката следећих угрожавајућих фактора:

- замену природних шума, бара и ливада плантажама ЕУ топола;
- регулацију вода, изградњу насипа, одводњавање;
- ширење инвазивних биљних и животињских врста;
- интензивно шумарство;
- узнемиравање птица;
- интензивирање пољопривреде.

У оквиру ИВА подручја које се налази на реци Дрини мере заштите су:

- забрана експлоатације шљунка из корита реке;
- забрана изградње објеката, инфраструктуре и регулације водотока без прибављених услова заштите природе.

Препоруке очувања IPA подручја

Циљеви IPA пројекта су усмерени на заустављање губитка биљног диверзитета Европе и груписани су у пет главних тема:

- разумевање и документовање биљног диверзитета;
- заштиту;
- одрживо коришћење;
- унапређивање образовања и подизање свести о значају и вредностима биљног диверзитета;
- изграду капацитета за заштиту биљног диверзитета.

Крајњи циљ IPA програма је да подручја идентификована као значајна за биљке буду заштићена и њима управљано, тако да се обезбеди континуиран опстанак и присуство тих биљака и станишта. IPA подручје ће на тај начин имати јасан план управљања који ће обезбедити информацију како очувати врсте и станишта на том подручју.

Концепт заштите IPA обухвата:

- очување мозаичности станишта са прелазом између шума, ливада, плавног забареног дела и отворених површина воде;
- обезбеђење довода и обнављања воде искључењем мелиоративних захвата;
- имитирање оптималних природних осцилација воде у водотоку Засавица, неопходних за опстанак биљног света;
- очување станишта ретких и угрожених биљних врста, праћење њиховог стања и управљање популацијама.

Препоруке очувања Рамсарског подручја

Рамсарска конвенција обезбеђује основу за очување и мудро коришћење водених станишта и њихових ресурса кроз локалне, регионалне и националне активности и међународну сарадњу.

Приоритетни циљеви и задаци на очувању, као и санацији и ревитализацији влажних екосистема су:

- идентификација и инвентаризација влажних екосистема, уз јасно просторно лоцирање;
- обезбеђивање кадровске потпоре, као и средстава и времена за реализацију послова на проучавању, мониторингу и заштити;
- изградња равномерно распоређене мреже заштићених и управљаних влажних станишта-екосистема на националном нивоу, која ће бити сегмент регионалне и глобалне светске мреже;
- уважавање биogeографске и еколошке компоненте влажних екосистема, а њихове границе и зонирање треба да обухвати све типове осетљивих екосистема у пропорционалном обиму њихове стварне заступљености у природи;
- очување влажних станишта, уз уважавање потреба локалне заједнице и промовисање и стимулисање спровођења традиционалних начина и облика сточарства и земљорадње, уз друге народне обичаје.

1.2.2.3. Непокретна културна добра

На археолошким налазиштима није дозвољено предузимање било каквих грађевинских или земљаних радова, без стручног археолошког надзора. У случају посебно вредних налаза, неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони налаза, уз учешће надлежног завода за заштиту споменика културе.

Заштита споменика културе и знаменитих места вршиће се применом следећих услова и мера:

- сва урбанистичка и техничка документација мора се радити у складу са условима и мерама заштите утврђеним од стране надлежних завода за заштиту споменика културе;
- за све врсте интервенција на непокретним културним добрима потребно је прибавити услове и сагласност од надлежне установе за заштиту споменика културе.

На евидентирана културна добра која уживају претходну заштиту примењују се исти услови и мере заштите, као и за утврђена културна добра (утврђује Завод за заштиту споменика културе).

1.2.3. Мере заштите животне средине прописане стратешком проценом утицаја планског документа на животну средину

У смислу општих мера заштите животне средине, стратешком проценом је прописано:

- вођење локалног регистра извора загађивања животне средине од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе;

- идентификација привредних субјеката-оператера који су у обавези да поднесу Захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и пратећим подзаконским актима;

- идентификација СЕВЕСО постројења на основу Закона о заштити животне средине и пратећих подзаконских аката.

Мере заштите ваздуха:

- препорука коришћење еколошких енергената за потребе будућих туристичких капацитета и мањих производних погона;

- за све привредне субјекте (постојеће и нове), обавезна је уградња опреме са техничко-технолошким решењима којима се обезбеђује задовољење прописаних граничних вредности емисије загађујућих материја у ваздуху;

- спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студије у којој ће бити дефинисане и мере заштите животне средине, а у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину;

- формирање заштитних појасева зеленила уз све категорије путева у складу са Законом о шумама, као мера заштите од буке и аерозагађења;

- праћење нивоа загађујућих материја у ваздуху, с тим да се број и распоред мерних места у мрежи мерних места одреди у складу са просторном густином и временском дистрибуцијом загађујућих материја, а у складу са Законом о заштити ваздуха и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, број 11/10).

Мере заштите вода:

- очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;

- вршити систематско испитивање квалитета површинских и подземних вода (бактериолошко и физичко-хемијско) у складу са Законом о водама, Правилником о опасним материјама у водама („Службени гласник РС”, број 31/82) и Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Службени гласник СРС”, бр. 47/83 и 13/84);

- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;

- забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;

- забрана каптирања извора у Резервату;

- решавање снабдевања становништва водом у насељима упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;

- сакупљање и евакуацију отпадних вода вршити путем сепарационог канализационог система за потенцијалне туристичке центре и веће центре заједница насеља;

- пречишћавање отпадних вода туристичких локалитета преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање или прикључењем на насељску канализацију;

- обавезно пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских) пре испуштања у водопријемник сагласно стандардима прописаним законом;

- обавезно је да отпадне воде из привредних (занатских) објеката испуњавају стандарде ефлуента;

- зависно од врсте и типа загађене воде вршити претходно пречишћавање предтретманом, па тек онда заједно пречишћавати са санитарним и атмосферским отпадним водама;

- увођење принципа рецикулације и поновног коришћења пречишћених отпадних вода;

- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата ППППН;

- континуирано праћење квалитета површинских вода и седимента на постојећа два локалитета у Засавици – Засавица I и Засавица II, према Програму мониторинга.

Мере заштите земљишта:

- рекултивација и ревитализација свих деградираних површина;
- санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпада;
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди у циљу заштите земљишта, површинских и подземних вода од загађивања;
- спречавање непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште;
- вршити испитивање пољопривредног земљишта и воде за наводњавање, у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Службени гласник РС”, број 23/94).

Мере заштите природних добара:

- у режиму заштите II степена на локалитетима „Ваљевац”, „Саџак”, „Врбовац”, „Пољанско”, „Бакрени Батар” и канала Јовача, спроводити дозвољене активности и поштовање забрана које су дате планским мерама;
- спровођење планских мера заштите за подручје заштитне зоне Резервата;
- спровођење планских мера заштите и очувања станишта строго заштићених врста;
- примењивати планске мере заштите еколошких коридора;
- спроводити мониторинг биљне врсте Тестерица (*Stratiotes aloides*) и животињске врсте Европски дабар (*Castor fiber L.*), у складу са досадашњим системом биомониторинга који је спровођен на простору Резервата.

Мере заштите од буке:

- спровођење мониторинга буке у животној средини, при чему јединица локалне самоуправе врши акустичко зонирање, одређује мере забране и ограничења, доноси локални акциони план заштите од буке у животној средини, односно обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу, обезбеђује финансирање мониторинга буке у животној средини на територији јединице локалне самоуправе и врши надзор и контролу примене мера заштите од буке у животној средини.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. Правила грађења објеката у СРП „Засавица”

2.1.1. Правила грађења у режиму II степена заштите

У режиму II степена заштите се на основу ППППН могу:

- градити дрвени мостови на четири локалитета (на каналу Јовача, низводно од ушћа канала Јовача и Прекопац, код насеља Баново Поље и код насеља Раденковић), на основу правила грађења за инфраструктуру;

- градити пунктови за потребе едукације и презентације природних вредности у традиционалном стилу од дрвета (надстрешнице, столови и сл.) и привез за туристички брод и чамце на водотоку Засавица на основу правила грађења за инфраструктуру и према прибављеним условима водопривреде;

- градити инфраструктурни објекти (подземни и надземни) на основу правила грађења за инфраструктуру у оквиру коридора постојећих путева;

- адаптирати постојећи објекти и објекти намењени становању у традиционалном стилу у постојећим габариту.

Правила грађења за инфраструктуру су дата ППППН у поглављу V.

У режиму II степена заштите забрањено је градити:

- објекте намењене становању;
- објекте намењене привредним активностима;
- објекте намењене примарној пољопривредној производњи и објекте у њиховој функцији.

V ОСНОВНА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ИНФРАСТРУКТУРНЕ СИСТЕМЕ И ОБЈЕКТЕ

Основна правила уређења су дата за све линијске инфраструктурне системе и објекте на простору обухвата ППППН.

Основна правила грађења су дата за директну примену из ППППН кроз издавање локацијске и грађевинске дозволе, за линијску инфраструктуру и објекте за које није прописана израда урбанистичког плана: постојећи јавни путеви, планирана бицикличка стаза (Мачванска Митровица - плажа на Дрини), објекти преко водотока (четири планирана пешачка дрвена моста), планирану водоводну мрежу и колектор регионалне канализације са црпном станицом, планирани 20 kV ДВ од Бановог Поља до Равња, реконструкцију постојећег 35 kV напонског вода у 20 kV ДВ, планирани гасовод средњег притиска, планирани дистрибутивни гасовод, планиране МРС, планирани оптички кабл и планиране радио базне станице.

1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Путни саобраћај

Путни саобраћај:

- државне путеве II реда, потребно је реконструисати у оквиру постојећих коридора уз обезбеђење елемената активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у перспективним радним зонама ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз претходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка и уз сагласност управљача над јавним путем);

- профиле државних путева II реда у насељеним местима обезбедити као насељске саобраћајнице са елементима уличног профила који омогућује сегрегацију моторног (динамичког) и немоторног саобраћаја - обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бицикличком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља, предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја и сл.);

- елементи³ (препоруке) државних и општинских путева дати су у следећој табели:

ПУТЕВИ	ДП II реда	општински путеве
ширина коридора (m)	40	20
ширина путног појаса (m)	20	10
саобраћајне траке (m)	2x3,25	2x3,0
ивичне траке (m)	2x0,3	2x0,3
банкина (m)	2x1,2	2x1,0
носивост	средње тежак саобраћај	лак саобраћај
$V_{\text{рас}}$ (km/h)	80	(50) 60

- укрштање државних путева II реда и осталих јавних путева међусобно решити укрштањима у нивоу са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама;

- општинске-локалне путеве пројектовати по устаљеним трасама- атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта, али са обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања, сепарисаним бицикличким стазама (ван насеља у оквиру коридора пута);

- приступни путеви до туристичких садржаја се воде кроз утврђене коридоре, а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

³ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП („Службени гласник РС”, бр. 101/05 и 123/07) и Правилника о техничким условима које јавни путеви изван насеља и њихови елементи морају да испуњавају са гледишта безбедности саобраћаја („Службени лист СФРЈ”, бр. 35/85 и 45/85)

Водни саобраћај

Све садржаје и програме развоја у оквиру пловног пута реке Саве, треба ускладити са ЕЕС Правилником (обезбеђење несметаног транспорта путника и роба на пловном путу реке Саве). Приликом изградње објеката, услове треба тражити од Дирекције за водне путеве - Пловпут из Београда која је задужена за одржавање и развој пловних путева.

Услови за ову деоницу (пловни пут IV категорије) износе:

- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбени ниво) је 2,3 m;
- минимална ширина пловног пута 45-55 m;
- минимални радијус кривине пловног пута је 360 m.

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до микролокалитета) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе до 3,0 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 7,0 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бицикличке стазе (до микролокалитета) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бицикличке стазе 1,5 (2,5 –двосмерни саобраћај) m;
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости (за прорачун меродавно је ватрогасно возило).

Објекти преко водотока (мостови):

- изградња од природних материјала – дрвета;
- искључиво за пешачки и режимски (повремени) колски саобраћај (искључиво путничка возила);
- минимална ширина моста 5,0 m (колско-пешачки мост 7,0 m);
- носивост за лак саобраћај;
- обавезна изградња заштитне ограде на мостовима минималне висине 1,2 m.

Пратећи садржаји уз путеве

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у облику сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

Локације станица за снабдевање горивима као пратећи путни садржаји категорисаних путева ће бити дефинисани кроз просторне планове јединица локалне самоуправе.

2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

Снабдевање водом:

- снабдевање насеља водом која су на простору који обухвата ПППН обезбедити из локалних водозахвата;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног система (резервоари, црпне станице и доводник) дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама и у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08);
- извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и др), како би се комплетирао цео систем, а тиме обезбедили и потребни капацитети;
- снабдевање индустрије водом нижег квалитета обезбедити захватањем из речних

система или из подземља, захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);

- код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;

- трасу водоводне мреже у насељима полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас; трасу полагати са једне стране улице или обострано, зависно од ширине уличног фронта;

- трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;

- пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;

- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,20 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;

- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са прописима и уз сагласност надлежних органа.

Одвођење вода

Одвођење вода:

- у насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;

- извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па их тек онда упустити у насељску канализациону мрежу;

- минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing 200$ mm;

- минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;

- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;

- одвођење и пречишћавање отпадних вода са туристичких локалитета и викенд насеља решити прикључењем на најближе насељске канализационе системе, а уколико то није могуће, евакуацију отпадних вода решавати преко локалних компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање;

- пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;

- атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;

- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;

- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;

- све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

Хидротехнички објекти и системи:

- улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;

- забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;

- уређење отворених канала и регулационих радова на коритима потока и мелиоративних канала дефинисан кроз израду одговарајуће пројектно-техничке документације и претходне услове ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, ЈВП „Србијаводе“

Београд и Завода за заштиту природе;

- дуж обала реке и канала, са обе стране обезбедити по минимум 5,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала (уколико то експропријацијом претходно није другачије решено);

- ради очувања и одржавања заштитних и других водних објеката (одбрамбени насип), као и за обезбеђење пролаза великих вода и спровођење одбране од поплава, изградњу планираних објеката и садржаја ускладити са Законом о водама и условима и сагласностима надлежног водопривредног предузећа;

- експлоатација речних наноса се може вршити за потребе регулационих радова у кориту водотокова за које је потребно прибавити услове Завода за заштиту природе и водопривредну сагласност;

- нивелете планираних мостова и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене да доње ивице конструкције објеката имају потребан зазор изнад нивоа меродавних рачунских вода за прописану заштитну висину, у складу са важећим прописима и условима водопривреде.

3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3.1. Електроенергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура:

- трафостанице градити као зидане, монтажно- бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу;

- површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0 X 6,0 m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3 m;

- стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од стамбених и других објеката;

- у зони заштићеног природног добра градити зидане или МБТС трафостанице, који користе по могућству „суве трансформаторе“ због мањих негативних утицаја на животну средину;

- високонапонска, средњенапонска и нисконапонска мрежа се може градити надземно или подземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима;

- средњенапонску 20 kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази;

- у зони заштићеног природног добра (режиму II степена заштите) електроенергетску мрежу, средњенапонску и нисконапонску, градити подземно у путним коридорима саобраћајница, шумским путевима и стазама;

- електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и 18/92);

Надземне електроенергетске мреже:

- средњенапонску(20(35) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити по условима из ППППН;

- минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 5,0-20 m у зависности од категорије пута;

- стубове надземне електроенергетске мреже поставити мин. 15 m од ивице канала;

- надземни електроенергетски водови могу се поставити са прописаним висинама за безбедан рад грађевинских машина;

- на периферним деловима насеља мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;

- надземну електроенергетску мрежу у насељима градити у уличним коридорима, а стубове поставити минимално 1,0 m од саобраћајница;

- у деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже.

Електроенергетска подземна мрежа:

- дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;

- електроенергетску мрежу у заштићеном природном добру у режиму II степена заштите, туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног добра, зони

путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;

- каблове полагасти у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима;

- ван насеља, за потребе садржаја који су предвиђени ППППН, електроенергетску каблирану мрежу полагасти у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту уз сагласност власника (корисника) парцеле;

- при паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и телекомуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;

- при укрштању енергетских и телекомуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;

- није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад телекомуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;

- паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;

- није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;

- при укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m;

- укрштање подземног електроенергетског вода извести подбушивањем, постављањем електроенергетског вода у заштитну цев;

- у центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на декоративне стубове;

- за спољашње осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV: реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу ППППН и услова предузећа за пренос електричне енергије и управљања преносним системом „Електро мрежа Србије“, односно привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електро војводина“ д.о.о. , а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др., трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

3.2. Гасоводна инфраструктура

Гасовод средњег притиска 6-12bar и MPC

Локација гасовода средњег притиска је по правилу је изван насељених места. Ако је изградња зграда намењених за становање или боравак људи већ била предвиђена урбанистичким планом, након изградње гасовода минимална растојања таквих објеката од осе гасовода морају износити:

- за пречник гасовода до 125 mm – 10 m;
- за пречник гасовода од 125 mm до 300 mm – 15 m.

Остали услови су:

- у појасу ширине од 5 m на једну и другу страну рачунајући од осе гасовода, забрањено је садити биљке чији корени достижу дубину већу од 1 m;

- дубина укопавања гасовода средњег притиска мерена од горње ивице гасовода до тла, мора да износи минимално 100 cm;

- при укрштању са путем, гасовод средњег притиска се поставља прокопавањем те саобраћајнице или бушењем рова уз увлачење заштитне цеви а дубина укопавања мерена од горње ивице гасовода или заштитне цеви до горње ивице пута мора да износи минимално 135 cm;

- минималана дубина укопавања разводног гасовода средњег притиска мерена од горње ивице цевовода до дна одводних јарака саобраћајница, мора да износи 100 cm;
- минималана дубина укопавања разводног гасовода средњег притиска мерена од горње ивице цевовода до дна нерегулисаних корита водених токова, мора да износи 150 cm;
- укрштање са саобраћајницама, каналима и водотоцима мора бити под углом од $60^{\circ} \div 90^{\circ}$;
- при паралелном вођењу поред државних путева II и општинских путева минимално одстојање је 5 m од спољне ивице путног појаса;
- при паралелном вођењу поред државних путева II реда, минимално одстојање је 10m од спољне ивице путног појаса;
- пролаз поред темеља грађевинских објеката, мерено у хоризонтали од темеља до гасовода не сме бити мање од 1 m;
- при паралелном вођењу поред других подземних инсталација, минимално 0,5m рачунајући од спољне ивице цевовода до спољне ивице инсталација;
- на местима укрштања са другим подземним инсталацијама, растојање мора да износи минимално 0,3 m;
- при паралелном вођењу и укрштању са темељима стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, минимално растојање 1 m од темеља стуба;
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотокова и канала.

Мерно регулационе станице

Растојања мерно регулационих станица (МРС):

- 15 m од стамбених и пословних зграда;
- 15 m од производних, фабричких и радионичких зграда;
- 30 m од трафо станица;
- за електричне неизоловане надземне водове растојање мора бити: висина стуба далековода + 3 m;
- 10 m од осталих грађевинских објеката;
- 10 m од ДП II и општинских путева;
- 6 m од осталих путева;
- 10 m од паркиралишта и шеталишта;
- 15 m од складишта запаљивих течности.

Станице са инсталацијама за мерење и регулацију гаса, могу бити изграђене у грађевинском објекту или на отвореном простору и морају бити ограђене заштитном оградом. Станице које нису под сталним надзором морају бити ограђене оградом минималне висина 1,8 m. Између зидова станице и ограде мора постојати заштитна зона најмање ширине од 2 m. МРС морају имати громобранску заштиту и уземљене све металне делове.

У изузетним случајевима, станице се могу поставити и на грађевинском објекту или уз његов спољни зид, с тим што зид не сме да пропушта гас, спој крова и зида мора бити непропустан, зид без спољних отвора и мора издржати један час у случају пожара.

Дистрибутивни полиетиленски гасовод притиска до 4bar

Дистрибутивним гасоводом сматра се цевовод од полиетиленских цеви за развод гаса притиска до 4 bar, који почиње иза МРС а завршава се главним запорним вентилом код потрошача. Трасира се ван регулационог појаса саобраћајница, у зеленом појасу, или ако то није могуће трасира се у тротоарима. У изузетним случајевима дистрибутивни гасовод се може постављати дуж трупа пута односно испод коловоза уз примену посебних заштитних мера ради спречавања механичких оштећења.

У радном појасу односно заштитном појасу дистрибутивног гасовода који износи 1,5 m лево и десно од осе гасовода, није дозвољено засађивање дрвећа и другог растиња чији корени систем може да га угрози.

Остали услови за полагање дистрибутивног гасовода су:

- дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,6m до 1m. У изузетним случајевима дубина може бити и 0,5 m уз додатне техничке мере заштите;
- при укрштању са саобраћајницама (ДП II и општинских путева) гасовод се полаже у заштитну цев са минималном дужином укопавања од 1 m рачунајући од горње ивице заштитне цеви;
- при паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са другим подземним инсталацијама минимално светло растојање износи 40 cm, а при укрштању минимално светло растојање износи 20 cm;
- при вођењу гасовода поред темеља минимално растојање износи 1 m;
- при паралелном вођењу и укрштању са темељима стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, минимално растојање 0,5 m од темеља стуба.

4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Телекомуникациона инфраструктура:

- ТТ мрежа за потребе (фиксне телефоније, интернета, информационог система, КДС) ће се у потпуности градити подземно на подручју ППППН;
 - дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање 1,0 m у грађевинским подручјима насеља и 1,2 m ван насеља;
 - ван насеља, за потребе садржаја предвиђених ППППН, ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница, коридорима некатегорисаних путева на пољопривредном земљишту, шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту уз сагласност власника (корисника) парцеле.
- Паралелно вођење и укрштање са осталом структуром
- при паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
 - при укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,30 m;
 - при приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,50 m;
 - у насељима каблове телекомуникационе мреже полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза по условима дефинисаним за паралелно вођење и укрштање са осталом инфраструктуром;
 - слободностојећи антенски стубови, као носачи антена за ТТ, РБС, КДС и РТВ могу се градити у насељу, у привредним зонама, зонама кућа за одмор;
 - у режиму II степена заштите стубови се не могу градити;
 - телекомуникациона опрема за потребе ТТ, РБС, КДС и РТВ може бити постављена у помоћни објект у оквиру комплекса или парцеле, или унутар, тј. на неки од постојећих објеката у насељу (објект ПТТ, објект дома културе, ватрогасни дом, силос, вишеспратница и др.);
 - ако се телекомуникациона опрема поставља у засебан комплекс, исти мора бити ограђен;
 - напајање електричном енергијом обезбедити са нисконапонске мреже 0,4 kV или из трафостанице 20/0,4 kV;
 - до комплекса обезбедити приступни пут минималне ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
 - слободну површину комплекса озеленити.

5. ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ ЗАШТИТНИХ ПОЈАСЕВА ЗЕЛЕНИЛА

Ради формирања заштитних појасева зеленила на простору обухвата ППППН ван простора Резервата у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, дате су смернице за њихово подизање. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и

водне инфраструктуре, могуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5m.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре ван простора Резервата:

- у оквиру путног појаса ДП II реда, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5m),

- у оквиру путног појаса општинског пута и некатегорисаних путева, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5 m,

- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја,

- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром,

- у оквиру водног земљишта уз канале и водотоке Батар и Журава, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног њихово одржавање и

- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Потребна је израда планске и техничке документације (посебне основе газдовања шумама и пројектне документације), којом ће се одредити заштитни појасеви зеленила уз саобраћајну и водну инфраструктуру и конкретан избор лишћарских врста аутохтоног порекла у складу са условима станишта.

VI ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација ПППН СРП „Засавица“, представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених ПППН. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у Републици Србији и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво – ресорна министарства;

- покрајински ниво – ресорни секретаријати АПВ;

- ниво локалних самоуправа – ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених ПППН, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења, те има карактер развојног „прага“. Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Посебне одговорности и обавезе у имплементацији ПППН имају:

- Фонд за развој Републике Србије, Београд;

- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад;

- Министарство животне средине, рударства и просторног планирања, Београд;

- Министарство за инфраструктуру и енергетику, Београд;

- Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Београд;
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за привреду, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за образовање и културу, Нови Сад;
- Завод за заштиту природе Србије, Београд;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Завод за заштиту споменика културе, Сремска Митровица;
- Завод за заштиту споменика културе, Ваљево;
- ЈП „Војводинашуме“ Нови Сад, ШГ „Сремска Митровица“, Сремска Митровица;
- ЈП „Србијашуме“ Београд, ШГ „Борања“ Лозница;
- ЈП „Воде Војводине“ Нови Сад;
- ЈП „Србијаводе“ Београд;
- ЈП „Путеви Србије“, Београд;
- Дирекција за унутрашње пловне путеве „Пловпут“, Београд;
- ЈП „Електромрежа Србије“, Дирекција за пренос електричне енергије, Београд;
- ПД „Електродистрибуција“ Краљево, Електродистрибуција Шабац, Шабац;
- Дирекција за технику, Београд;
- „Телеком Србија“, Дирекција за технику извршна јединица Сремска Митровица, Сремска Митровица;
- Теленор д.о.о., Нови Београд;
- Vip Mobile d.o.o., Београд;
- Јавно предузеће за дистрибуцију природног гаса „Срем гас“, Сремска Митровица;
- Јединица локалне самоуправе – Град Сремска Митровица;
- Јединица локалне самоуправе - Општина Богатић;
- Покрет горана Сремска Митровица, Сремска Митровица.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Смернице за израду просторних планова су:

ППППН СРП „Засавица“ дати су посебни режими организације, уређења, коришћења и заштите простора кроз планска решења развоја подручја посебне намене која су дата текстуално и графички на рефералним картама као смернице за израду просторних планова јединица локалне самоуправе. Смернице су дате, посебно кроз Правила употребе земљишта, правила уређења и грађења у следећим поглављима:

- Правила уређења и организације простора
- Правила уређења по целинама и зонама
- Општи и посебни услови и мере заштите
- Правила грађења и
- Основна правила уређења и грађења за инфраструктурне системе и објекте.

Смернице за израду урбанистичких планова су:

1. уређење и изградњу спроводити на основу намене површина и услова/правила уређења и грађења из ППППН;

2. урбанистичке целине и зоне, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:

- условима заштите од елементарних непогода (земљотрес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава;
- условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
- важећим законима и прописима који регулишу ову област.

За израду урбанистичке документације неопходно је прибављање услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Израда урбанистичког плана обавезна је за:

- грађевинско подручје насеља Мачванска Митровица кроз израду Генералног урбанистичког плана града Сремска Митровица и
- грађевинско подручје Засавица 2 кроз израду Плана генералне регулације насеља Засавица 2.

Грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља кроз израду планова детаљне регулације:

- планиране туристичке локалитет („Пашњак Ваљевац“, „Шумарева ћуприја“ и „Рашићева ћуприја“);
- планиране радне зоне на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица;
- постојећа викенд насеља на подручју јединице локалне самоуправе Богатић;
- планирани приступни пут са бициклистичком стазом од привезишта на Сави до туристичког локалитета „Пашњак Ваљевац“ у КО Засавица;
- планирану колско-пешачку стазу са мостом на локалитету „Шумарева“ ћуприја;
- планирани ППОВ у КО Црна Бара.

Израда урбанистичког пројекта обавезна је за:

- постојеће радне зоне на подручју јединице локалне самоуправе Сремска Митровица;
- плажу са кампом на подручју јединице локалне самоуправе Богатић;
- црпну станицу „Равње“ са потисним цевоводом у КО Црна Бара; и
- привезиште на Сави у КО Засавица.

ППППН намене спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, телекомуникације и др);
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење СРП „Засавица“, пољопривредног, водног и шумског земљишта, рекултивацију деградираних земљишта, заштиту животне средине и др).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритети развоја по појединим областима:

1. Заштита природних добара:

- реализација Програма заштите и развоја СРП „Засавица“ од стране Управљача за период 2007-2011.година: јачање кадровске и техничке опремљености Резервата која подразумева изградњу садржаја на ширем простору локалитета „Пашњак Ваљевац“, изградња два дрвена моста (на локацији „Шумарева ћуприја“ и „Гајића ћуприја“), успостављање базе података и информационог система, продубљивање корита Засавице (на укупној дужини око 15 km), реализација пројекта Ревитализације „Пачије баре“ и продубљивање и ревитализација депресија на локацији „Пашњак Ваљевац“, валоризација и инвентаризација природних вредности, оптимална регулација водног режима у Резервату, бројне научно-истраживачке (биомониторинг и мониторинг вода) и културно-образовне активности;

- откуп земљишта за потребе реализације Програма заштите и развоја СРП „Засавица“;

- израда Плана управљања заштићеним подручјем;
- заштита и унапређење еколошких коридора.

2. Шуме, шумско земљиште:

- замена алохтоних шумских врста аутохтоним у Резервату;
- усклађивањем планских докумената са Уредбом о заштити.

3. Лов и риболов:

- развој ловног туризма на простору ван Резервата;
- развој спортског риболова у оквиру туристичке понуде Резервата.

4. Привреда:

- развој пољопривредне производње у складу са захтевима савременог тржишта и развој руралне привреде путем комбиновања пољопривредне производње са комплементарним производним, услужним и посредничким делатностима;

- израда урбанистичке документације за радне зоне ван грађевинских подручја насеља и инфраструктурно опремање истих.

5. Пољопривреда:

- пласман специфичних пољопривредних производа кроз туристичку понуду (продукти и прерађевине аутохтоних раса стоке, здрава храна);

- развој повртарске производње кроз коришћење природних потенцијала (плодни алувијуми, термалне воде).

6. Туризам:

- изградња туристичких садржаја на локалитету „Пашњак Ваљевац“;

- изградња пратећих садржаја у насељима у функцији туризма (информациони центри, смештајни капацитети, инфраструктура, услужне делатности и др.), посебно у насељу Засавица 1 и Засавица 2;

- коришћења термалних вода у функцији спорта и рекреације (у насељима Ноћај и Салаш Ноћајски);

- формирање служби и организација које ће омогућити реализацију задатих активности.

7. Мрежа насеља и јавних служби:

- инфраструктурно опремање насеља Засавица 2 и Засавица 1, у циљу пружања што боље туристичке понуде, како на планираним локалитетима, тако и у самим насељима;

- стављање у функцију домова културе или других адекватних простора за одвијање културних манифестација;

- изградња информационих пунктова, у складу са ППППН, у насељима Мачванска Митровица, Засавица 2 и Црна Бара;

- давање подршке приватном сектору за опремање индивидуалних смештајних капацитета, од стране локалне самоуправе.

8. Инфраструктурни системи:

а) Саобраћајна инфраструктура:

- реконструкција државних и општинских путева који омогућавају доступност са важног Паневропског правца – коридора Х;

- изградња приступног пута са бициклистичком стазом ка локалитету „Пашњак Ваљевац“;

- реконструкција и изградња путева и стаза за немоторна кретања (бициклистичких и колско-пешачких са мостом за колски саобраћај);

- изградња прелаза преко водотока Засавице (дрвених мостова).

б) Водопривредна инфраструктура:

- прописивање и регулисање оптималног водног режима на подручју Резервата кроз израду техничке документације;

- измуљавање дела корита Засавице;

- реконструкција деснообалног савског и дринског насипа на утврђеним деоницама;

- одређивање зона санитарне заштите око постојећих и планираних изворишта.

в) Електроенергетска инфраструктура:

- изградња нових кабловских и надземних деоница 20 kV водова у насељима;

- изградња 20 kV вода Равње-Баново Поље.

г) Термоенергетска инфраструктура:

- изградња гасоводне мреже средњег притиска са МРС за насељена места и индустријске потрошаче;

- истраживање и коришћење геотермалних вода у функцији развоја спортско-рекреативних и пољопривредних активности.

д) Телекомуникациона инфраструктура:

- изградња оптичких спојних путева на релацијама Богатић - Баново Поље - Глоговац - Црна Бара;

- проширење телефонске централе у Црној Бари;

- изградња базних радио-станица у Равњу, Салашу Ноћајском, Бановом Пољу, Раденковићу и Засавици.

9. Непокретна културна добра:

- активирање свих надлежних служби на обнови заштићених непокретних културних добара и на њиховој медијској презентацији;

- ревитализација и очување објеката етно-архитектуре, неговање етнолошких вредности подручја (традиционална храна, стари занати, и сл), у сарадњи са локалном заједницом.

10. Заштита и унапређење животне средине:

- прелазак на систем регионалног депоновања комуналног отпада и систем кафилерија у поступку нешкодљивог одлагања анималног отпада;

- забрана неадекватног одлагања комуналног отпада, санација и рекултивација свих деградираних површина (депонија и шљункара), а посебно неуређених одлагалишта отпада на територији коју обухвата ППППН.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата ППППН, засниваће се на развојно–управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Спровођење ППППН вршиће се поред наведене планске, пројектне и развојне документације и Планом управљања СРП Засавица, који ће садржати елементе утврђене Законом о заштити природе и нарочито:

- приоритетне пројекте за остваривање заштите, уређења и развоја СРП Засавица;

- динамику уређења појединих просторних целина и остваривање приоритетних пројеката;

- износе и средства за финансирање приоритетних пројеката;

- рок извршења пројеката; и

- одговорност за извршење пројеката.

Припрема Плана управљања прилагодиће се фазној реализацији ППППН. Обавеза Управљача – Покрет горана Сремска Митровица, јесте да припреми План управљања према наведеном садржају, уз могућност покретања измене и допуне ППППН, као и да на наведени План управљања, прибави сагласност министарства надлежног за послове животне средине, рударства и просторног планирања.

Надлежност за издавање локацијске, грађевинске и употребне дозволе

Надлежност за издавање локацијске, грађевинске и употребне дозволе дефинисана је Законом о планирању и изградњи. Чланом 133. став 2. Закона утврђени су објекти за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, а чланом 134. став 1. Закона је поверено је аутономној покрајини издавање грађевинских дозвола за изградњу објеката одређених у члану 133, када се они у целини граде на територији аутономне покрајине. Чланом 134. став 2. Закона, издавање грађевинских дозвола за изградњу свих других објеката, који нису одређени у члану 133. Закона, поверено је јединицама локалне самоуправе.

У складу с наведеним, грађевинску дозволу за изградњу објеката у границама заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја, за објекте који се у целини граде на територији аутономне покрајине, издаје надлежни орган Аутономне Покрајине Војводине. Грађевинску дозволу за изградњу објеката у границама заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја за остале објекте издаје министарство надлежно за послове грађевинарства. Изузетно, грађевинску дозволу за изградњу породичних стамбених објеката, пољопривредних и економских објеката и њима потребних објеката инфраструктуре, који се граде у селима, а који се налазе у границама заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја, издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе, у складу са чланом 133. став 2. тачка 9. Закона.

На осталом простору који је обухваћен ППППН, грађевинске дозволе издаје јединица локалне самоуправе.

Орган надлежан за издавање грађевинске дозволе, надлежан је и за издавање локацијске, односно употребне дозволе, што је регулисано чланом 54, односно чланом 158. став 2. Закона.